1990.
VI. évf. 5. (34.) szám
Ára: 49 Ft

video magazin

Kedves Olvasó!

Ezúttal különleges, a megszokottól eltérő táblázatot talál a 38–39. oldalon. Az első pillanatra bonyolultnak tűnő, fekete pontokkal teli adatsor megéri a böngészést! Ugyanis feketén-fehéren kiderül belőle, hogy a piacon lévő sok-sok tucatnyi képmagnófajta és -típus egymással rokon. Sőt mi az, hogy rokon, ugyanaz! A forgalmazott modellek elnevezései gyakorta nagy hírű gyártót tartanak homályban. A Neckermann cég Palladium videói nem mások, mint a japán Orion gépei; a Loewe képmagnók valójában Hitachit rejtenek megukban, a Schneiderek Philipset. A Telefunken és a Saba készülékek többsége a JVC és a Thomson által közösen gyártott magnók. A Siemens típusai is megegyeznek egyes Sanyo és Grundig gépekkel, hogy a Quelle Universum márkanév alatt kibocsátott Funai, Akai, Orion, Philips és Goldstar masinákról már ne is beszéljünk! Egyszóval teljes a kavalkád. Ebben segít eligazodni a táblázat, melynek segítségével a lehető legrészletesebben hasonlíthatjuk össze az egyes típusok képességeit, szolgáltatásainak színvonalát. Ha már van magnónk, kikereshetjük sajátunkat, s összevethetjük a máséval. Ha pedig még nincs, kiválaszthatjuk a számunkra legmegfelelőbbet, s ami nem utolsó szempont: megismerhetjük az eredeti gyártót is. Hogy pénztárcánk lépést tud-e tartani az árral, az az utolsó előtti oszlopból derül ki.

Jó böngészést kívánok, remélve, hogy míg odalapoz, addig is talál izgalmas olvasnivalót.

1990. május

video magazin

FILMGLÓBUSZ

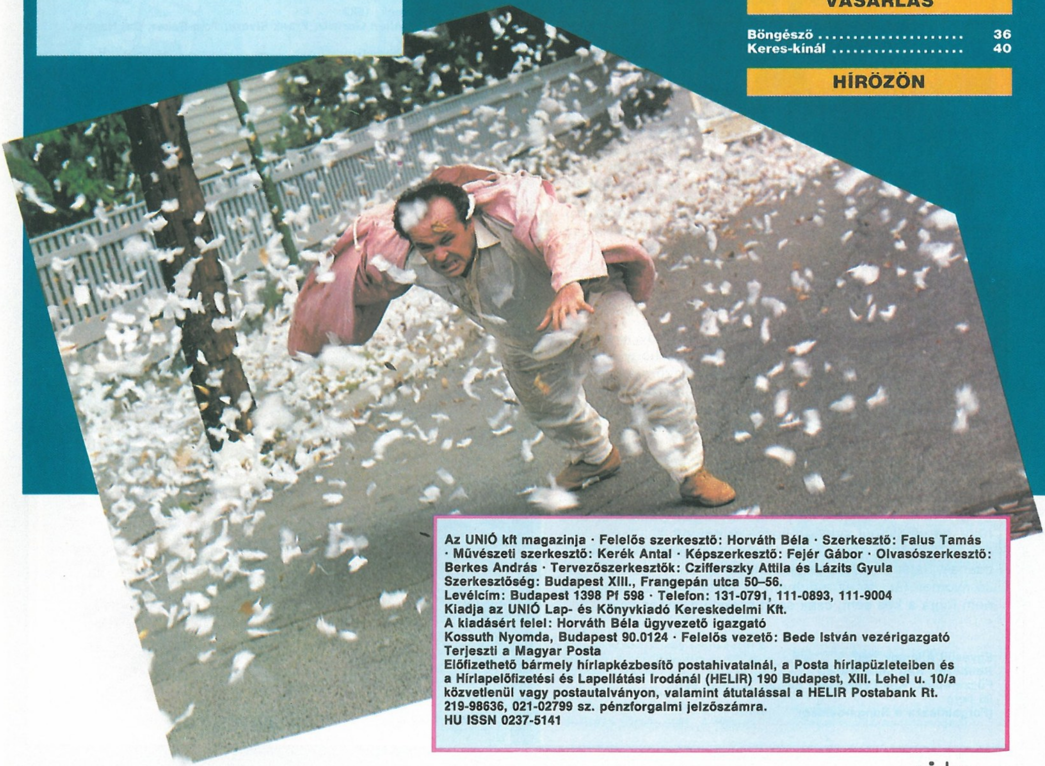
VIDEOVILÁG

TESZT ÉS TECHNIKA

HÁZUNK TÁJA

VÁSÁRLÁS

HÍRÖZÖN

Az UNIÓ kft magazinja · Felelős szerkesztő: Horváth Béla · Szerkesztő: Falus Tamás · Művészeti szerkesztő: Kerék Antal · Képszerkesztő: Fejér Gábor · Olvasószerkesztő: Berkes András · Tervezőszerkesztők: Cziflerszky Attila és Lázits Gyula
Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50–56.
Levélcím: Budapest 1398 Pf 598 · Telefon: 131-0791, 111-0893, 111-9004
Kiadja az UNIÓ Lap- és Könyvkiadó Kereskedelmi Kft.
A kiadásért felel: Horváth Béla ügyvezető igazgató
Kossuth Nyomda, Budapest 90.0124 · Felelős vezető: Bede István vezérigazgató
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 190 Budapest, XIII. Lehel u. 10/a közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR Postabank Rt. 219-98636, 021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámra.
HU ISSN 0237-5141

Sripped to kill

Gyönyörű testű nők, izzó erotika. A baj ott kezdődik, mikor ez az izzás már nem csak átvitt értelemben igaz. A jól menő mulató egyik táncosnőjét egy háborodott elméjű gyilkos elevenen elégeti. Társnője sem jár jobban. Őt először egy zongorahúrral megfojtja az ismeretlen őrült, majd egy kamion ütközőjére akasztva 150 mérföldes utolsó utazásra küldi.

A rendőrség persze tehetetlen, kivéve Cody nyomozónőt, akit adottságai képessé tesznek arra, hogy beépüljön a mulatóba. Egy amatőr mellszépségverseny révén, melyen ott tombol majd minden kollégája, felveszik erotikus táncosnőnek. Ezt csak nyomozótársa, a kívül cinikus, belül természetesen melegszívű jóképű őrmester veszi kissé zokon.

A gyanú Zsebibabára terelődik, meglehetősen furcsa egzisztenciára, régi törzsvendégre. Magakészítette papírvirágokkal és egyik kezét állandóan zsebében tartva – innen ered gúnyneve is – zaklatja a lányokat. Ám rögtön pánik lesz úrrá rajta, ha véletlenül valóban hozzá ér egy nő.

Cody azonban nem dől be túlságosan kézenfekvő megoldásnak. Saját elmélete alapján üldözi az elvetemült gyilkost. Jó nyomon jár, de ez majdnem az életébe kerül. A gyilkost nem fogja a kés sem, csak saját csapdája végez vele.

Egyesült Államok 1987
Rendezte: Katt Shea Ruben
Főszereplők: Kay Lenz, Greg Evigan, Norman Fell
96 perc
(Forgalmazza a Hungarovideo)

Fyre

Önpusztító tűz

Minden szépen indul. Patricia gyengéd, kedves fiatal lány. Barátjával még odáig sem jutott el, ameddig szinte minden osztálytársnője, s megmaradt a fiú autójában folytatott vég nélküli csókolózásnál.

Egyik este azonban a két fiatal együttléte váratlan, kegyetlen fordulatot vesz. Tomot leütik, Patriciát, akit gyönyörű vörös haja miatt csak Fire-nek (Tűznek) becéznek, megerőszakolják. A tragédia azonban még csak ezután következik. Fire családja, imádott édesapjával együtt autóbaleset áldozata lesz. A lány egyedül marad, nincs maradása a kisvárosban, ahol született.

Évek elteltével az egykori szelíd, ártatlan Fire már a legősibb mesterséget űzi, s eljut a bűnös nagy városba, Los Angelesbe. Barátja börtönben, őt a „tisztes ipar" vámszedői, stricik fenyegetik. Fire tehetetlenül sodródik L. A. poklában, kiszolgáltatva az erőszak, az embertelenség vámszedőinek. Már barátja szabadulása sem segíthet rajta. A férfi egy sötét kokainüzeletbe keveredik, s önvédelemből embert öl. A hullámok összecsapnak a lány feje fölött. Fire-nak egyetlen választása marad...

Egyesült Államok, 1982
Főszereplők: Allen Gorwitz, Frank Sivero, Tom Baker, Cal Haynes, Burce Kinby
Rendezte: Richard Grand
110 perc

Forgalmazza a VICO

Állj mellém!

A jó gyerekfilmek általában felnőttekről (is) szólnak. A lehetőségekről legalább, amelyeket felnőttként elszalasztottunk vagy épp megőriztünk. A jó gyerekfilm: szembenézés azzal a felháborító képtelenséggel, hogy felnövünk, öregszünk, hülyülünk, gyávulunk. Szóval hasznos és tisztességes polgárokká leszünk.

Rob Reiner olyan gyerekfilmet csinált, amiből mindez kiderül. Persze amerikai történetbe ágyazva: éppen annyi szociális lelkiismeret-furdalást szerezve, amennyit a szórakoztatás még elbír.

A film narrátora, a túlérzékeny Gordie meséli el felnőttként gyerekkorának meghatározó négy napját. Amikor három barátjával felkerekedett, hogy nyomára akadjon egy eltűnt gyerek holttestének. Nem tudják, miért oly fontos nekik, ők legyenek a felfedezők: talán jó lenne bekerülni a tévébe, az újságokba, talán jó lenne híresnek lenni. De van valami, ami ennél sokkal fontosabb. Szembesülni akarnak a félelemmel, a halállal, a végponttal, mely oly távolinak tűnik még számukra.

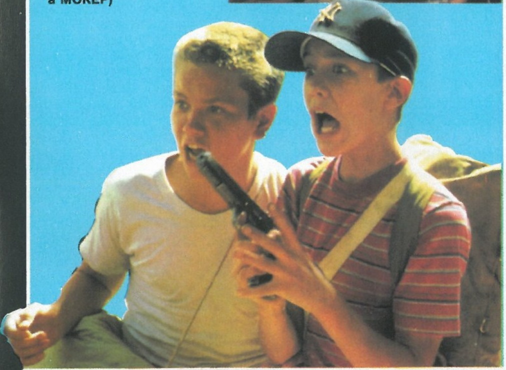
És közben megismerkedünk a kisvárossal, a fiúkkal, akik a periférián élnek, hátrányos helyzetűek. Vagy szociálisan, vagy csak a saját családjukon belül. Ezek a fiúk, miközben a kamaszokból álló, brutális ellenbandával is harcolnak, a saját lehetőségeiket keresik az erdőben, a folyóparton, a vonatsínen. Megtalálják társuk holttestét, és összecsapnak a másik bandával... de közben megtörténik velük az, amitől talán már azt is tudni lehet, milyen felnőttekké válhatnak... ha felnőhetnek...

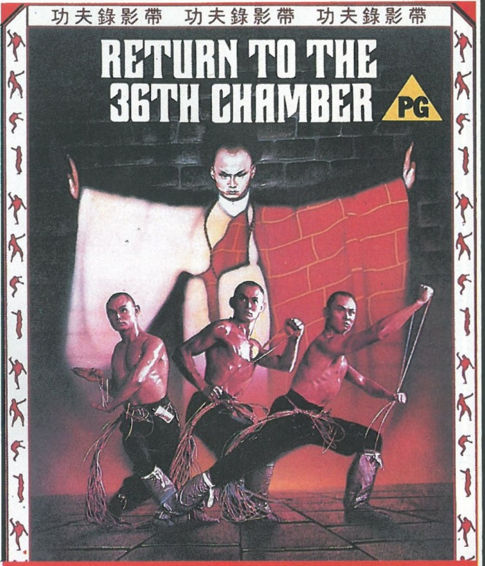
STAND BY ME

Egyesült Államok, 1986
Főszereplők:
Wil Wheaton,
River Phoenix,
Corey Feldman,
Jerry O'Connel
Rendezte: Rob Reiner
89 perc
(Forgalmazza
a MOKÉP)

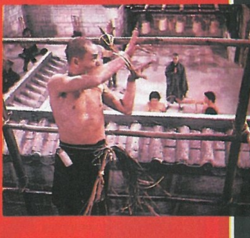

Vissza a 36. terembe

A harci filmek egy része megelégszik azzal, hogy a látványos küzdelmek köré soványka kis történetet költsön, nehogy elvegye az időt és a teret a lényegtől. Igényesebb filmesek azonban képesek szociális színezetet is adni egy-egy kung fu-sztorinak, a westernfilmek ősi szabályai szerint: egy közösségért magányos hős áll bosszút.

Munkásmozgalmi hátteret fest például a Ching dinasztia idejében játszódó történet köré Liu Chia-Liang mozija. Egy textilgyárba mandzsu ellenőröket vesz föl a harci játékokban igencsak jártas főnök, cserébe pedig csökkenti a munkások fizetését. A becsapottak persze lázadnak, de hiába: a mandzsuk aprófára verik őket. Ekkor cselhez folyamodnak. Vezetőjük színészi képességekkel megáldott öccsét shao-lin papnak öltöztetik, így küldik számon kérni az igazságtalanságokat. A fiú azonban lebukik, kiderül, hogy nem ismeri a kung fut – ezért őt is aprófára verik.

Ekkor a fiú nagy elhatározásra jut. Elmegy a shao-lin templomba, hogy bejusson a kung fu szentélyébe, a 36. terembe. Nem mer azonban egyenesen tanítványnak jelentkezni, kieszel hát mindenféle történetet. A főpap persze rájön a turpisságra, és büntetésből a templom fölállványozásával bízza meg. Hősünk egy év alatt végez ácsmunkájával, amikor végképp kidobják. Szomorúan tér haza, a nyomorgó munkások közé – és véletlenül jön rá, hogy állványozás közben a kung fu minden csínját-bínját kitanulta. Sőt. És persze most már ő veri aprófára az összes mandzsut, botostul, főnököstül. A munkások meg boldogan dolgozhatnak tovább. A kung fu kísértete járta be Ázsiát.

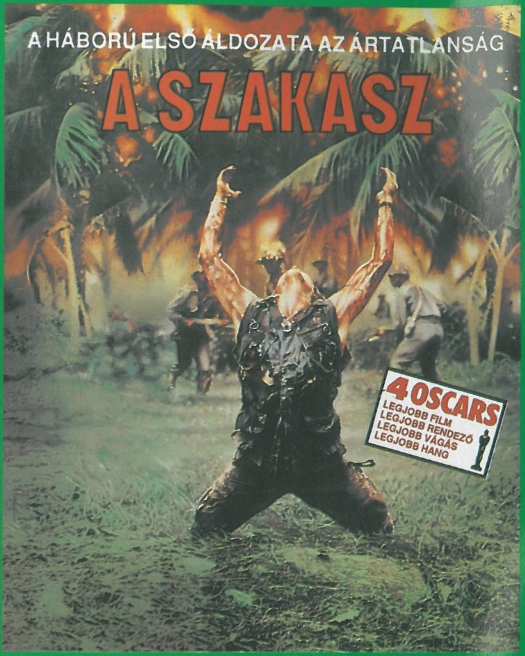
Egyesült Államok, 1980
Főszereplők: Liu Chia-Hui, Hui Ya-Hung, Wang Lung-Wei
100 perc
Rendezte: Liu Chia-Liang
(Forgalmazza az Intervideo)

„Imádni fogjátok Namot! Egy év múlva szabadultok” – kiáltják a már harcedzett amerikai katonák a Vietnamba éppen megérkezett újonctársaik felé. A zöldfülűek közt van az alig huszonéves Chris Taylor is, aki otthagyta a főiskolát, és szülei védőszárnyai alól önkéntesként menekült a Távol-Keletre.

Ő az Oscar-díjas film főhőse, az ő emlékein át pillanhatunk be 1967 szeptemberétől a 25. gyalogsági hadosztály egyik szakaszának mindennapi életébe, a kambodzsai határ közelében. Megismerhetjük, kikből is verbuválódott össze az amerikai hadsereg, milyen szerepet játszik életükben a kábítószer, s hogy milyen ellentétek teszik pattanásig feszültté a légkört a látszólag egységes seregben. Az eltérő társadalmi közegből érkezett katonák között meghatározó a bőrszín is, a fő konfliktust azonban az erkölcsi kérdésnek a megválaszolása jelenti, vajon elaljasodhat-e az ember a háborúban, felülkerekedhet-e a bosszúvágy, az embertelenség egy embertelen szituációban?

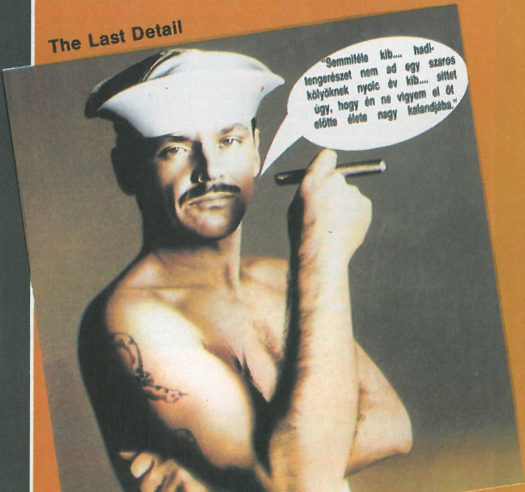
Barnes egy vietnami kislányt akar meggyilkolni egy elfoglalt és felégetés előtt álló falucskában, amit Elias csak úgy tud megakadályozni, ha leteperi és megveri katonatársát. A két ember küzdelmének Chris akaratlanul is résztvevőjévé, sőt főszereplőjévé válik...

Platoon

Egyesült Államok, 1988
Főszereplők: Tom Berenger, William Dafoe, Charlie Sheen
Írta és rendezte: Oliver Stone
115 perc
(Forgalmazza a MOKÉP)

Az utolsó szolgálat

A norfolki haditengerészet két keménykötésű, vagány tengerésze látszólag egyszerű parancsot kap. Egy hét áll rendelkezésükre, hogy egy ifjú, alig tizennyolc éves tengerésztársukat, akit nyolc év börtönre ítéltek, a portsmouthi, rossz hírű tengerészbörtönbe kísérjék.

A csaknem két méter magas elítélt szinte még gyerek, nem ismeri az életet, s mint elmeséléséből kiderül, még csak el sem tudta lopni azt a negyven dollárt, amely miatt éveket kell majd ülnie. Mivel az utat két nap alatt is könnyűszerrel meg lehet tenni, az egyik kísérő (akit Jack Nicholson alakít, magyar hangja pedig Latinovits Zoltán) kölönös javaslatot tesz: vezessék be a fiút az élet sűrűjébe. Így az utazás Washingtonban, majd New Yorkban folytatódik. Nem maradhat el az ivászat, egy kupleráj meglátogatása, s a tengerészek verekedésbe is keverednek. Eközben az elítélt fiú és kísérői barátokká válnak és egymástól gyökeresen eltérő viselkedésükkel kölcsönösen hatnak egymásra.

A bilincs is lekerül a kézről, hiszen szökéstől nem kell tartania a minden hájjal megkent két tengerésznek. Az együtt töltött napok után azonban ez az utolsó szolgálat egyiküknek sem okoz örömöt...

Egyesült Államok, 1973
Főszereplők: Jack Nicholson, Otis Young, Randy Quaid
Rendezte: Hal Ashby
102 perc
(Forgalmazza a MOKÉP)

Egy hónappal később

Elizabeth, egy pszichiáter felesége jómódban él, szépen neveli három gyermekét, amikor férje beleegyezésével hirdetést tesz közzé egy lapban. Életmódcserét javasol, vagyis egy hónapra anyát szeretne gyermekeinek, feleséget férjének maga helyett, miközben ő a szerepet vállaló egyedülálló nő életét élné, hogy úrrá legyen „identitászavarán". A Nők Magazinja című lapnál is olvassák a hirdetést, és a kollégák a szép, fiatal, egyedül élő Monicát biztatják, vállalja el a feladatot, mert megírhatja élete nagy sztoriját.

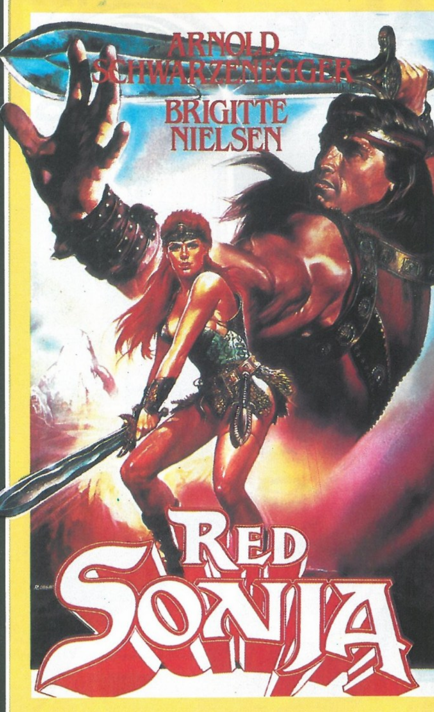
A csere létrejön: kezdetben Monica nehezen illeszkedik be a családi közösségbe, és Elizabethnek is furcsa az egyedüllét. Ahogy halad az idő, úgy lesz Monica anyja a két fiúnak és a serdülő kislánynak, míg Elizabeth sorra ismerkedik meg Monica lakásán a lány különböző barátaival.

Közeleg azonban a hónap vége, amikor is mindenki visszatérhet régi, megszokott életébe. Azaz hogy csak térhetne, mert időközben szerelem szövődik a férj és a pótmama között. Elizabeth is különös választás elé kerül, mivel megízlelte a függetlenség örömét, új ismeretségeket, barátságokat kötött. Az érzelmi gondok csak szaporodnak azzal, hogy a két nő egy hónap elteltével újabb egy hónapos szerződést köt.

Egyesült Államok, 1988
Főszereplők: Renne Soutendijk, Monique Van de Ven, Edwin de Vries
Írta és rendezte: Nouchka Van Brakel
95 perc
(Forgalmazza az Intervideo)

Vörös Szonja

Vannak filmek, melyekre már stáblistájuk alapján vevők vagyunk. Ha például egy akciófilm elején azt ígérik, hogy a film zenéjét Ennio Morricone szerezte, hogy az operatőr az enyhén szólva zseniális Giuseppe Rotunno, hogy a producer a jó orrú-ízlésű Dino de Laurentiis, hogy a rendező a vonzóan profi Richard Fleischer – már el is vagyunk csábítva.

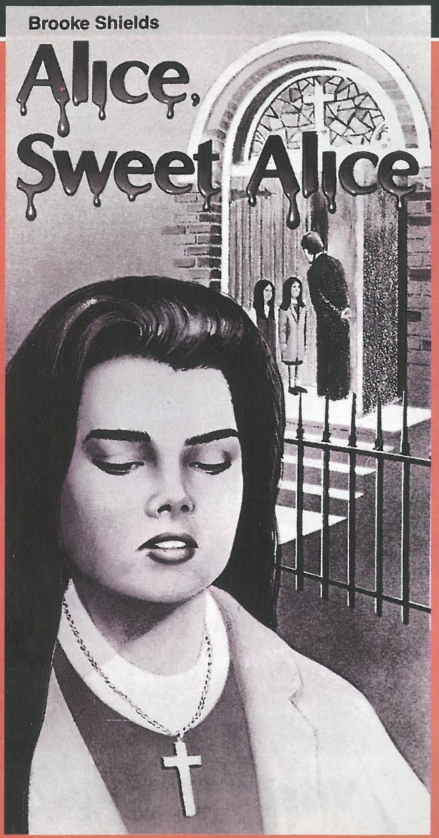
Aztán elkezdődik a film. A csábosan telt idomú Brigitte Nielsen tűnik föl a képernyőn, talpig bőrbikiniben. Megtudjuk, hogy családját egy gonosz királynő szinte teljesen kiirtotta, ezért ő bosszút esküszik. Ehhez földöntúli erőt is kap egy füstszerű szellemtől. De azért tanulni is kezd: japánnak látszó mesterektől harci művészetet. Persze hogy ő a legjobb. Csak egyet nem tud még. Szeretni. Különösen a férfiakkal áll hadilábon. De már indulni kell a csatába.

Mert a gonosz királynő rabolta el éppen most az amazonoktól a titkos talizmánt, mely fényből táplálkozik, mellyel a világot teremtették – amellyel a földet el is lehet pusztítani. És Szonja elindul megvívni a maga harcát. Segítőül ajánlkozik egy izmos úr – Arnold Schwarzenegger –, de Szonja nem kér belőle. Inkább egyedül gyürkőzik neki a feladatnak. Aztán olykor elakad, s akkor jön a kemény férfimarok. De Szonja még nem csábul el. Őt a feladat izgatja, meg az a hontalanná lett gyerekherceg, akit szeretetébe fogadott, mint első kitüntetett férfit.

Így érkeznek el a gonosz királynőhöz, hogy elpusztítsák a bajt hozó talizmánt. És mi még annak is szurkolhatunk, hogy a mi Szonjánk vonzódjék kissé jobban a férfiakhoz...

Hihetetlen, hogy e parádés stábtól ennyire tellett. Aki viszont szeretné egy délutánra újra nyolcévesnek érezni magát, máris szaladhat a kölcsönzőbe...

Egyesült Államok, 1985
Főszereplők: Brigitte Nielsen, Arnold Schwarzenegger
Rendezte: Richard Fleischer
89 perc
Forgalmazza a VICO

Az álarcos gyilkos

(Első áldozás)

Elvált szülők gyermekének lenni még Amerikában sem leányálom. Alice ehhez mérten nehezen kezelhető gyerek. Nincs különösebben jó viszonyban sem húgával, sem édesanyjával. Csak sárga esőköpenyéhez és merev mosolyú babaálarcához ragaszkodik. Túlságosan is.

A kisváros nagy eseményre készül. Első áldozásra gyülekeznek a gyerekek a templomban, ahol a jóképű fiatal lelkész készülődik a szertartásra. Alice húgára azonban hiába várnak. A kegyetlenül meggyilkolt kislányra egy apáca bukkan rá a templom egy félreeső szögletében. A gyilkos azonban idejében eltűnik. Sárga esőkabát és egy babaálarc fedi el kilétét.

A gyanú Alice-ra terelődik, s ebben szerepet játszik hőn utált nagynénje is. A különösen viselkedő lány egy speciális otthonba kerül, ám a gyilkosságsorozat tovább folytatódik, s ennek még Alice édesapja is áldozatul esik. Pedig ő az egyetlen, aki az álarc mögé pillanthat, ám titkát magával viszi a sírba.

A néző most már beavatottként követheti az eseményeket, de ettől a feszültség egy cseppet sem oldódik. Legföljebb két késszúrás között meditálhat azon, hogy a régi igazság, vagyis hogy a szeretetet és a gyűlöletet csak egy hajszál választja el egymástól, bizony, megszívlelendő tanulság.

Egyesült Államok, 1976
Főszereplők: Linda Miller, Mildred Clinton, Paula Sheppard és Brooke Shields.
Rendezte: Alfred Sole
110 perc
(Forgalmazza a Helikon Video)

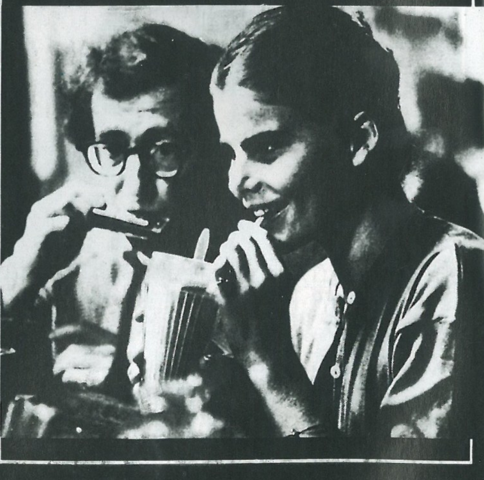
MANHATTAN

E film az idő és a hely olyan prizmaszerű portréja, amelyet évtizedek múlva is tanulmányozni lehet, ha valaki kíváncsi arra, miféle emberek voltunk – fogalmazott a Time kritikusa Woody Allen alkotását látva.

Manhattan New York szíve, ahol a felhőkarcolók lábainál ugyanúgy gondokkal teli emberek élnek, mint a világ bármely táján. Itt él Isaac Davis sikeres tévészerző is, aki otthagyja jövedelmező, ám számára örömöt nem nyújtó állását, hogy regényt írjon. Szerelme egy tizenhét éves fiatal lány, s a negyvenkét esztendős Isaacot feszélyezi is a nagy korkülönbség. Kapcsolatukat megváltoztatja a tudálékos értelmiségi, Mary feltűnése, aki Isaac legjobb barátjának, Yale-nek szeretője. Kezdetben ki nem állhatják egymást, de ellentétes felfogásuk, rendszeres véleménykülönbségeik mégis mind meghittebbé teszik együttlétüket. A helyzetet csak bonyolítja, hogy Isaac elvált felesége, aki egy nő miatt hagyta el férjét, kátyúba jutott házasságukról könyvet ír, amelyet Isaac ellenez.

Yale és Mary előbb szakítanak, majd visszatérnek egymáshoz, miközben Isaac elveszíti fiatal barátnőjét. Az egyszerű szerelmi háromszög-négyszög történetektől a sajátos Woody Allen-i jellemábrázolás emeli filmtörténeti alkotássá a különlegesen fényképezett művet.

Egyesült Államok, 1979
Főszereplők:
Woody Allen, Diane Keaton, Michael Murphy, Mariel Hemingway
Rendezte: Woody Allen
92 perc
(Forgalmazza az Intervideo)

VIDEOAJÁNLAT 3.

házi videogyűjtemény bővítéséhez,
igényes videózóknak.

Kiváló minőségű, eredeti, gyári műsoros videokazetták
(nem feketepiaci másolat!),
számlával, szavatossággal, gyors és pontos szállítással.

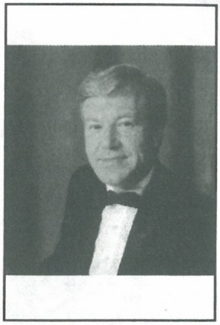
Süsü a sárkány I.-II.
1.990.-

A nagy Ho-ho-horgász
1.990.-

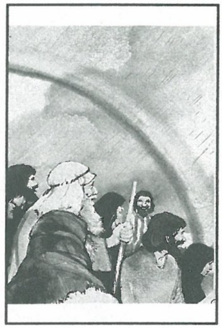
Mágnás Miska
Párizsi élet
1.990.-

Gálvölgyi show I.
1.990.-

Vizipók - csodapók
1.990.-

Video Biblia I.
(Ószövetség)
1.990.-

Három komaasszony
Tanuló
1.990.-

Vidéki villa
Melegház
1.990.-

Mézga Aladár I.
1.990.-

Video Biblia II.
(Újszövetség)
1.990.-

Postai utánvétellel megrendelhető:: Pécs Pf. 56 7617

FÉNYPONT®
videocenter
Pécs, Rókus u. 3/a.

Ha mind a tízet megrendeli, a postaköltséget átvállaljuk!

Viszonteladókat is kiszolgálunk!
tel/fax: (06-72) 33-612 0-24h

Keiko Sei, a Videó Magazin tudósítója jelenti a nagyvilágból:

Videó és választások

A videó és tévétechnika politikai alkalmazásának Amerikában van a legnagyobb hagyománya. Antonio Muntades spanyol médiaművész videóantológiába gyűjtötte az amerikai elnökjelöltek választási kampányfilmjeit 1952-től 1988-ig. „Kezdetben a televízió csupán az újdonság erejével hatott" – mondja Muntadas az összeállítás bevezetőjében –, Eisenhower propagandafilmjei azonban mindent megváltoztattak. Ma már a tévé a legnagyobb meggyőző erő, ezért a politikusok hirdetési költségvetésüknek nagyobb hányadát (három negyedét) költik a tévére, mint például a Coca-Cola társaság.

A politikai videó karrierje 1952-ben kezdődött, amikor Eisenhower szavazói rendszeresen megjelentek a képernyőn és így szóltak: „Én őt választom." „Eisenhower azért jó, mert..." Kennedy reklámjaiban már egy róla szóló dal néhány taktusa is elhangzott, felbukkant néhány rajzfilmjelenet, egy-két állókép, továbbá Mrs. Roosevelt és Mrs. Kennedy néhány ajánló mondata.

Johnson 1964-es kampányfilmjei az úgynevezett propagandafilmek első mintadarabjai. Ma már ez a hirdetési típus uralja az amerikai politikai hadjáratokat. A Johnson-clipek jellegzetessége, hogy azok a képsorok, melyeken ő maga nem szerepel, csupa riasztó jelenetet tartalmaznak (például atombombát). Ezzel azt sugallja, hogy az ellenfelek hatalomra jutása esetén elkerülhetetlen a katasztrófa.

Nixon 1968-as politikai klipjeinek egyikén egy nőt látunk sétálni az éjszakai utcán, miközben ezt a mondatot halljuk: „Gyorsan nő a bűnözés aránya." Egy korábbi propagandafilmjében, 1960-ban kommunisták képeivel riogatta a nézőket, s a szlogen ez volt: „Erősnek kell lennünk velük szemben". A „legyünk erősek" jelszó manapság megint ismerősen cseng. Bush 1980-as kampányfilmje szerint „Amerika a legerősebb nemzet", 1988-ban pedig azt mondta: „Sohasem engedem meggyengíteni Amerikát" (s lőn beavatkozás Panamában).

A nyolcvanas évektől az összehasonlító propagandafilmek a közvetlen politikai csatározás eszközei lettek, különösen a Kennedyek és Carter összecsapása után. Kennedy klipje baseballozás közben mutatja Cartert, amint a legjobb labdákat hagyja ki, hozzájuk se ér. „Mit tud Carter?" A válasz: „Semmit!" Carter politikai hirdetéseiben számológép csörömpöl, valamiféle csillagászati számot mutatva. A szöveg: „Kennedy nagy költekező".

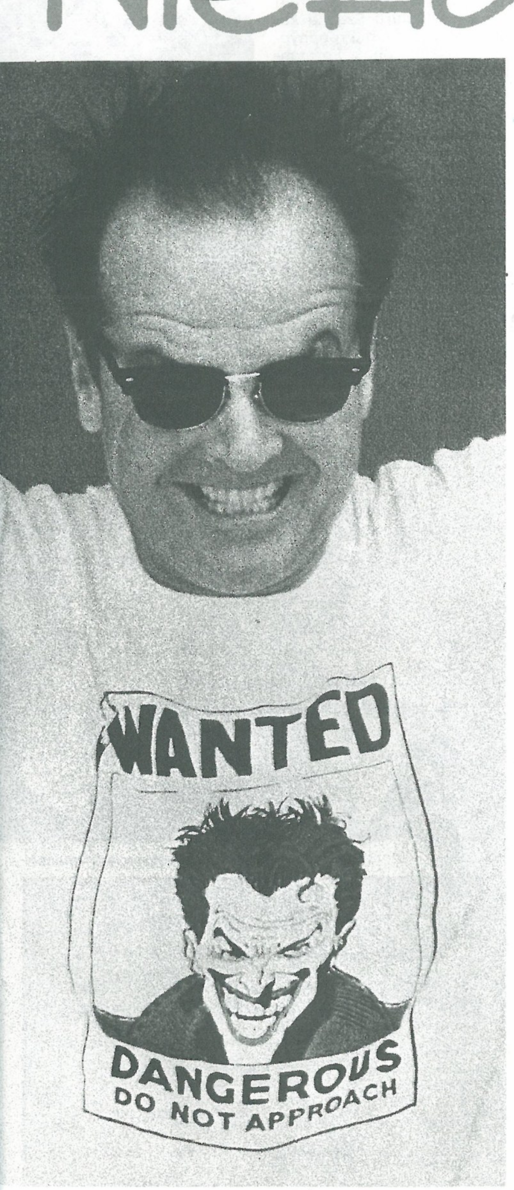
A nyolcvanas évtizedben nyilvánvalóvá vált, hogy a politikai reklámok hamis és mesterkélt képekre építenek. Reagan így kommentálta ezt a jelenséget: „A tények ostoba dolgok." Ő maga egy 1984-es propagandafilmjében a lehető legboldogabb jeleneteket sorakoztatta fel, mondván: „Ez Amerika".

Dukakis reklámja ezt a jelenséget lovagolja meg négy évvel később. A filmecske azt mutatja, hogyan készíti elő egy videós stáb Bush beszédeinek felvételét a Republikánus Párt kongresszusán, s a szakemberek épp azt beszélik meg, hogyan javítsák fel az anyagot. A narrátor pedig arra figyelmezteti a nézőt, hogy „Vigyázzon, ezt a csomagot akarják eladni önnek." Ez már igazi háború a médiumok között. Válaszlépés arra a Bush-klipre, amely egy gyilkossági esetet használ fel Massachusettsből – épp onnan, ahol Dukakis volt a kormányzó. Bush pontosan tudta, milyen érzelmeket válthat ki a tv-nézőkből az ilyen negatív kép.

Ez az agresszív kampánystílus jött át Európába 1989-ben. A nyugat-berlini polgármester-választásokon a Republikánus Párt reklámfilmje háborús romok képeivel indít, majd a nyugodt és gazdag város néhány jellegzetes képe után megint a felfordulás képei jönnek: távol- és közel-keleti idegenek, négerek, punkok, kábítószeresek, tömegtüntetések, sorban állás a munkaközvetítőnél és féktelenül rohanó arab gyerekek. Közben a *Játszd el a Halál dalát* című zenét halljuk a *Volt egyszer egy Amerikából*. És persze gyakran látható a FAL, amely akkor még diadalmasan meredezett. A szlogen pedig így hangzott: „Ha nem akarod, hogy a demokrácia elpusztítsa önmagát, szavazz a Republikánus Pártra." A rejtett üzenet viszont így szól: Pusztuljanak az idegenek! Lett is a klipből akkora botrány, hogy be akarták tiltani további sugárzását, s az esettel kapcsolatban a nemzetközi sajtó az újfasiszta szemlélet aktivizálódását emlegette. A republikánusokat több érintett szereplő beperelte, közülük egy nő meg is nyerte a pert. Kapott némi pénzt, de a hirdetés sugárzását nem sikerült betiltatnia...

NICHOLSON

az antihős

„Szóval, először is megszülettem. Röviddel utána adtak nekem egy nevet. A többi már történelem." Ilyen egyszerű volt az egész, állítja Jack Nicholson, megannyi sikerfilm fő- és mellékszereplője, hollywood egyik legnagyobb sztárja.

1937. április 22-én kezdődött ez a történet a New Jersey állambeli Neptun városkában. A család hamar széthullott az apa alkoholista életmódja miatt. Igaz, Nicholson nem is egészen biztos abban, hogy ő volt az igazi apja. „Velem szemben egy meglehetősen szellemszerű atyai tekintély állt. Talán ez volt az, ami belőlem modern embert csinált, valakit, aki nem gátlásos, és igen könnyedén tud viselkedni a nőkkel." 17 évesen azután elment meglátogatni a nővérét Kaliforniába. Ott is ragadt. Örökre.

Nicholson kifutófiúként kezdte a Metro-Goldwyn-Mayer Stúdió rajzfilmrészlegénél. Amikor az egyik producer odaszólt neki: „Hé, kisöreg, szeretnél filmet csinálni?", ő habozás nélkül rábólintott. Másnap reggel már ő volt az egyik indián a heti westernben, délután pedig már a cowboyt játszotta, aki megöli. Később a Players Ring Theatre-nél csiszolta a tehetségét és tanulta a szakmát, miközben kisebb-nagyobb szereplehetőségekhez jutott a színpadokon és a délutáni tv-sorozatokban. „Ez az időszak James Dean, Montgomery Clift és Marlon Brando uralkodásának időszaka volt. Három színészé, akik a New York-i színházak deszkáin nevelkedtek. Elég okos voltam, hogy megértsem, nem kell utánozni őket."

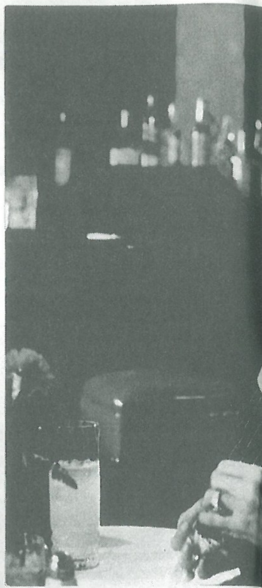
Bár nem utánozta őket, mégis évek teltek el, mire főszerepekhez jutott. Roger Corman keze alatt kezdte el az igazi filmes pályafutását. Corman a filmvilág talán legkülönösebb figurája, magányos bölény, az olcsó B-filmek királya, aki nagyszerű érzékkel emelte ki s gyűjtötte maga köré a tehetséges fiatalokat. (A hollywoodi mozi-fenegyerekek majd mindegyike – Francis Ford Coppola, Martin Scorsese, John Milius, Brian De Palma és mások – az ő támogatásával indult el a pályán.) Nicholson egy pszichopata tizenéves szerepében debütált *A gyermekgyilkos sikolya* (The Cry Baby Killer, 1958) című filmben, s ez az alakítás nagymértékben meghatározta és behatárolta további sorsát. Egy évtizeden keresztül játszott gyilkos őrülteket és őrült gyilkosokat, megannyi olcsó horror, motoros és akciófilm megszállott alakjait. Nem egy közülük mára már csaknem klasszikusi rangra emelkedett, mint például a *Rémségek kicsiny boltja* (Little Shop of Horrors, 1961) – a filmet két nap alatt forgatták, ami világcsúcs a maga nemében! – vagy a legendás Poe-filmek. Nicholson nemcsak szereplőként hanem íróként, sőt olykor társrendezőként és producerként is közreműködött bennük. Ez a „melléktevékenysége" *A terror*ral (The Terror, 1963) vette kezdetét, s napjainkban is tart. (Jelenleg a *Kínai negyed* folytatását rendezi.) Persze a hangsúly változatlanul a színészmesterségen van. ▶

Az áttörést 1969 és a *Szelíd motorosok* (Easy Rider) hozta meg. Egy film, amely egy egész generációnak, a hatvanas évek fiatalságának állít emléket. Az elveszett szabadságot kereső motoros hippikhez csapódó kiábrándult, meghasonlott és alkoholista ügyvéd szerepében nyújtott alakításával egy csapásra az érdeklődés középpontjába került, amit tovább erősített, hogy megkapta a New York-i Filmkritikusok Díját, s Oscar-díjra is jelölték. „Az Egyesült Államokban igazából nem érdekeltem senkit a *Szelíd motorosok* előtt." Voltak, akiket utána is elsősorban a kábítószerekkel való kapcsolata izgatott, hiszen szerintük ő és Fondáék hozták divatba az enyhébb drogokat az Államokban. Ez így igaz, állítja, hiszen „én voltam egyike az elsőknek, aki kábítószert szedett az Egyesült Államokban. De ez a Los Angeles-i Egyetem által szervezett kísérlet keretében történt. Öt órán keresztül meséltem el utána a látomásaimat egy pszichiáternek." A kábítószerekkel való kapcsolata azóta is megmaradt. „Tény, hogy amikor nem dolgozom, szeretem szaggatni magam. Úgy, mint bárki más, nemde?"

Bob Rafelson *Öt könnyű darab*jával egy káprázatos sikerszéria vette kezdetét, amelynek eredményeképpen a hetvenes évek egyik legsokoldalúbb és legérdekesebb egyénisége, sztárja lett. Barátja, Rafelson mondta róla: az egészben az a legszórakoztatóbb, hogy Jack akkor már úton volt afelé, hogy rendező legyen. Majdnem véletlen, hogy filmsztár lett belőle. Parádés alakítások sora következett: a kemény, dörzsölt, ám emberséggel teli tengerész őrmester *Az utolsó szolgálat*ban, a *Kínai negyed* detektívfigurája, a *Foglalkozása: riporter* személyazonosságot cserélő hőse. És mindezek megkoronázása, az embertelenség ellen a reménytelen kiszolgáltatottságában is föllázadó McMurphy, Ken Kesey világhírű *Száll a kakukk fészkére* című regényéből készült Miloš Forman-film főhőse. Teljesítménye egyszer és mindenkorra Hollywood legnagyobbjai közé emelte, s ezek után már csak természetes, hogy tarolt az elismerések és a díjak között is. Ezzel nyerte el az első Oscarját, a másodikat a *Becéző szavak*ért kapta.

Nicholson, az örök kívülálló, az örökösen vesztésre kárhoztatott, a gyökértelen

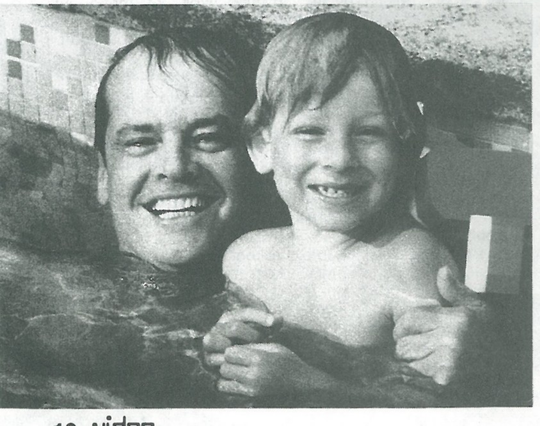
NICHOLSON

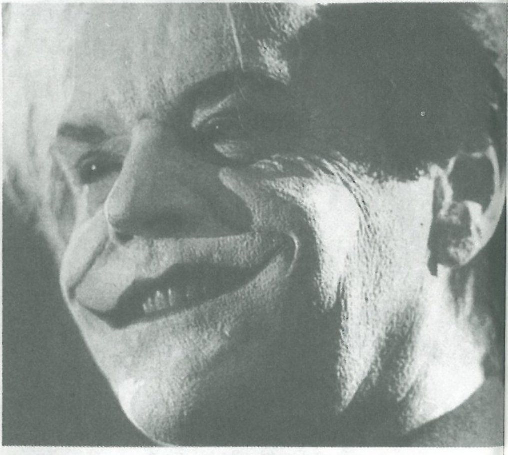

A Kínai negyedben Faye Dunaway-jel

Természetes Nicholson-mosolyok – otthonában

Eltorzult Joker-vigyor a Batmanből

Jack Nicholson
Magyarországon bemutatott filmjei

Szelíd motorosok (Easy Rider, 1969) – Dennis Hooper
Öt könnyű darab (Five Easy Pieces, 1970) – Bob Rafelson
Az utolsó szolgálat (The Last Detail, 1973) – Hal Ashby
Kínai negyed (Chinatown, 1974) – Roman Polanski
Foglalkozása: riporter (Professione: reporter, 1974) – Michelangelo Antonioni
Száll a kakukk fészkére (One Flew over the Cuckoo's Nest, 1975) – Miloš Forman
A missouri fejvadász (The Missouri Breaks, 1976) – Arthur Penn
A postás mindig kétszer csenget (The Postman Always Rings Twice, 1981) – Bob Rafelson
Becéző szavak (Terms of Endearment, 1983) – James L. Brooks
Az eastwicki boszorkányok (The Witches of Eastwick, 1987) – George Miller
A híradó sztárjai (Broadcast News, 1987) – James L. Brooks
Batman (1988) Tim Button

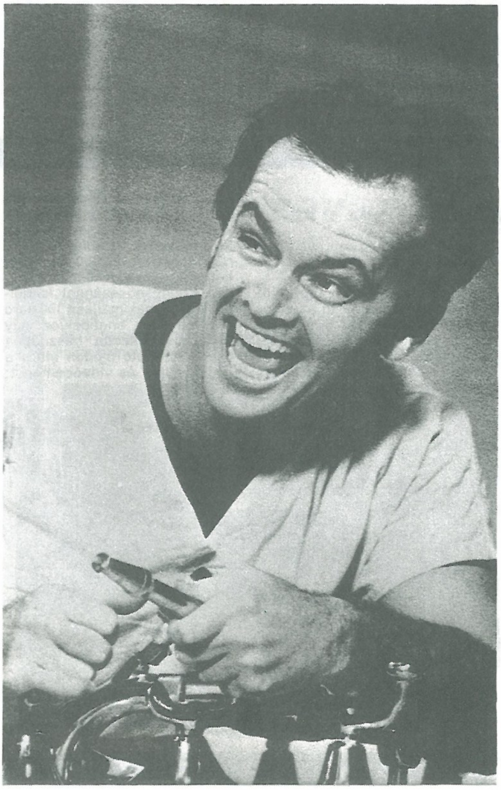

Karizmatikus idegenként Az eastwicki boszorkányokban

csavargó a hetvenes évek második felében a Vadnyugaton bukkant föl. A terep nem ismeretlen számára, hiszen 1965-ben – még Corman szárnyai alatt – készített már két nihilista, kiábrándult westernt, Monte Hellmannal közösen. (*A lövés* [The Shooting], illetve a *Lovaglás forgószélben* [Ride in the Whirlwind].) *A missouri fejvadász* azonban nemcsak a megváltozni akaró marhatolvajok és lókötők, illetve a megváltozni nem tudó önkéntes igazságosztó fölött kondítja meg a lélekharangot, hanem a műfaj fölött is. Ez azonban nem akadályozza meg Nicholsont abban, hogy két évvel később elkészítse a maga groteszk westernkomédiáját, a *Dél felé menet* (Goin' South, 1978) címűt.

A legjellegzetesebb ismertetőjelét Nicholson az arcán hordozza. Ez pedig az egyedi és utánozhatatlan mosolya, a híres acélos vigyor. Ám amit Stanley Kubricknak *A ragyogásában* (The Shining, 1979) produkált, az még a legedzettebb kritikusokat és rajongókat is meglepte. A megőrülő, s gyilkos ámokfutóvá váló családfő diabolikus, sátáni mosolya – a horror egyik védjegye lett a nyolcvanas években – egyszerűen a frászt

Mint McMurphy – Száll a kakukk fészkére

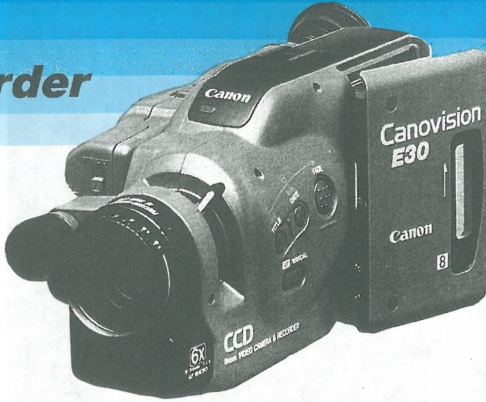
hozta a női főszereplő Shelley Duvallra (és a nézők millióira), olyannyira, hogy a forgatás befejezése után szanatóriumi kezelésre szorult.

Amikor majd tíz évvel később összeállt a Tim Burton vezette csapat a *Batman* elkészítésére, a filmesek már előre tudták, hogy a torz vigyorú, bohócjelmezű Jokernek, minden gonoszok leggonoszabbikának eljátszására Nicholsont kell megnyerni, aki végül ráállt a feladatra. Akkor még ő sem gondolta, hogy ez lesz a leggondtalanabb és anyagilag a legsikeresebb produkció azok között, amelyekben valaha is dolgozott. Persze a többire sem lehet panasza, hiszen a legjobb, legnagyobb rendezőkkel dolgozott együtt, Rafelsontól Polanskiig, Mike Nichollstól Elia Kazanig.

Nicholson Hollywood élő mítosza. Antihős. Anti-Travolta. Mindent megkapott a színészettől. És mi mindent nyújtott érte cserébe! S ha az idő eljárt is felette, az ars poeticája nem változott: „Soha nem lehet tudni, ki a bolondabb – az ember maga vagy a figura, akit játszik. S ez az, ami sikert hoz a színésznek."

Szilágyi G. Gábor

Egy normális kamkorder

Talán leginkább kézbeillő, formatervezett formáikkal hívják fel magukra a figyelmet azok a japán kamkorderek, amelyek manapság elárasztják az európai piacokat – is. Úgy tűnik, hogy Japán előnye a kommersz elektronikai termékek előállítása és forgalmazása terén behozhatatlan. Annak ellenére így van ez, hogy a szerviz és alkatrészellátás ezeknek a termékeknek az esetében még Nyugaton sem megoldott. Két dolog csökkenti ezt a hátrányt: az egyik az, hogy bonyolultságukhoz képest ezek az eszközök igen megbízhatók; a másik, hogy meghibásodás esetén igen könnyű egy újabbra kicserélni őket. És a vevő nem háborog, mert igen nagy a kínálat, és az új modell – ha nem is kerül kevesebbe, mint elődje – jobb képminőséget és/vagy többfajta szolgáltatást kínál.

Az alábbiakban arról is meggyőződhetünk, hogy a szuperrendszerek megjelenése ellenére jócskán van piaca a régebbi, normál elven működő készülékeknek is, sőt, úgy tűnik, még továbbra is fejlesztik ezeket. Ezzel egyrészt csökken a különbség a régi és új szériák képminősége között, másrészt nem kényszerítik a hagyományos háttérrel (kazettaállomány, utómunkálati lehetőség) rendelkezőket arra, hogy egy új, nagy beruházást eszközöljenek a videó terén, amely – ez a legtöbb feleség véleménye – már épp elég időt és pénzt vett el eddig is a családtól.

A képünkön látható Canon E30 típusú kamkorder V8 rendszerű, és tipikusan a széles tömegeket célozza meg. Ere utal formája, szolgáltatásai és ára is. Az NSZK piacán 2500 márkáért kapható készülék az alábbiakat nyújtja.

320000 képelemmel bíró CCD-je előtt egy hatszoros (9–54 mm) 1:1,4 fényerejű objektív található, természetesen makróbeállítási lehetőséggel. A készülék menetkész állapotban 1,36 kilogramm – de ez ma már nem különösebb rekord. Önkioldóval is működtethető, amely 10 másodperc után kapcsolja felvételre a gépet és vagy 30 mp-ig, vagy folyamatosan veszi a képet – és persze a hangot is. Ez utóbbi csak hagyományos módon kerül a szalagra; ezért a pénzért a hifi felvétel valóban ajándék volna. A fehéregyensúlyt természetesen automatikusan állítja be a készülék, nem is lehet kézi úton befolyásolni. Ugyanez áll a fényrekeszvezérlésre is. Az autofókusz persze kikapcsolható.

Nincs a készüléken változtatható kiolvasás, pedig ez csaknem minden hasonló gépnek alapvető jellemzője, amely a CCD alkalmazásából adódik. Inzertálásra sem képezték ki – ami viszont egy ilyen egyszerű, szinte kizárólag turisták kezébe szánt géptől nem is vehető zokon. Viszont annál kevésbé érthető, hogy miért van hozzá távvezérlő, amelynek segítségével a gép csaknem minden funkciója távolról is irányítható, még a varió is – hiszen maga a gép is kézbe vehető volna. Egyetlen esetben van ennek értelme, ha feltűnés nélkül kívánunk videófelvételt készíteni, a gépet távolról (mintegy öt méterről) a távvezérlő segítségével indíthatjuk.

A készülék felezett sebességgel is felvesz és lejátszik, így maximális felvételi idő 180 perc

Kis nagyágyú

Az A1 nevű, Hi8 rendszerű Canon kamkorder kicsivel ugyan nagyobb és nehezebb, mint egy fényképezőgép (1,85 kg), de figyelembe véve jellemzőit, ez igazán nem súlyos hátrány. Tízszeres variója 8–80 mm fókusztávolság között állítható, fényereje 1:1,4. A 420000 képelem finom felbontást biztosít, amely a mérések szerint vízszintes irányban 3,16 MHz sávszélességet jelent. Bár ez jóval alatta marad az elméletileg lehetségesnek, a gyakorlatban kiváló képminőséget (felbontást) jelent.

Ne feledjük azonban, hogy ez a javított képminőség csak az ugyancsak módosított, S-videó rendszerű csatlakozókkal ellátott monitorok képernyőjén jelentkezik, ahová a világosság- és színjel külön csatornákon keresztül jut. A Canon A1 kimenete ugyanolyan csatlakozót használ, mint az S-VHS, így az S-VHS kábelek és monitorok minden további nélkül használhatók hozzá – ezzel is igyekszik megkönnyíteni a Canon a készülék beilleszkedését a meglevő rendszerekbe.

A gépen van egy kapcsoló, amelynek segítségével az automatikus üzemről át lehet kapcsolni manuálisra. Ilyenkor kézi úton lehet beállítani a fényrekeszt, a fehéregyensúlyt és az élességet. Az autofókusz érzékelési tartománya szűkíthető, így adott esetben nem zavarják az élesség korrekt beállítását a kép szélein eltérő távolságban levő részletek. A kiolvasási időt négy lépésben 1/2000 mp-ig lehet csökkenteni. A készülék felezett szalagsebességgel is dolgozik, ami maximálisan 180 perc felvételi időt engedélyez egy 90 perces kazetta használata esetén. Érthető módon nincs a gépen hang- és videóbemenet; a kimenetek a már említett S-VHS típusú, illetve RCA (chynch, phono) csatlakozókon érhetők el. Külső mikrofont persze lehet csatlakoztatni, hiszen a beépített mikrofon nem alkalmas hifi-sztereó felvételek készítésére, így ezt a lehetőséget másként nem lehetne kihasználni. Persze elgondolkoztató, hogy egy ilyen készüléket, amely leginkább az igényesebb, de videós ismeretekkel nem különösebben ellátott felhasználók részére szántak, ki fog sztereó-hifi hangfelvételre használni – figyelembe véve az azzal járó minden vacakolást (külső mikrofon, mikrofonállvány, kábelek, szintbeállítás stb.)...

A lejátszási tulajdonságok teljes birtokában levő A1 (gyorskeresés, állókép, kockázás, lassítás) teljes mértékben kiszolgálja nemcsak a legkülönbözőbb felvételi, hanem az otthoni lejátszással szemben támasztott igényeket is. Sőt képet és hangot egyaránt tud inzertálni, így bizonyos értelemben műsorkészítésre is használható.

egy 90 perces kazettával. A gépnek nincs AV-bemenete, de lehet hozzá külső mikrofont csatlakoztatni. Minőségi hangfelvételhez ez elengedhetetlen is, mivel a beépített mikrofon minden gépzajt felvesz.

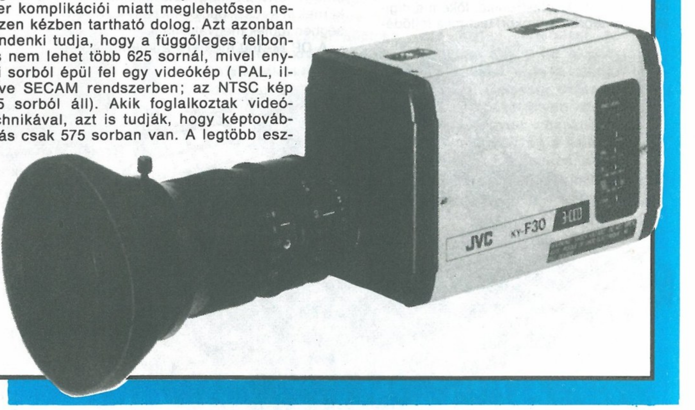
A videójel jel-zaj viszonya a laborban végzett mérések szerint 43 dB. A hang frekvenciaátvitele jó, de a zavaró hangok miatt a hangsáv minősége csak külső mikrofonnal használható ki. Jónak mondható a videójel frekvenciaátvitele, amely 2,3 MHz-ig terjed. A legkisebb megvilágítás 23 lux, de ilyenkor a színek „már nem az igaziak". A képbe két sorban feliratot készíthetünk soronként 16 karakterrel – ez is behívható a távvezérlő segítségével. Emellett dátum és idő is bekeverhető.

Ez a készülék arra való, hogy utazás vagy egyéb fontos teendőnk mellett esetleg még fél kézből videófelvételeket is készítsünk. Természetesen ezeket otthon meg kell vágni, tehát egy asztali, editálási funkciókkal felszerelt készüléket célszerű otthon tartanunk mellette. Előnyei csak ezzel együtt használhatók ki.

Fantasztikus felbontás

Minden amatőr kamera, kamkorder és képmagnó azzal henceg, hogy mekkora a képfelbontása. Egy bizonyos értelemben ez valóban meghatározza a videókép minőségét, de van még jó néhány egyéb jellemző, amely nem kevés szerepet játszik abban. Ilyen pl. – hogy ne menjünk messzire – a kép függőleges felbontása. Erről jobbára hallgatnak, mivel ez a váltott soros letapogatás, valamint a színjelátviteli-rendszer komplikációi miatt meglehetősen nehezen kézben tartható dolog. Azt azonban mindenki tudja, hogy a függőleges felbontás nem lehet több 625 sornál, mivel enynyi sorból épül fel egy videókép (PAL, illetve SECAM rendszerben; az NTSC kép 525 sorból áll). Akik foglalkoztak videótechnikával, azt is tudják, hogy képtovábbítás csak 575 sorban van. A legtöbb eszköz még ezt sem használja ki, így a vertikális felbontás néha igen kicsi.

A JVC most forgalomba hozott egy három CCD-vel működő kamerát, amely 570 sort használ ki, tehát ugyanennyi a függőleges felbontása. Ez a felbontás frekvenciasávba átszámolva 7 MHz-nek felel meg. A kamera neve KY-F30E. Ára objektív nélkül 11 300 márka.

A sok kiegészítő funkció közül érdemes megemlíteni a feliratozót és dátumbeírást, a le-fel úszást, a REC SEARCH funkciót (a felvétel ismétlésekor ennek segítségével megkereshetjük azt a pontot, ahonnan folytatni kívánjuk az új snittet). Egy távvezérlővel távolabbról is indíthatjuk az előzőleg beállított kamkordert felvétel üzemmódban, amivel önmagunkról is készíthetünk sajátos felvételeket.

A készülék 27 lux megvilágítás felett képes dolgozni – ez ma már nem jelent rendkívül jó érzékenységet. A kép jelz-zaj viszonya 45 dB, a hificsatornák frekvenciaátvitele 150 Hz-től 17 000 Hz-ig terjed. Ha jól meggondoljuk, a kisebb frekvenciák rossz átvitele miatt ez igazából nem teljesíti a hifi követelményeit – ráadásul ezeken a határfrekvenciákon már eleve 6 dB az átvitel romlása.

A készülék annyiba kerül mint egy jobb használt gépkocsi az NSZK-ban: 4600 márka.

Hálózati zavarszűrő

Nemcsak számítógépekkel dolgozó munkahelyeken, hanem videóstúdiókban is gyakran megmagyarázhatatlan zavarok kerülnek a képbe és a hangba. Ezek forrása néha igen nehezen deríthető ki, és igen gyakran az erősáramú hálózaton keresztül kerülnek készülékeinkbe. Ennek megelőzésére szolgál az NSZK-beli IBT kft. készüléke, amely egy hálózati szűrőegység; típusjele NF 2.

Mindkét irányban működik, tehát akkor is hatékony, ha valamilyen gép zavaró jeleket kelt, mert megakadályozza, hogy ezek a tápfeszültség-hálózatba jutva más készüléket zavarjanak. A készülék 220 voltos, 50 Hz-es hálózatra készül és maximálisan 10 amper áramot lehet kivenni belőle. A beépített négyfokozatú szűrő hatékonyan csillapít minden nagyfrekvenciás zavart. Igen hatékonyan működik kisimpedanciás rendszerek védelménél is, amilyen pl. a legtöbb videókészülék.

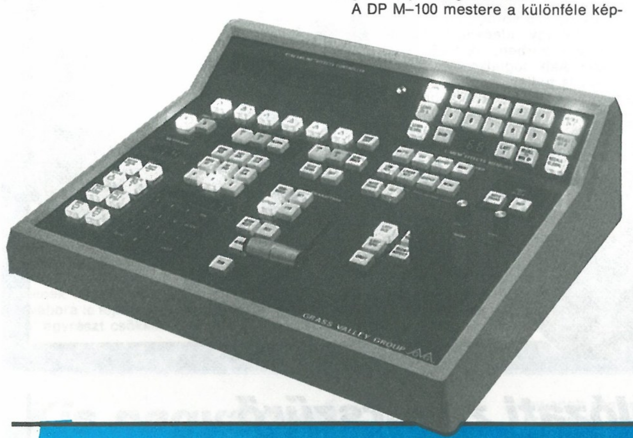
A hálózathoz való csatlakoztatása egyszerű, kis helyet foglal el. Előny az is, hogy hordozható, mivel egyetlen mozdulattal ki lehet venni a rendszerből és át lehet tenni oda, ahol épp szükség van rá. Súlya mindössze 66 dekagramm.

Digitális képkeverő

A Grass Valley Group neve nemcsak az Egyesült Államokban, hanem egyéb helyeken is jól ismert videókeverői és trükkegységei következtében. Ez nem véletlen, hiszen a cég mögött a világszínvonalú technikát garantáló Tectronix áll.

Régebben keverő és trükkegység a videótechnikában két, egymástól meglehetősen jól elkülöníthető fogalmat (készüléket) jelentett. Az elektronika, főként a digitális és integrált áramköri technika fejlődésének következtében ma már minden keverő egy rakás trükköt képes megvalósítani és ezek jó része digitális úton áll elő. A Grass Valley Group legújabb ilyen egysége a Digital Picture Manipulator („digitális képmanipulátor") nevet viseli és a DPM-100 névre hallgat. Számos olyan funkciót alapjellemzőként mondhat magáénak, amelyekért néha még ma is temérdek pénzt kérnek el és csak opcióként vagy külön egységben tudják megvalósítani.

A DP M-100 mestere a különféle képforgatásoknak és „keringtetős" trükköknek (orbit), melyeket változtatható tengelyek, szögek és sebességek szerint képes realizálni. Az olyan megszokott trükkök, mint a mozaik, poszter, szolarizáció, elszínezés stb. itt alapvető funkciónak számítanak. A készülékünk ezenkívül tartalmaz egy teljes értékű (teljes sávszélességű) második csatornát, ahol szintén elérhető minden funkció. A pultban van egy rekurzív memória, amely az egyszer felépített trükkök rögzítésére szolgál. Háttértrükk nélkül el sem lehet képzelni semmilyen pultot: ebben világosságjellel és színjellel is vezérelhető a key (kontúrtrükk) funkció. A streamline („csóva") régebben kamerák kellemetlen mellékhatása volt gyors mozgás esetén: itt kézben tartható módon, mint trükköt alkalmazzák.

A készülék részletes ismertetése hosszú oldalakat venne igénybe; összes tulajdonsága és a beállítások még az azt rendszeresen használók számára sem tarthatók fejben, ezért egy LCD kijelző panelon a mindenkori üzemállapot és a főbb jellemzők megjelennek. A munka során az egyes előre elkészített trükköket a megfelelő időben a memóriából előhívják és időveszteség nélkül lehet azokat a műsor készítésének folyamatában a videószalagra rögzíteni. Így bár a készülék nem olcsó, termelékenysége többszöröse lehet egy olyan hasonló gépnek, amelyen a trükköket a gyártás folyamatában kell kitalálni.

Legyen világosság!

Bár az utóbbi időben nincs olyan kamkorder, amelynek hirdetésében vagy akár a technikai ismertetőben nyomatékkal felhívnák a figyelmet arra, hogy a legtöbb belső téri felvételnél világítani kell, a gyakorlatban mégis ez a helyzet. Színhelyes, jó jel-zaj viszonnyal bíró képet csak megfelelő színű és bőséges világítás mellett kapunk. Igaz, némely kamkordernél az automatikus erősítésszabályozás alattomosan bedolgozik, hogy cáfolja ezt a tényt, de egy minőségi monitoron visszanézve a képet – netán egy oszcilloszkópot és/vagy vektorszkópot is segítségül híva – meggyőződhetünk ennek az állításnak a helyességéről. Egyszóval: a minőségi videóképhez világítás kell.

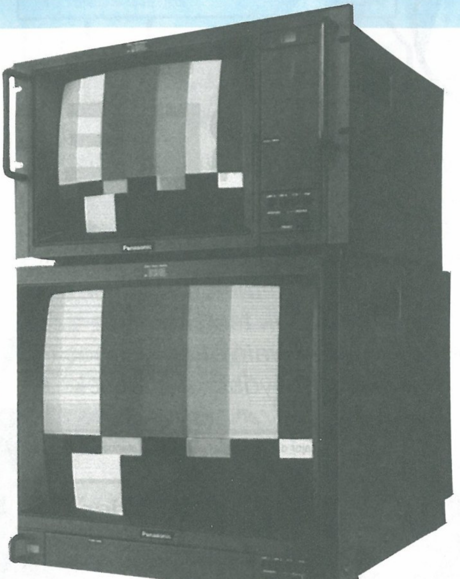
Az Unomat cég régen felismerte ezt és egyre-másra kínálja speciális lámpáit, melyek szükség esetén akár a kamkorder tetején is elhelyezhetők annak érdekében, hogy egyetlen személy készíthesse a videófelvételt és a kamkorder mozgásában ne legyen gátolva. Értelemszerűen ehhez telepes, illetve akkumulátoros táplálás szükséges.

Az Unomat DC 2020 Twin típusú lámpája 6 voltos akkuról dolgozik 20 vagy 40 watt teljesítményfelvétellel, aszerint, hogy csak az egyik vagy mindkét lámpa be van kapcsolva. Az akku feltöltési ideje kb. 4 óra. A töltőt tartozékként adják a lámpához és az azzal egyetlen egységbe csatlakoztatható akkuhoz. A másik típus az Unomat DC 3000, amely egyetlen húszwattos lámpát alkalmaz, amelyet öt NiCad akku táplál, melyek töltési ideje kb. 8 óra.

Ezek a lámpák mintegy félórányi üzemre alkalmasak egy-egy akkuval. Nem szabad elhallgatni azt a tényt, hogy az ilyen szerkezetekben alkalmazott izzók általában speciális, túlfeszített üzemben dolgoznak, ami élettartamukat lerövidíti. Emellett az akku kimerülése során a tápfeszültség csökkenésével a kibocsátott fény színhőmérséklete jelentősen változik, ami a felvételben zavaró színeltolódásokat okozhat.

S-VHS stúdiómonitorok

A Panasonic BT-sorozatú monitorai professzionális célokra készülnek ugyan, de minden valamirevaló videóstúdióban kellene hogy legyen belőlük legalább egy darab. A tapasztalatok szerint igen sok vitát lehetne a műsorgyártók és megrendelők között megelőzni abban az esetben, ha a műsort átvételekor ilyen monitorokon néznék meg.

Két (NTSC változatú) készülékről van szó, amelyek a BT–D 1910 és a BT–M1310Y névre hallgatnak. Típusjeleikből kikövetkeztethetően az első képátlója 19 coll (kb. 45 cm), míg a másiké 13 coll (kb. 32 cm). Mindkettő képes S-VHS jelek fogadására is a hagyományosan kódolt jelek mellett. A kisebb monitor képének felbontása jobb mint 560 sornyi, a nagyobbé furcsa módon kevesebb: 550 sornyi. Az összes kezelőszerv elöl található egy lehajtható ajtó mögött. Az S-VHS bemenetek mellett két normál bemenetük van, így egyetlen gombnyomással váltani lehet két forrás képe között anélkül, hogy át kellene kábelezni. Meg lehet nézni külön csak a kék jelet, vizuálisan ellenőrizni lehet a szinkronjeleket (pulse-cross áramkör).

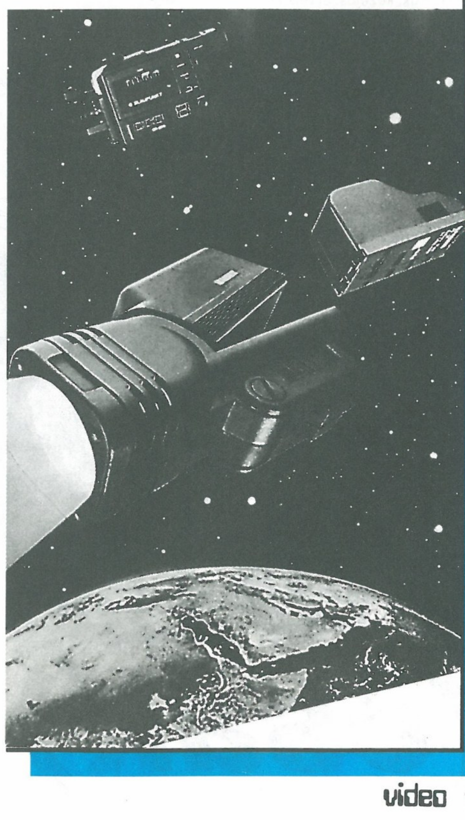
A kitűnő képről többek közt korrekt fésűszűrő gondoskodik. Az eltérítés mértékét le lehet csökkenteni, hogy a teljes képkivágást láthassuk. Ez utóbbi hiányában gyakran az utómunkálat végén vagy átvételkor derül csak ki, hogy a kép szélén van még valami nem odavaló, de ezt a normál (túlpásztázásra beállított) monitoron nem vettük észre. És ami talán a legfontosabb: a készülék kezelőszerveinek beállítását memorizálni lehet annak érdekében, hogy ha valamilyen ok miatt más beállításra van szükség, egy pillanat alatt vissza lehessen térni a szabványos állapotba.

Mindkét készülék a stúdióhasználatban alapkövetelménynek számító, nagy megbízhatóságú áramkörökkel épül fel. Kialakításuk olyan, hogy a szabványos műszerrekeszekbe szerelhetők.

Könnyű videólámpás

Ennek az ugyancsak kamerák, kamkorderek tetejére tűzhető pici lámpának az a különlegessége, hogy táplálásához a Sony NP 55, NP 66, NP 77 típusú vagy ehhez hasonló akkumulátorok használhatók, vagyis nem kell külön akkukat cipelni magunkkal sivatagba, hegytetőre, ha az ott élő éjszakai állatok magánéletéről kívánjuk intim videófelvételekkel megörvendeztetni barátainkat. Az azokhoz szükséges külön töltőt meg sem kell vennünk.

A lámpa fogyasztása 35 W, és 21 percig világít egy feltöltött akkuval. Az ismertető nem szól arról, hogy egy ilyen intenzív használat milyen befolyással van az egyébként meglehetősen drága NP-sorozatú akkuk élettartamára. Az sem derül ki, hogy mi gátolja meg a túlzott kisütést, amely ezeknek az akkumulátoroknak a halálát jelentheti (pl. véletlen bekapcsolva felejtett állapotban). Ha csak a fény gyengülése jelzi a kimerülést, az általában együtt jár a színhőmérséklet erős eltolódásával is. Célszerű ezért az ilyen lámpákat olyan kamerákkal együtt használni, amelyek képesek a színhőmérséklet folyamatos, automatikus utánállítására, amely ezt az eltolódást kompenzálja.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumábam készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

A videó világában sokféle márkanév mögött kevés gyártó rejtőzik. Az elmúlt év szeptemberében, amikor a kamkorderek piacát tekintettük át, egy összeállításban bemutattuk, hogy felvevő-lejátszóknál kik a nagy gyártók és termékeik milyen név alatt kerülhetnek forgalomba. E számunkban a videómagnók kerültek terítékre, s ez azért is izgalmas kérdés, mert az egyes – valójában azonos – típusok között lehetnek kisebb-nagyobb áreltérések.

Tesztünk apropóját három olyan, hazai piacon is jól csengő nevű cég terméke adta, amelyeket még az ábécében is egy helyen kell keresni: a Sanyo, a Siemens és a Sony. Nem tagadjuk magunk is meglepődtünk, amikor megláttuk, hogy a teljesen eltérő design alatt ugyanaz a mechanika mozog és az elektronika is hasonló észjárással működteti a készülékeket. A három típus: a Sanyo VHR–5100EE, a Sony SLV–252EE és a Siemens FM 620R4 első ránézésre a legkevésbé sem mutat rokon vonásokat, formájuk, kezelőszerveik kialakítása, elhelyezése, távszabályzóik kivitele – sőt ezek funkcionális köre is – teljesen eltér. Hasonlóságot csupán a kijelzőnél és a hátlap csatlakozóinak kivitelénél és elhelyezésénél találtunk.

Körbejárásunkat éppen ezért a csatlakozóknál kezdjük. A televízióantenna fogadása és a jelátadás a tv-antenna csatlakozója felé szokásos módon, 75 ohmos koaxiális csatlakozókon keresztül történik. Az antennacsatlakozón keresztül átadott jel az UHF sáv 30–39 csatornái közötti frekvencián vehető a tv-készülékkel. A kívánt, a tv-készüléken legzavarmentesebb kép beállítását a csatlakozók melletti CH jelzésű csavarhúzós állítású potenciométerrel lehet beszabályozni. Ennek jelentősége napjainkban már egyre nagyobb, amikor az UHF sávban is mind több helyen jelennek meg adóállomások. A két készülék egymásra találását, vagyis a videómagnó jelének pontos beállítását a tv-n tesztábra segíti. En-

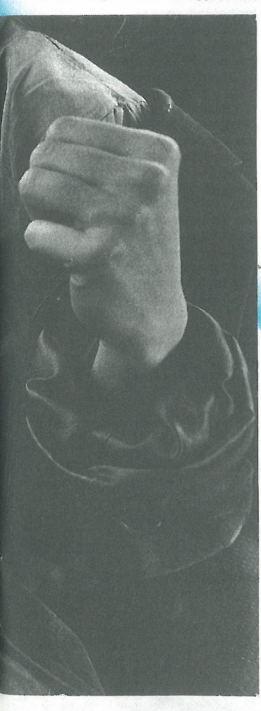
Nem (csak) a ruha

MŰSZAKI ADATOK ÉS MÉRÉSEK*

	Specifikált	Mért
Vételi csatornák**	VHF: 2–12, XYZ S1–S20 VHF: 21–69	43–305 MHz
RF érzékenység/20 dB jel (zajra)	–	440–880 MHz
RF kimeneti csatornák	30-39	30–40
RF kimeneti szint impendencia	75 ohm	110 ohm
Videó bemeneti szint impendencia	0,5–2 V csúcs-csúcs	1 V csúcs-csúcs
Videó kimeneti szint impendencia	1 V csúcs-csúcs– +0,2 V csúcs-csúcs	1,05 V csúcs
Hangcsatlakozás impendenciája bemeneten	50 kohm felett	44 kohm
kimeneten	10 kohm alatt	850 ohm
Videó jel/zaj viszony	43 dB	43 dB
Hang jel/zaj viszony 41 dB	47 dB	
Sorbontás 240 sor	260 sor	
Hangfrekvenciás átviteli sáv	–	60 Hz–1200 Hz
Nyávogás	–	0,13%
Hangfrekvenciás torzítás	–	1%

* Táblázazunkban a három készülék mérési eredményei alapján tapasztalt átlagértékeket adtuk meg.
** Az RF bemenet csatornáit a specifikáció szerint tüntettük fel, a mért értékeknél azonban a mért frekvenciahatárokat adtuk meg, melyek teljesítik a beállíthatóság követelményeit.

nek kapcsolója mellett még egy tolókapcsoló található, mely a kísérőhangot OIRT vagy CCIR norma szerint állítja. Ez ékes bizonyítéka, hogy ezek a készülékek – bár erre a típusjelzésben látható EE betűk is utalnak – a nyugati szín- és hangnormák mellett a nálunk szabványosított SECAM színdekódolással és OIRT kísérőhanggal, gyári kivitelűek.

A videó- és audiójelek fogadására két-két RCA aljzat szolgál, ami változatlanul azt a gyakorlatot igazolja, hogy a kelet-európainak nevezett piacra változatlanul e csatlakozási móddal kivitelezik a nagy távol-keleti gyártók is modelljeiket. Így volt ez a Panasonic EE kivitelű típusainál is, pedig egyre több scart csatlakozós tv-készülék kerül a hazai üzletekbe.

Szemből nézve a Sanyo VHR–5100EE hagyományos kezelőszerv-elrendezésű készülék. Baloldalt található a kazettafészek billenő ajtaja, rajta két felirattal: az egyik az ötszörös ismétlő programra utal, amely tanulóprogramnak tekinthető és lényege, hogy a kiválasztott szakaszt automatikusan újra és újra megismétli. A másik felirat 11 automata funkció ígéretével vonja magára a figyelmet. Vegyük őket sorra. A kazetta behelyezésekor a videó automatikusan bekapcsol, még akkor is, ha csupán stand-by (készenléti) üzemmódban van. Abban az esetben, ha az így behelyezett kazetta törlés és felvétel elleni védelemmel biztosított, tehát ki van törve a hátoldalán az azonosító ablak lemezkéje, úgy automatikusan indul a lejátszás. A felvétel gomb kivételével bármelyik funkciógomb megnyomására az adott parancs aktivizálja a magnót akkor is, ha az eredetileg csupán készenléti üzemben volt. A tudományok közé tartozik, hogy a felvételvédelemmel biztosított kazettákat kiveti a készülék, ha erre mégis felvételt kísérlünk meg készíteni, így jelezve újabb kazetta igényét. Az automatikák sorát gazdagítja a szalag végéről történő automatikus visszatekercselés, de ha a visszatekercselés és a lejátszás gombot egyszerre nyomjuk meg, úgy elölről ismétli a felvett műsort. Ha a visszatekercselést nem a lejátszással, hanem a kazettakidobással kombináljuk, akkor a szalag elejére érve kiveti (vagy inkább kitolja) magából a videó.

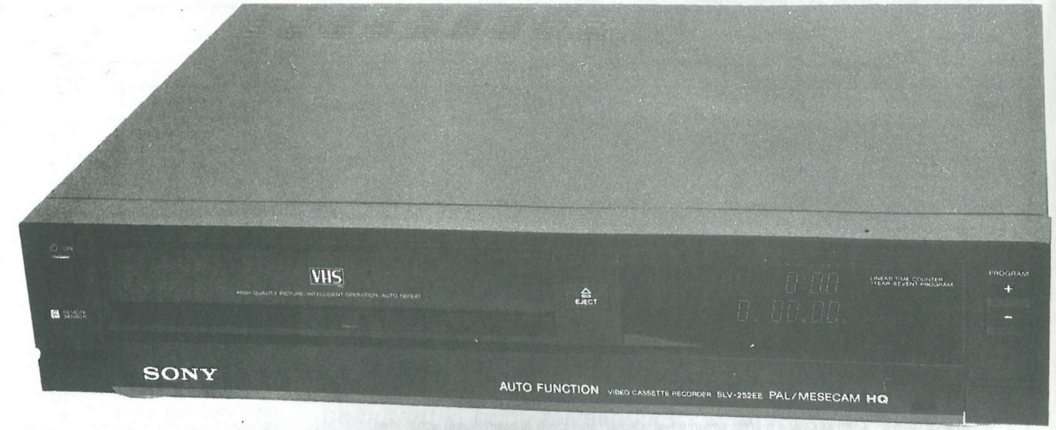
A konstruktőrök az automatikus tudományok közé sorolták, hogy a stand-by üzemben lévő készülékből bekapcsolás nélkül is ki lehet vetetni a kazettát, és szintén automatikus funkció, hogy a biztosítóablak nélküli kazetta lejátszás után visszatekercselésre és kiadásra kerül. Önállóan jegyzett tudomány, hogy előreprogramozott felvétel végén készenlétre áll a készülék, és az is, hogy az utolsó funkció után – kivéve a csatornaváltást – öt perccel később szintén önműködő kikapcsolás történik. Ez utóbbi jelentőségével még később foglalkozunk.

A felsorolt tulajdonságoknak azért szenteltünk ilyen tág teret, mert közös vonása mindhárom típusnak és nem akartunk kétséget hagyni az egy híján tucatnyi tudománynak. Az óra- és csatornabeállítással kapcsolatos gombok egy kipattanó és előrebukó ajtó mögött találhatók, melynek aranyozott felirata a már az automaták között felsorolt gyorsbefűzésre és indításra utal. Ezek közül némelyik többfunkciós, mint pl. a finomhangolás és a tracking (sávhelyzet követés) kétirányú változtatásának gombpárja vagy a csatornaléptető gombok, melyek az előzetes clock (óra) parancsra órát, napot, dátumot léptetnek növekvő vagy csökkenő sorrend szerint. A gombok sorát végül a kijelző alatt található magnófunkciók zárják.

Maga a kijelző, mely a „Multi Graphic Display" felirattal „szerénykedik", egyébként valóban sok információt tartalmaz. Stand-by állapotban mutatja az időt és a dátumot, kijelzi az aktuális funkciót, felvételnél vagy tv-programon a csatornát és az eltelt szalagidőt, valamint a beprogramozott időket, a hozzájuk tartozó beállított csatornákkal. Ismétlőprogramnál jelzi annak tényét és azt, hogy hányadik lejátszás történik. Ennyit a külcsínről és nézzük az egyéb tudományokat.

A hangolóegység feszültségszintézeres, folyamatos hangolású, mely tartalmazza a kábelcsatornákat is. A memória a beállított csatornák közül 39 beprogramozását teszi lehetővé. Későbbi időpontban történő programozott felvételek készítésére a timer egy éven belül 8 helyet biztosít. Lehetőség van azonnali felvételek készítésére programozott leállással. Ilyenkor először 30 perces lépésekben lehet a felvételi időt meghatározni, majd perces lépések- ▶

teszi?

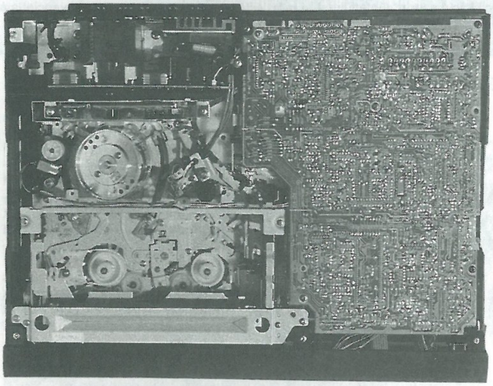
ben mód van az idő pontosítására.

A gyors képkeresésen kívül mód van állókép megjelenítésére és képről képre léptetésre.

Mielőtt levennénk a videó burkolatát, vessünk egy pillantást a távvezérlőre, mely a magnófunkciókon kívül csatornaléptetést is végez, de az ismétlő lejátszás is vezérelhető ennek segítségével. A bekapcsolásra, kikapcsolásra, stop állásra ugyanaz a nyomógomb szolgál, a működő készülék ennek egyszeri megnyomására leállítja az éppen működő funkciót, ismételt nyomására kifűzi a szalagot, és kikapcsolja a videót.

Anélkül, hogy igazán részletesebb műszaki fejtegetésbe bocsátkoznánk – ami a magazin hasábjain nem is célunk – érdemes a burkolat alá is bepillantani. A készülék felépítése átgondolt, jól elkülöníthető részekből áll, melyek csatlakozósávokban végződő szalagkábelek segítségével kapcsolódnak egymáshoz. Ezek a jól elkülöníthető részek a tápegység, mely a fejerősítőt is magába foglaló mechanikai rész mögött helyezkedik el baloldalt, és a szinte teljes elektronikát magába foglaló főpanel, mely öt csavar oldása után kiemelhető, és szinte kényelmes szervizelést biztosít. Erre szoktuk azt mondani, hogy európai. Bár ahogy leírtuk ezt a jelzőt, rögtön érezni kellett, hogy mennyire változik a szavak jelentése. Napjainkban, amikor szinte minden újdonság a tengerentúlról jön, a kézbentarthatóságot, az áttekinthetőséget és szervizelhetőséget értjük e fogalom alatt. S hogy ez mennyire így van, a német Video újságban találkoztunk egy kesernyés megjegyzéssel, mely az új S-VHS videó bemutatása során, annak angol nyelvű feliratait „új német nyelvű"-nek nevezte. Változnak az idők!

Szóval ezen a főpanelon helyezkednek el: tuner, a középfrekvenciás fokozat és a tv-készülék felé történő jelátadást biztosító RF konverter egységek, a videó és audió áramkörök, valamint a vezérléssel, programozással kapcsolatos egységek. A csatlakozósáv felőli oldalon található a 21 pólusú scart csatlakozó aljzatának beforrasztási lehetősége is, mely az EE kivitelnél nem nyert polgárjogot.

Vessünk egy pillantást a mechanikára. Ezzel a rendszerrel már találkoztunk a Fisher FVH–P200DK-nál és az ITT-Nokia VR3520H-nál. Akkor bizony némi fenntartással fogadtuk az e típusokban először látott gyorscsévélési eljárást, mely a szalagot az áttekercselés alatt is a fejdob körül vezeti el. Ez a megoldás amellett, hogy bár nem a legfürgébb, de nem is elmarasztalható áttekercselést eredményez (E 180-as kazettával alig több mint 4 perc), és biztosítja, hogy mindig lássuk, hogy hol tartunk a hasznos műsoridőben. A szinkronjelek figyelésével ugyanis a kijelzőn másodperc pontossággal leolvasható a szalaghelyzet. Ha nincs műsor, a számlálás leáll. Így akár a kívánt helyre, akár az üres szalagrészre gyorsan rá lehet találni.

Nos éppen ez az állandó „befűzöttség" volt az, amit akkor még kellő tapasztalat híján fenntartással fogadtunk. Azóta – egyrészt a gyakorlat – igazolódni látszik e megoldás, másrészt bővebb képet kaptunk a Sanyo ezen újabb mechanikájára vonatkozó mérési tapasztalatokról. A lágy szalagvezetés, a szalagbefűző „babák" átmérőjének növelése, a szalagvezetők döntése összességükben úgy tűnik, megfelelő szalagkezelést eredményeznek, miközben lehetővé teszik a folyamatos ellenőrzés mellett a gyors indítást is.

A látottakat, hallottakat kezdjük a képpel. A videóátvitel alapján a látott sorfelbontás is jó, biztonsággal 250 sor felett értékeltük a látott kép alapján, de a 260 körüli vonalak is értékelhetőek voltak. E mellett a videó jel/zaj viszony 42 dB körüli volt, egy-két dB-el elmaradva a Sanyo készülékeknél megszokottaktól. A többi minta alapján kisebb egyedi gyengélkedésnek érezzük. Az állókép szinkronstabil, a függőleges remegést jól ki lehet hozni a hátlapon lévő trimmer segítségével. A képváltás zajait azonban nem tudtuk telje-

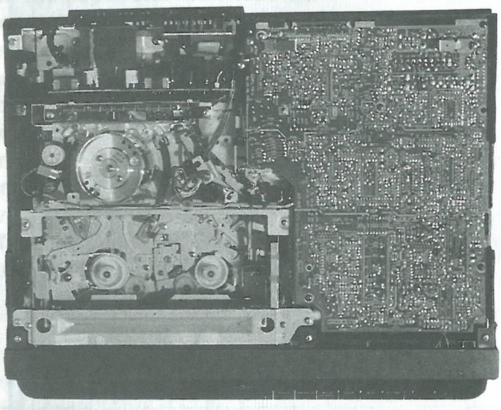

sen eltüntetni a képtartalomból, a legoptimálisabb megoldás az volt, ha azokat a képernyő felső részére tereltük. Jók voltak a színvisszaadási jellemzők, és összességében a felvétel során kapott képet jónak értékeltük. A hangátvitelt jónak tartjuk, alsóbb frekvenciákon kicsit feljebb indul, mint a korábbi minták, magasabb frekvenciákon viszont tovább visz át, mint pl. a korábbi VHR 4100-as Sanyo. Hangtorzítása 1 V-os bemenőjel esetén 1% alatt marad és még 2 V-os bemenőjelnél is elfogadható.

A mechanika nyávogása 0,13% alatt marad, ami az átlagnál kedvezőbb érték. Összességében a VHR 5100 EE hang szempontjából is a jó monó videómagnók közé sorolható.

És most már éppen ideje, hogy a *Sony SLV–252EE*-ről is beszéljünk. No de hát eddig is beszéltünk róla! Félre a tréfával, e készülék megjelenésében egy cseppet sem hasonlít az előbbire. Elöl két elegáns, kerek tappanccsal támaszkodik fel az asztalra. A kazettaajtó feliratai a jó képminőségről, az intelligens működésről és az ismétlőprogramról szólnak. A kijelző ablakán is csak a lineáris timerre és az egy éven belüli 8 programozási lehetőségre vonatkozó feliratok olvashatók. Szerény a kezelőszervek elhelyezése is. A kazettakivető és a programléptető gombokon kívül mindegyik működtető gomb a lehajtható ajtó mögött található. Ezek közül a magnófunkciók a kazettafészek alatt vannak, míg a többi programozással, hangolással kapcsolatos szabályzást a display alatti részen végezhetjük el. A látszólag kevés gomb is itt több funkciót lát el, így programléptető gombokkal végezhetjük az időbeállításokat az időfunkció-állítást aktivizáló gomb megnyomása után, míg ugyanez a páros szolgál a csatornabeállításra is, ha előzőleg a programállítási parancsot adtuk.

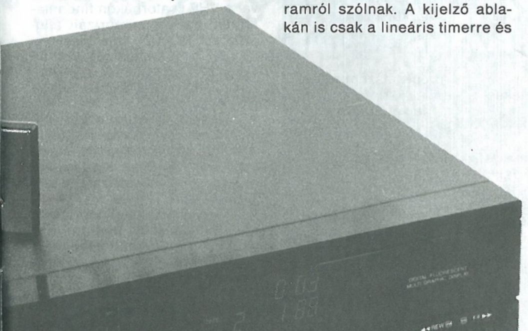
A finombehangolást itt is a tracking szabályzóval lehet elvégezni. A beállítások mindezzel együtt könnyen elvégezhetők, de az első kísérletekhez itt is segítségül kell hívni a kezelési útmutatót.

Ritkán szólunk a készülék gombjairól. Most mégis megtesszük, mert az óra- és csatornabeállító funkcióváltók szinte csak körömheggyel működtethetők, ami ritkább használat esetén sem kényelmes.

A távvezérlő felépítése a Sony SLV–252EE-nél sem bonyolult. A program léptetéseken, a magnófunkciókon kívül az ismétlőprogram beállítását végzi és stand-by üzemről be, illetve a készenléti állapotra történő visszakapcsolást biztosítja.

A műszaki paraméterekről csak távirati stílusban: a hangolás itt is feszültségszintézeres, a tunerrész a VHF és UHF csatornákon kívül az S1–S20 különleges csatornák vételére alkalmas. A készülék érzékenységét, vételkészségét jónak találtuk. Videóátvitele, sorbontása hasonló volt, mint az alaptípusé, a videó jel/zaj viszonyt némileg jobbnak érzékeltük. Az állóképnél a zavarokat valamivel nagyobb biztonsággal léptette ki, a képléptetési funkciót azonban nem tartottuk sokra, mert ilyenkor a képváltási zavarok végiglépkednek az ernyőn. Hangjellemzők tekintetében számottevő eltérést nem tapasztaltunk.

Triónk harmadik tagja a Siemens FM 620R4 jelzést viseli. Formája, kivitele hasonló a Siemens család többi tagjához. A sötétbarna, metálos színű készülék előlapja enyhén döntött, itt van a kazettafészek nyílása és a kijelző. A kezelőszervek az előlapon kialakított pulton találhatók, így igen könnyű kezelést biztosítanak. A magnó- és prog- ▶

A TESZTBEN SZEREPLŐ KÉSZÜLÉKEK RÉSZLETES TÁBLÁZATA

Típus	Sanyo VHR 5100EE	Sony SVL 252EE	Siemens FM 620R4
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK			
Forgófejek száma	2	2	2
Hálózati feszültség	220 V, 50 Hz	220 V, 50 Hz	220 V, 50 Hz
Teljesítményfelvétel	30/8 W	30/8 W	30/8 W
Méretek	420 × 79 × 317 mm	420 × 79 × 317 mm	420 × 79 × 347 mm
Tömeg	5,9 kg	5,9 kg	5,8 kg
SZOLGÁLTATÁSOK			
Játékidő (E 240-es kazettával)	240	240	240
Áttekercselési idő (E 180-as kazettával)	240/240	240/240	240/240
Gyors előre	9-szeres	9-szeres	9-szeres
hátra	9-szeres	9-szeres	9-szeres
Lassítás			
Gyorsítás			
Állókép	×	×	×
Képrő képre léptetés	×	×	×
Utóhangosítás			
PROGRAMOZHATÓSÁG			
Óra kvarcvezérlés	×	×	×
Napi programok száma	8	8	8
Programozható napok száma	365	365	365
Naponta ismételhető program	×	×	×
Hetente ismételhető program			
Programban csatornaválasztás	39 program	39 program	39 program
Azonnali felvétel	×	×	×
AUTOMATIKÁK			
Gyorsbefűzés	×	×	×
Adókeresés			
Memóriastop	×	×	×
Szalagállásstop			
Filmvégstop			
Automatikus műsorkeresés			
Visszatekercselés	×	×	×
Ismétlés szalag elejéről	×	×	×
Színnormaváltás	×	×	×
Hangnormaváltás bemeneten	automatikus	automatikus	automatikus
kimeneten	kapcsolható	kapcsolható	kapcsolható
Hátralévő szalagidő			
Tanulóprogram	×	×	×
Kazettaazonosítás			
KÜLÖNLEGESSÉGEK			
Sztereó hang			
Zajcsökkentő			
Hifi sztereó hang			
Biztosítás hálózatkimaradás esetén	kb. 1 óra	kb. 1óra	kb. 1 óra
Hozzáférés-letiltás			
Távszabályzó infra	×	×	×
Távszabályzós magnófunkciók			×
+ csatornaváltás	×	×	programszám sze-
+ programozás	léptetéssel	léptetéssel	rint
+ LCD kijelzés			felvételi időre
CSATLAKOZÓK			
Antenna be	75 ohm koax aljzat	75 ohm koax aljzat	75 ohm koax aljzat
ki	75 ohm koax dugó	75 ohm koax dugó	75 ohm koax dugó
Videó be	RCA	RCA	RCA
ki	RCA	RCA	RCA
Hang be	RCA	RCA	RCA
ki	RCA	RCA	RCA
Mikrofon			
Kamera			
Kamerastop			

ramválasztó gombok közvetlenül kezelhetők. A felpattintható fedél mögött a Siemensnél már csak négy gomb található, ebből egy a csatornaprogramozási funkciót hozza működésbe, egy a csatornabeállítási funkciók sorrendjét lépteti, míg kettő ± jelzéssel a tracking állítást vagy a csatorna finomhangolását biztosítja. A gombok számát tovább csökkenteni bizony már nem nagyon lehetett. Csak egy módon, úgy, hogy az óra beállítása átkerült a távvezérlőre, mint ahogy az előre programozott felvételeknél is a távvezérlőn történnek a beállítások.

Egyébként a Siemens távvezérlője bír a legnagyobb tudománnyal. Az órabeállításokon és programozásokon kívül, ennek segítségével a programmódosításokat is el lehet védezni, az előre beállított csatornákat nemcsak léptetéssel, hanem szám szerint is le lehet hívni. Természetesen beállítható az ismétlőprogram és az összes magnófunkció, sőt külön gomb szolgál arra, hogy visszatekercselés után ismétlő lejátszás történjen. Két egymás melletti gomb együttes lenyomásával indítható a felvétel, kiküszöbölve a véletlen kezelést. Ezek a szolgáltatások sok praktikumot nyújtanak.

Az FM 620R4, hasonlóan az előbbi két delikvenshez, a mi normáink szerint készült, csatlakozói is ugyanúgy RCA rendszerű. A készülék hangolása is ugyanúgy feszültségszintézeres, folyamatos hangolású, mint a VHR 5100EE-nél megismert megoldás. Amiért mindezt megemlítjük az az, hogy találkoztunk FM 620K4 típusjelzésű készülékkel is, mely ugyan alapfelépítésekben PAL-SECAM kivitel, de a B/G hang mellé itthon tanították meg a mi normánk szerint is érteni az antennajeleket. Ezért állomáskereséskor a beállításokon a finomhangolóval a VHF csatornákon finomítani kell, az így memorizált állomásokat már jól adja vissza a készülék. E típusjelzés mellett viszont scart csatlakozót találunk, jelezve az eredeti állampolgárságot.

Hangjellemzőkben az FM 620R4 azonos volt az előbbiekkel, jel/zaj viszonya 43 dB-es volt, ami megfelelt a specifikációnak, sorbontása biztosan tudta a 260 sort.

A végső verdikt kimondásánál mégiscsak bajban vagyunk. Szolgáltatásokban, vagy inkább kezelési praktikumban a Siemensre voksolnánk, formája, kivitele ízlés kérdése. Ami elbizonytalanít minket, az az árak fluktuálása, forgalmazók szerinti nehezen meghatározható változása. A jelenlegi készülékekhez viszonyítva e típusokat a 32–33 ezer forintos kategóriába sorolnánk, a feleletet az árcédulák adják meg.

NAB '90

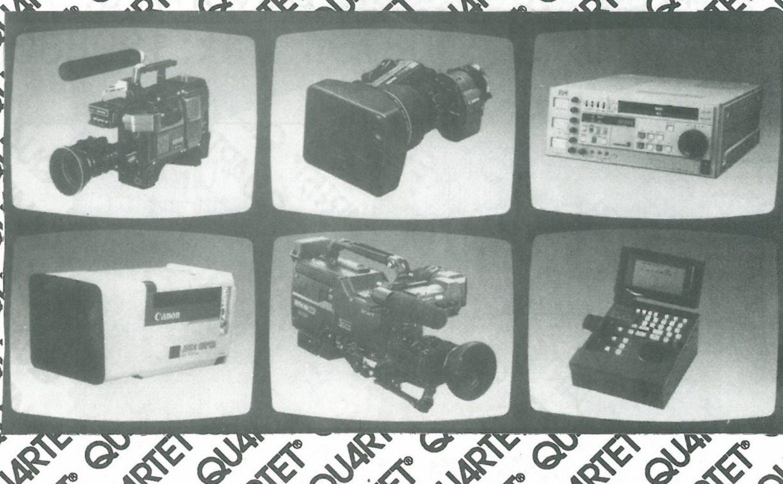
Idén Atlantában rendezték meg a professzionális videotechnikával foglalkozó cégek találkozóját.

Ezen az áprilisi, négynapos kiállításon Magyarországot és – gyaníthatóan Kelet-Európát – a QUARTET Kereskedelmi és Tanácsadó Kft. képviselte érdeklődőként.

A tízezer kiállító cég újdonságait és újításait hiba lenne egyetlen alkalmi ismertetőben összesűríteni, így célszerűnek tűnik, ha az Atlantában látottakról sorozat formájában számolunk be.

Igyekszünk bemutatni a már jól ismert mamutvállalatok mellett azokat a kisebb, de Magyarországon még szinte ismeretlen cégeket, amelyek meglepő egyedi újítások mellett gyakran árban is elérhető termékeket ajánlottak.

Az atlantai NAB '90 természetesen jó alkalom volt arra is, hogy a QUARTET Kereskedelmi és Tanácsadó Kft. és ezáltal Magyarország kapcsolatokat építsen ki a szakma jeles képviselőivel.

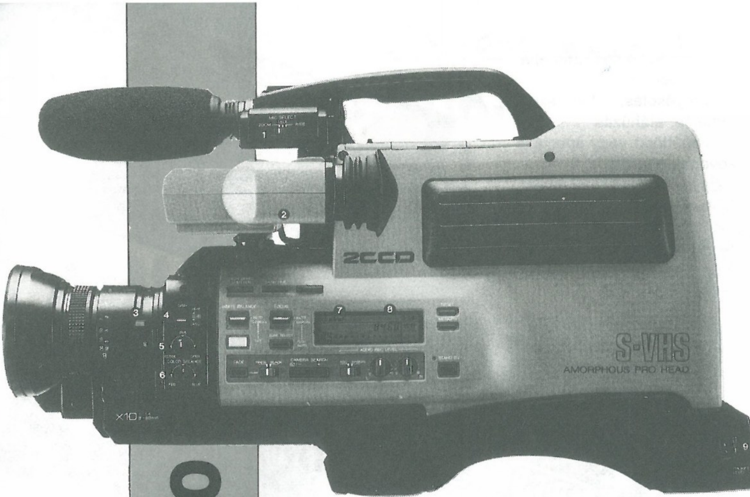

QU4RTET®

Broadcast Line

PROFESSZIONÁLIS VIDEOTECHNIKA

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

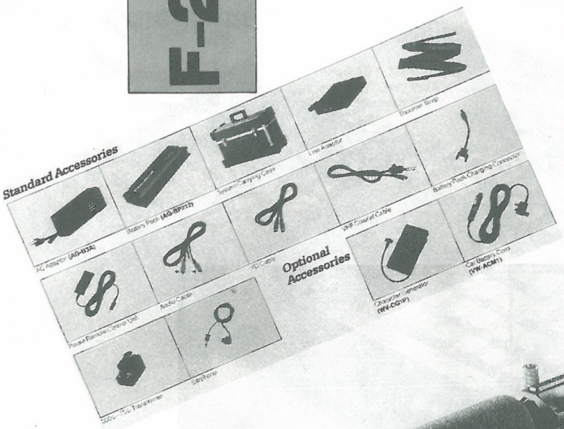

F-250

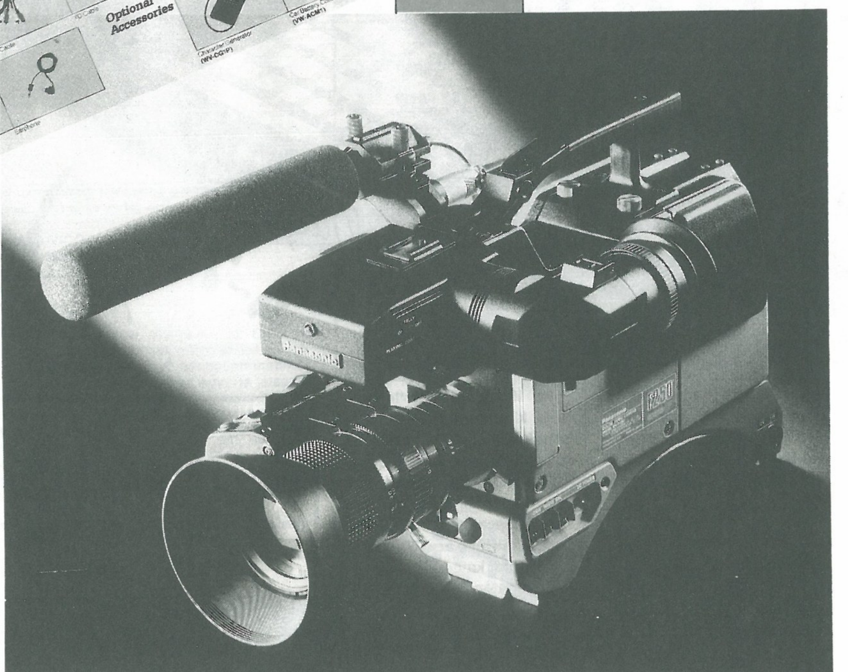
Az atlantai kiállításon volt néhány olyan cég melynek standja külön csoda volt.
Ezek (AMPEX, SONY, JVC, PANASONIC, HARRIS stb.) közül most a PANASONIC cég termékeivel foglalkozzunk egy kicsit.
A PANASONIC a VHS-től a composit digital rendszerig mindent kiállított.
Mi volt igazi újdonság:

– az AJ–D 350 composit digital magnó
– az AG–7550 S-VHS recorder beépített TBC-vel
– az F–250-es 3 CCD-s kamera
– az AG–460-as S-VHS camcorder.

Erről egy picit bővebben. Az elődjét, az AG–460-at már két CCD-vel építették fel, így a kép biztosabb, stabilabb, magyarul jobb. A készülék képes hi-fi stereó hangrögzítésre is. Kétsebességű zoommal rendelkezik. A fel- és leúsztatás történhet feketében vagy fehérben.
Fontos dolog, hogy manuális White Balance állításakor a készülék visszajelzi az állítás helyességét.
A készülék hamarosan szállítható lesz PAL-ban is.

AG–460

Nemcsak az ABC elején áll az ABEKAS cég, hanem az atlantai kiállítók között is jelentős helyen volt a standja.

Ha azt vesszük alapul, hogy a legkisebb kiállítóhelyek (5 m^2) ára 2000 dollár körül mozgott (ha a cég tagja a NAB-nak), akkor az ABEKAS a maga kb. 200 m^2-es alapterületű kiállító részlegével mindenkire komoly benyomást gyakorolt.

Az impozáns kiállítás természetesen csúcsminőséget is jelentett. (Bár ez igaz volt majd minden kiállítóra.)

Az ABEKAS felvonultatta a teljes termékskáláját. Mi most részletesebben az A–72 tip. digitális karaktergenerátort kívánjuk bemutatni.

A készülék, eltérően esetleg más cég által gyártott típushoz képest, elsődlegesen fantasztikus gyorsaságával tűnik ki.

Néhány jellemző a készülékről:

– real time üzemmód

– 4:4:4:4 component rendszerű jelfeldolgozás

– 1500-féle betűtípus

– nagy felbontás (anti-aliasing rendszer)

– árnyékolás, keretezés, kiemelés, aláhúzás

– ismétlődő vagy speciális szövegek eltárolása

– a karakter nyomni, húzni, hajlítani lehet

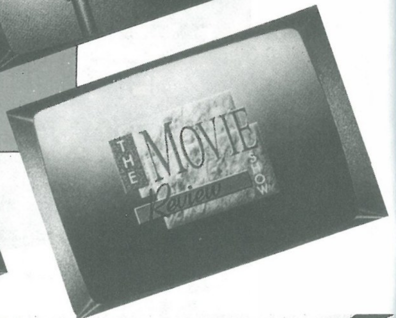
– 16,7 millió szín

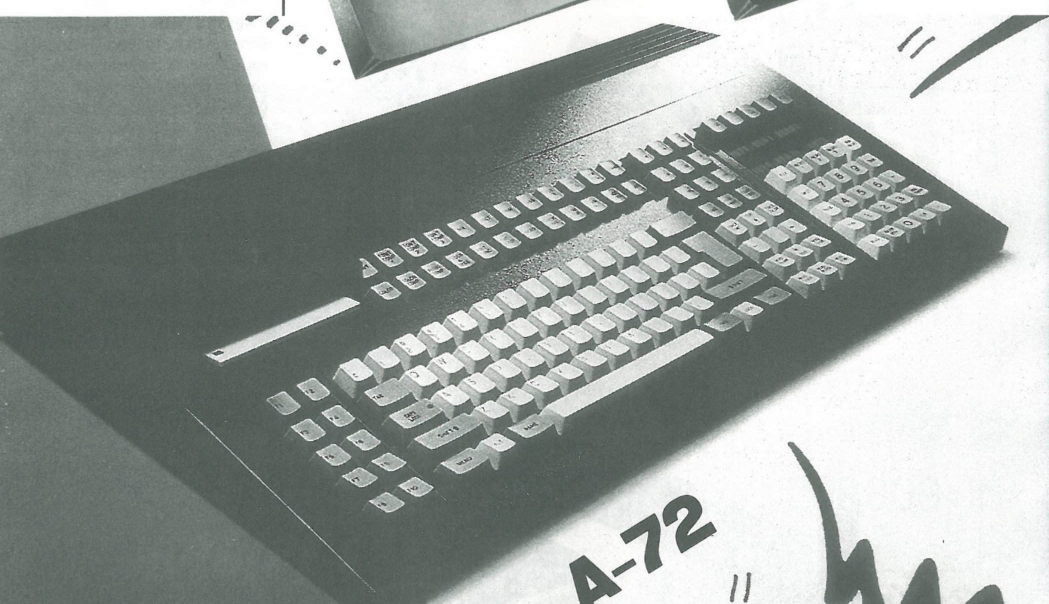
– teljes háttérkészítés külső grafikus komputer nélkül

– mix/key effekt

Az itt felsorolt jellemzők csak kiragadottak, hisz fantasztikus tudású és minőségű készülékről van szó.

A minőséget természetesen mindenhol meg kell fizetni, így a készülék első hallásra borsosnak tűnő ára (50–60 000 DEM) saját kategóriáján belül elfogadhatónak mondható.

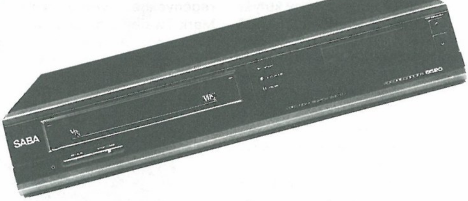
Játsszon velünk! Nyerjen velünk!

13+1

video és a magazin VICO közös, negyedéves játékán!

Mostani és következő két számunkban összesen 13 + 1 kérdést talál a 27. oldalon a Kedves Olvasó. Amennyiben helyesen válaszol a kérdésekre és szerencséje van, Öné lehet a főnyeremény, egy

SABA 6520 E típusú képmagnó!

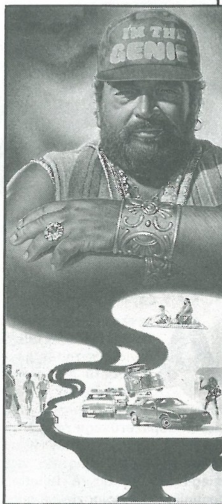

Ezenkívül a legtöbb találatot elérő játékosok között kisorsoljuk a VICO ajándékait, összesen 150 ezer forint értékben:

20 műsoros kazettát a VICO nyári filmújdonságaival,
10 2 x 1,60 méteres óriás filmposzter,
20 A/1-es méretű filmplakátot,
valamint
100 VICO táskát.

Az oldal alján lévő szelvény rubrikáiba írhatja be az Ön által helyesnek tartott választ 1, X vagy 2 jelöléssel, a totó szabályainak megfelelően. Az e havi öt kérdést a következő hónapban újabb öt követi, majd két hónap múlva a záró három plusz egy. Ha játszani kíván, töltse ki a további kérdésekkel együtt megjelenő másik két szelvényt is, s így az összesen három szelvényt kivágva, levelezőlapra felragasztva vagy a szelvényeket borítékba helyezve, küldje be *egyszerre* szerkesztőségünk címére: Budapest, 1398 Pf. 598 A borítékra vagy levelezőlapra, írja rá: 13+1 játék!
A Videó Magazin következő két száma június 20-a és 23-a, illetve július 20-a és 23-a között jelenik meg. Beküldési határidő: 1990. augusztus 8.
Kérjük, a szelvényeket ne havonta külön-külön, hanem egyszerre küldjék el, mert csak akkor tud résztvenni a játékban.
(A sikeres megfejtéshez segítséget nyújthatnak a VICO-filmek, illetve a Videó Magazin korábbi számai.)

I. FORDULÓ

1. A VICO amerikai-magyar film- és videóforgalmazó és kiadó vegyes vállalat megvette a Pathe-Cannon cég alkotásainak hazai film- és videóforgalmazási jogát. Hány Cannon-produkció közül válogathat a vegyesvállalat?

1 **975**
X **1300**
2 **1500**

2. Melyik műsoros videókazettán is látható filmből való ez a felvétel?

1 **Én a vízilovakkal vagyok**
X **Aladdin**
2 **Bombajó bokszoló**

3. Mi Bud Spencer eredeti neve?

1 **Mario Girotti**
X **Carlo Pedersoli**
2 **Carlo Pedresolli**

4. Kinek a forgatókönyve alapján készült A szakaszvezető (Platoon Leader) című amerikai háborús Vietnam-film?

1 **Oliver Stone**
X **Francis Ford Coppola**
2 **Rick Marx**

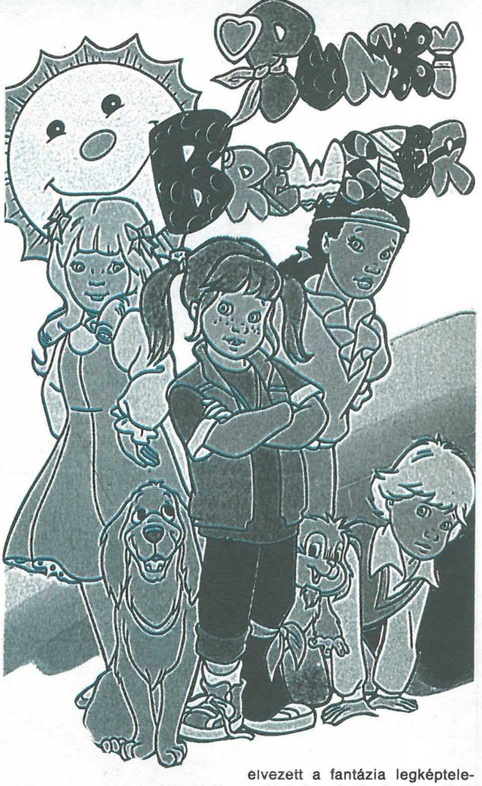
13 + 1

5. Mikor mutatkozott be először a filmvásznon Walt Disney híres mesefigurája, Miki egér?

1 **1928**
X **1933**
2 **1936**

1. FORDULÓ				
1.	2.	3.	4.	5.

video magazin VICO

Gyerm kedve

A gyerekek álmukból ébresztve sem felejtik a videókazetták hőseit, ismerik a supermanek, nindzsák, karatebajnokok tetteit. A kemény öklű fickók népszerűsége mégis mulandó. Az ifjú korosztály mindig újabb és újabb csillagokat keres magának. Az egyre fejlettebb technikával dolgozó filmipar szemkápráztató trükkjeit is hamar megszokja a mai gyermek, akinek természetes játékszere az a videó is, amely alig néhány éve maga volt a csoda.

Egyvalami azonban évtizedek óta mit sem veszített népszerűségéből: a rajzfilm. A legtöbb gyerek még az éppen aktuális szupersztárról is lemond, ha Maci Laci vagy a Hupikék Törpikék kalandjait követheti.

Nehéz is, könnyű is megfejteni, miért ez az olthatatlan érdeklődés – és nem csupán a gyermekek részéről – a rajzfilmek iránt. Nehéz, hiszen főleg az utóbbi időben rendkívül erős kihívások érték ezt a műfajt, éppen az egyre tökéletesedő filmgyártók részéről. A rajzfilm a trükkfelvételek viszonylagos fejletlensége miatt hosszú ideig behozhatatlannak látszó előnyt élvezett a fantázia legképtelenebb bakugrásainak megvalósításával. Ez az előny azonban mára semmivé foszlott.

Hogy mégis miért őrizte meg varázsát a rajzfilm? Többek között talán éppen a csúcstechnika térhódítása miatt. Az ellentmondás csak látszólagos. A gyermek rosszabb esetben akár mintának is választhatja a rettenthetetlen szuperembereket, de azonosulni velük nem tud. Hiába írták le a huszadik század végén a meséket, azok még modern köntösben is közelebb férkőznek a gyerekekhez. A kommersz természetesen ezt a műfajt sem hagyta érintetlenül.

A vezető rajzfilmhatalom jelenleg is az Egyesült Államok már mennyiségi termelésével is, de Japán szorosan fölzárkózott a nyomában. A videókölcsönzők is hamar rájöttek, már jól felfogott üzleti érdekből is, hogy ügyfeleiket minél előbb magukhoz kell szoktatni: a hazai videóboltokban is jó néhány amerikai és japán rajzfilm található.

A nagy klasszikusok természetesen nem hiányoznak. Walt Disney nélkül ma is elképzelhetetlen egy magára valamit is adó kölcsönző. A Hamupipőke, a Hófehérke, a 101 kiskutya mellett ott sorakozik a polcokon Donald kacsa és Mickey egér is. Valószínűleg sok felnőtt is szívesen újra nézi egykori kedvenc történeteit, Gulliver utazásait, Popeye kalandjait, vagy Tapsi Hapsi csetlését-botlását.

A Rózsaszín Párduc már a zenéjével is biztos kasszasiker lett volna, de a jó szándékú ügyefogyott nagymacska esetlen bája még erre is rátesz egy lapáttal. Nem csoda, hogy egyik-másik kazettakölcsönző sikerlistavezetője. Népszerű lett Punky Brewster is, a rosszcsont kislány, aki Glomer névre hallgató macskaszerű csodalény barátja segítségével Amerika után Magyarországon is számtalan hívet szerzett magának. A nyolc epizódból álló sorozat talán legsikerültebb darabjában egy kutyát változtatnak beszélővé, s ebből jó néhány bonyodalom származik. Az NBC amerikai tv-társaság szakemberei itt sem bíznak semmit a véletlenre, a történetekben minden benne van, ami a sikerhez elengedhetetlen: gyermek, kutya s a kedves csodalény, Glomer.

A Rózsaszín Párducnak és Punky Brewsternek méltó vetélytársa Kissyfur, a medvebocs és apja, Gus. Cirkuszi medveként keresik kenyerüket, ám egy szép napon angolosan, vagyis amerikaiasan távoznak a társulattól. Otthonra lelnek egy hatalmas odvas fában, s hamarosan rengeteg barátot szereznek az erdő lakói között. Csak a folyó két megátalkodott krokodiljával nem jutnak dűlőre, de szerencsére a két hüllő étvágyánál csak kétbalkezességük nagyobb. A mackók fegyvere a találékonyság és a szelíd humor.

Erre szükségük is van, hogy a gyerekeket elhódítsák a műholdas adások hideg, rideg, sőt némelykor kegyetlen rajzfilmjeitől. Sajnos ezek a munkák csak technikailag különböznek az akciófilmektől. Ropognak a szuperfegyverek, villognak a lézerpisztolyok, ijesztő arcú gépemberek, szellemek törnek egymás vesztére. Talán még veszélyesebbek is játékfilmtársaiknál, hiszen a szülők sem fordítanak akkora gondot arra, mit néz a gyerek, ha az rajzfilm. Ennél sokkal ártatlanabb, bár nem kifejezetten biztató, a nagy gyártók által ontott megszámlálhatatlan és bizony legtöbbször alacsony színvonalú rajzfilmáradat. A humor, az eredeti ötlet már csak mutatóban maradt meg, és a történet helyét is egyre inkább átveszi a csihipuhi.

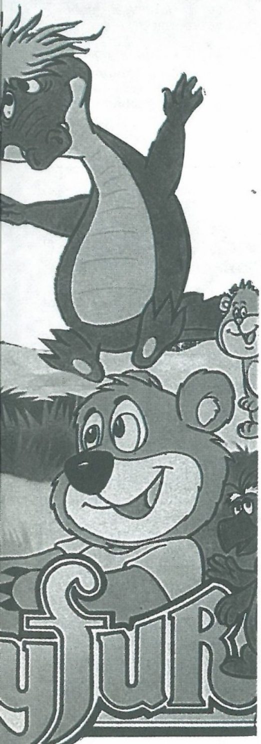
Japán, magától értetődően, a rajzfilmgyártásban sem akar lemaradni az örök vetélytárs Amerikától. A rövid epizódok mellett viszonylag sok hatvanperces vagy akár ennél is hosszabb művet készítenek a szigetország stúdióiban. Szívesen nyúlnak klasszikus ifjúsági regényekhez, Verne vagy Mark Twain halhatatlan alkotásaihoz. A Kétévi vakáció vagy Tom Sawyer kalandjai már az alapanyag

ekeink

cei

miatt is sikerre ítéltettek, főleg a kiskamaszok között. De valahogy mégsem az igaziak. Hiába a technikai tökéletesség, az utolérhetetlen profizmus, ez nem pótolhatja a klasszikus amerikai vagy éppen európai rajzfilmek báját. A Kétévi vakáció, Tom Sawyer kalandjai nehezen ültethetők át a távol-keleti kultúrkörbe, s ez óhatatlanul érződik e produkciókon is. Túlságosan sterilek a figurák, legjobb szándékuk ellenére is idegenek maradnak alkotóiknak. Néha persze a kevéssé sikerült szinkron is oka lehet annak, hogy a gyerekek nem rajonganak ezekért a filmekért.

Pedig a hang majdnem olyan fontos lehet, mint maga a kép. Dargay Attila La Fontaine meséi című epizódjainak sikerében az ötletes feldolgozás mellett valószínűleg szerepe van Bodrogi Gyulának is. Pedig erős mezőnyben kell helytállni, hiszen a magyar rajzfilm, nem érdemtelenül, előkelő helyen áll az országok versenyében. Nagy alkotók egész sora dolgozott és dolgozik ma is a hazai stúdiókban. Elég csupán a gyermekek és felnőttek kedvenceire gondolni: Romhányi József és Nepp József, valamint Gémes József teremtményeire, a Mézga családra. E sorozatban az egyik nagy ötlet éppen az volt, hogy egyszerre több korosztály is megtalálhatta magának kedvenc figuráját. A legnépszerűbb azonban így is minden bizonnyal a kis ezermester, Aladár lett. Neki külön sorozatot is szenteltek alkotói.

A videótékák egyik fontos darabja a Magyar Népmesék tízrészes sorozata, mely igazi értékeket kínál a kicsiknek. Az archaikus meseszövegen kívül a népművészet gazdag formakincséből is becsempésznek valamennyit a sorozat készítői. Hasonlóképpen szórakoztatóan, nem pedig erőszakoltan és didaktikusan tanít dr. Kertész György, Haui József és Szabó Szabolcs Vízipók-Csodapók című munkája. A rövid epizódok a mese elemeit felhasználva, igen szerencsésen ötvözik a nevelőszándékot a természet játékos megismerésével. Ezek a kis történetek szelíd tiltakozások a környezet, az élővilág pusztítása ellen. A tó és vidékének lakói, bogarak, csigák, rovarok emberi tulajdonságokkal vannak felruházva, csak az a különbség a valóság, a felnőttek világa és a Vízipókék között, hogy ebben a rajzfilmben még a rosszak sem igazán azok. Ezek a kis lények sokkal türelmesebbek, megértőbbek egymáshoz, mint mi, emberek.

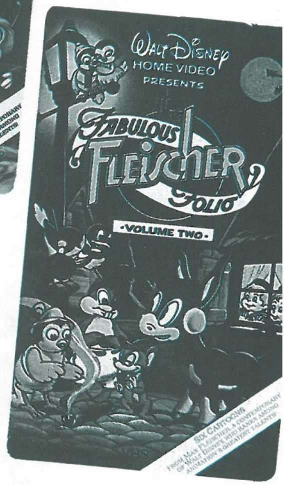
Csak abban reménykedhetünk, hogy gyermekeink inkább rájuk figyelnek, az ő szavukra hallgatnak, és nem az erőszak, a durvaság megrajzolt figuráira. A jó rajzfilm a mese iránti, soha el nem alvó igényt elégíti ki, amit gyermekeinkből még nem sikerült kiirtanunk. Szerencsére.

Bihari Tamás

Tévedések James Bond-ügyben

Ugye, ön is rossz néven venné, ha egy külföldi lapban a csárdásról mint népszerű bolgár táncról, a Mephistóról pedig, mint Oscar-díjas szovjet filmről olvasna? Nos, az angolok legalább ilyen büszkék nemzeti kincseikre: a királynőre, a Beatlesre vagy James Bondra. Igen, Bond angol szuperügynök, akinek kalandjait mindig angol forgatókönyvírók munkái alapján, brit főszereplővel, angol rendező által viszik filmre. Ezért észleltem szomorúan, hogy a Videó Magazin egyik sikerlistáján szereplő James Bond-filmet amerikainak titulálták. Természetesen e filmek (az összes többivel együtt) angolok. Hasonló hibát követett el a Duna-film, amikor tavaly a James Bond, a magányos ügynök (Licence To Kill) című filmet „amerikai"-ként forgalmazta.

Sajnos, James Bond-ügyben mostanában igen sok a tévedés, elírás, pontatlanság. A televízió Stúdió című műsorában például Fáber András azt nyilatkozta, „James Bond az oroszok ellen harcol". Minő melléfogás! Bond ugyanis a sorozat egyetlen filmjében sem harcol az „oroszok" ellen. Amelyik filmben egyáltalán szerepelnek szovjet hírszerzők, ott Bond velük karöltve küzd valamilyen homályos nemzetiségű, hatalmi tébolyban szenvedő őrült ellen, aki veszélyezteti a világbékét. Csupán a Szigorúan bizalmas (For Your Eyes Only) című epizódnak van némi szovjetellenes felhangja, de a végkifejletben ott is az enyhülés kap hangsúlyt, mi több, a Látástól gyilkolásig (A View To A Kill) végén a KGB egyik vezetője Lenin-renddel (!) tünteti ki Bondot.

Nemrégen jelent meg Hirsch Tibor A James Bond mítosz (helyesen kötőjellel kellett volna írni!) című könyve, amely információiban nagyjából helytálló, ám „ipszilon-kórban" szenved: végig, következetesen „Broccoly"-nak írja a producer nevét a helyes Broccoli helyett és „Pynewood"-nak kereszteli a Pinewood Studiót. A szerző egyéb névelírásokat is elkövet.

Hiba az is, hogy a kölcsönözhető kazetták végén látható filmelőzetesek egyikén egy James Bond-film rendezőjeként Ian Fleminget említik. Az ő szakmája: író, s ő találta ki Bond figuráját. (Egyébként 1964-ben elhunyt, és már csak ezért sem rendezhette a szóban forgó filmet.)

Galla Miklós

A levágandó végtag

A levágandó végtag nem egy film címe – Gárdos Péter, az Iparművészeti Főiskolán tavaly első ízben végzett videografikai osztály hallgatója illeti ezzel a találó kifejezéssel a látvány- és arculattervezés helyzetét magyar földön. Bár koránál fogva sem lehet mögötte mérhetetlenül sok tapasztalat, ahhoz azért már épp eleget dolgozott a főiskola ideje alatt és azóta is, hogy saját élményeire alapozva állíthassa: a látványtervezést – néhány mozifilm-produkció üdítő kivételével – ma Magyarországon többnyire a luxuskategóriába sorolják. S mint luxust, elsőként szokás lefaragni a költségvetésből, legyen szó reklámról, propagandáról, sajtóról, televízióról.

Az elsődleges ok és hivatkozási alap persze az általában valóban létező pénzhiány, a minél olcsóbb megoldások alkalmazásának kényszere, ám túl egyszerű volna csak ezt látni.

Nem csak a pénz kevés – igényesség és ízlés terén sem állunk sokkal jobban. A reklámfilmeknél is -videóknál maradva: ezek színvonala mindig az adott ország kulturális középszintjén áll, állítja Gárdos Péter. Amilyen az ipar, a kereskedelem átlagteljesítménye egy országban, olyanok az ott készült reklámfilmek is.

Magyarországon a reklámfilmgyártásnak még nem alakultak ki, nem szilárdultak meg a kulturális, esztétikai, tartalmi követelményei. Ma még ott tartunk, hogy szinte bármit meg lehet csinálni, amit tőlünk nyugatra, Európa reklámvideó-piacán már röstellnének. Hogy mikorra zárkózhatunk fel, azt persze senki sem tudja, Gárdos Péter mindenesetre nem túl optimista. A fejlődést – vagyis esetünkben a látványtervezés fontosságának fel- és elismerését – nem annyira a gazdasági helyzet javulásától, a struktúra átalakulásától reméli, inkább a kulturáltság általános színvonalának emelkedésétől. Attól például, hogy lassanként talán nemcsak az Iparművészeti Főiskoláról kerülnek majd ki olyan szakemberek, akik a vizualitás felől közelítenek a reklámfilm műfajához, a televíziózáshoz, videózáshoz.

A főiskola viszonylag zárt és ugyanakkor szabad légkörében a látványtervező hallgatók mindkét lehetséges irány legszélső pontjáig elmehettek, ha akartak: egyik oldalról az öntörvényű videoartig, másik oldalról az abszolút alkalmazottságig.

Ha munkát akar kapni, még a többre hivatott, önmagát többre tartó látványtervező is alkalmazkodni kénytelen a reklámozandó termék minőségéhez, mások által kialakított külsejéhez, csomagolásához, tulajdonságaihoz, a megrendelő ízléséhez, aki esetleg már eljutott a standard nyugati panelek viszontlátásának igényléséig. Annál tovább szinte soha, és persze alkalmazkodni kénytelen a gyakorta fölösleges dolgokra pazarló vagy alapvető kiadásokkal spóroló költségvetéshez. Ennek szorításában pedig érezheti magát, mint levágandó végtag, a műtőasztalon.

Sz. T.

Jövőbe látó konferencia

Csaknem félszáz előadás hangzik majd el azon a *televíziótechnikai konferencián*, melyet 1990. június 12–14. között Budapesten tartanak a Híradástechnikai Tudományos Egyesület és az MTESZ Budapesti Szervezete közös szervezésében. Ez lesz sorrendben az ötödik ilyen rendezvény. A konferencia áttekintést nyújt a televíziótechnika nemzetközi szintű eredményeiről, képet ad a fő fejlődési irányokról. Az előadások, melyeken neves külföldi cégek is képviseltetik magukat, hét témakört ölelnek fel. Csak ízelítő néhány ígéretesnek tetsző szemináriumból:

A stúdiótechnikai megoldások, rendszerek előadásai közül ígéretesnek tűnik a franciaországi Thomson cég képviselőjének beszámolója a CCD kameráról, valamint a lengyel Danielewskinek a Digitális videóhatások alkalmazása képkeverő rendszerekben című értekezése.

A kép- és hangjelek átviteltechnikáját kutatók közül Haasenék, a Philips mérnökének előadása mellett a magyar cégek képviselőinek (BME-HEI, Híradástechnika Szövetkezet) beszámolóit is nagy várakozás előzi meg.

Az adástechnikai rendszerek és áramkörök problematikáját vizsgáló kurzus inkább a szakemberek számára nyújt majd értékes információkat, míg akár a laikus is nagy érdeklődéssel hallgatná meg a kábeltelevíziózásról tartandó előadások némelyikét, így az amerikai, a svájci és az izraeli tapasztalatokat összegzőeket.

Ha eddig méltánytalanul kevésszer említettük a hazai előadásokat, akkor most a vételtechnika témakörét vizsgáló nyolc értekezés közül mindenképpen ki kell emelni néhányat. Szó lesz itt az Orion és a Videoton színes és digitális tv-fejlesztési koncepciójáról, a D2–MAC dekóder hazai gyártásáról, a moduláris műholdvevő rendszerekről (FUBA Communication – NSZK) valamint a többszolgáltatású, 16 : 9 képméretarányt biztosító tv-vevőről (Thomson).

Az új irányzatokat bemutató kurzus programjában egyebek között a fénykábeles fejlesztésekről hallhatnak majd a konferencia résztvevői. Szó lesz még a mérőberendezések és mérési módszerek technikájáról is, melyben az Amerikából érkezett szakember, Mitaru, a videómérések digitális megközelítéséről számol be.

A konferencia, melynek hivatalos nyelve az angol és a magyar (szinkrontolmácsokat a rendezők biztosítanak), a Technika Házában kap helyet (Budapest V., Kossuth Lajos tér 6–8. I. emelet), ahol a rendezvény ideje alatt a témához kapcsolódó szakkiállítást is megtekinthetnek az érdeklődők.

D. J.

Forradalom, rock, ízes falatok

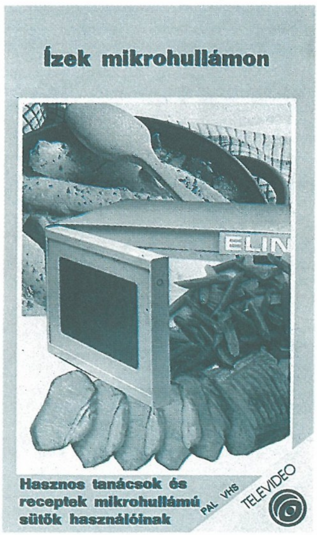
A legváltozatosabb műfajú műsoros videókazetták jelentek meg nemrégiben a Televideo Kiadó gondozásában. A *Forradalom élőben* című kazetta százhúsz percben foglalja össze az 1989. decemberi romániai forradalom eseményeit. Ismét láthatjuk azokat a történelmi pillanatokat, felvételeket, amelyeket azokban a napokban a Szabad Román Televízió jóvoltából a Magyar Televízióban is élőben nézhettünk végig. A műsorrá szelídült forradalmi képeket Cselényi László szerkesztette.

A Roxínpad sztárjai című kazetta másfél óra válogatás a televízió által közvetített hazai rockkoncertek részleteiből. A szereplők között ott találjuk többek között a Bikini, a Hobo Blues Band, az R-Go, a Korál, a V'Moto-Rock, az Omega, az East, a Beatrice, a KFT, az Old Boys és a Tátray Band zenekarokat, míg az énekesek között szerepel Koncz Zsuzsa, Katona Klári, Kern András és Zorán.

Ízek mikrohullámon – ezt a címet egy televíziós sorozat révén már ismerheti a hétvégeken is a tévé előtt ülő néző, ám sokak számára újdonság lehet. Az összeállítás a mikrohullámú sütők használóinak ad hasznos tanácsokat és több, kifejezetten ilyen sütőre alkalmas receptet is lejegyezhet a képernyőről. A pikáns ízekről, konyhai fortélyokról, a sütő titkairól szakértők tanácsait hallgathatják meg a háziasszonyok és a hasukat szeretők.

Ledőlt tilalomfák a jogszabályok dzsungelében

Nincs könnyű helyzetben az, aki megpróbál eligazodni a videóra vonatkozó jogszabályok útvesztőjében. Bizonyos vitás kérdésben történt előrelépés az egy évvel korábbi állapothoz képest, egyes jogszabályok hatályukat vesztették, másokra viszont újabbak rakódtak, így a kép talán még áttekinthetetlenebbé vált.

Mindenki a filmtörvényt várta, a filmszakma egészét átfogó mozgóképtörvény azonban nem készült el, és a közeljövőben sem várható. Pedig nagy szükség lenne a film- és videószakma szervezeti rendszerét, továbbá a terület finanszírozását, vagyis a mozgóképgyártás és -forgalmazás állami támogatásának elveit rögzítő alapszabály kidolgozására. Változatlanul nem megoldott a külföldi tulajdonú vagy tőkerészű, filmes profilú vegyes vállalatok nyereségének megcsapolása, pontosabban a mozgóképszakmába történő visszaáramoltatása.

Az elmúlt év egyik lényeges újdonsága a cenzúra váratlan eltörlése volt. 1989 júliusa óta külön engedély nélkül lehet mozgóképfelvételt előállítani és nyilvánosan közölni (forgalomba hozni). A film- és videófelvétel ugyan megmaradt a sajtótermékek körében, de csak az általános és elvi szabályok vonatkoznak rá, tehát például alkotmánysértés vagy egyéb jogsértés esetén bírói betiltásnak lehet helye.

Szintén a sajtótörvénnyel van összefüggésben az a – már ez évi – változás, mely szerint magánszemélyek is alapíthatnak videótechnikára épülő helyi televízióstúdiót. A frekvenciagazdálkodási moratórium azonban eddig meglehetősen kétségessé tette e jogelv szabad érvényesülését.

Különös kontraszt, hogy a cenzúra feloldásával egyidejűleg szigorodott a kötelespéldány-szolgáltatási kötelezettség: elvileg ma már minden megjelentetett és kereskedelmi forgalomba került videófelvételből egy-egy kötelespéldányt kellene biztosítani a Magyar Filmintézet és az Országos Széchényi Könyvtár részére. A rendelkezést viszont nincs, aki ellenőrizze, a nem teljesítésnek pedig nincsen szankciója...

Változatlanul érvényben van a giccsadóként ismert kulturális járulék, amely éppúgy terheli a kommerciális termék (műsoros videókazetta) előállítóját, mint nagykereskedelmi forgalmazóját (kiadóját). A parlamenti választások előtti kulturális kormányzat a kötelezettek körének kiszélesítésén fáradozott (megadóztatták volna a kölcsönzőket és a vetítőket is), miközben számos szakmai fórumon e merev és elavult jogintézmény létjogosultságát is keményen támadják. A harc még itt sem dőlt el.

Apró, de nem lényegtelen jogszabályi változás, hogy kétháromszorosára emelkedett a jogdíj mértéke a vendéglátóipari üzemekben (a IV. osztályú üzletektől a szállodákig) képmagnókkal szolgáltatott zene után. A Szerzői Jogvédő Hivatal rendelkezése jókora felzúdulást váltott ki a vendéglősökből. Ha figyelembe vesszük, hogy ez az úgynevezett zenei kisjogdíj esetenként meghaladhatja a műsoros kazetta hivatalos bérleti díját, továbbá azt, hogy ezen felül még kulturális járulékot is kell fizetni, könnyen belátható a videózni vágyó kocsmárosok, presszótulajdonosok felháborodása.

A filmrajongók és képmagnóbarátok szélesebb körét érintő változás, hogy 1989-ben adminisztratív eszközökkel már nem korlátozták a magánkereskedők és más vállalkozók kazettakölcsönző-nyitási szándékát. Az értelmetlen és érthetetlen tiltások falai leomlottak, ma a törvényes feltételek megléte esetén elvileg bárki kaphat a helyi tanácstól műsoros videókazetták kölcsönzésére (is) jogosító működési engedélyt. Ez utóbbi azért lényeges, mert a legális forgalmazók, videókiadók többsége konkrét üzlethelyiséget feltételező érvényes működési engedélyhez köti a megállapodást egy vállalkozó szellemű viszontkölcsönzővel vagy viszonteladóval.

Egy legutóbbi minisztertanácsi rendelet a deregulációs program keretében hatályon kívül helyezte azt a számos főhatóság és minisztériumi főosztály hatósági jogkörét megalapozó jogszabályt, amely szerint meghatározott kulturális tevékenységeket csak külön engedély (előzetes hozzájárulás) alapján lehet folytatni. A jogértelmezési vita ugyan még zajlik, de az már biztos, hogy ezentúl gyártói, forgalmazói vagy vetítési engedélyért nem kell folyamodni, csupán be kell jelenteni, s a hatóság ennek alapján nyilvántartásba veszi az új vállalkozást. Megszűnt továbbá néhány kulturális tevékenység (forgalmazás, videókiadás, sokszorosítás, lapkiadás) jogi személyiséghez kötése, vagyis magánszemélyek is vállalkozhatnak, ha tőkeerősek és megfelelő szakmai hozzáértéssel rendelkeznek. A tilalomfák kidöntése ugyanis nem vezethet anarchiához, a szükséges szakképesítést külön jogszabályoknak kell előírniuk. Egyéni vállalkozó esetében a vállalkozói törvény és kapcsolatos jogszabályai, míg szervezeteknél, jogi személyeknél a társasági törvény és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendeletek az irányadók.

Dióhéjban így lehetne összefoglalni, ami a videójogszabályok frontján bő egy év alatt történt. Az alapvető gond az, hogy a jogalkotók változatlanul csak toldozgatnak-foltozgatnak, a megoldásra váró problémák, tisztázatlan jogi helyzetek száma viszont nem csökken.

Kiss Zoltán

Videókiállítás a Pesti Vigadóban

Szeptember 12-e és 16-a között ismét megrendezi az INTERBRIGHT nemzetközi könyv- és videókiállítását, valamint vásárát. A Nemzetközi Tudományos Ismeretterjesztő Irodalmi és Információs Központ először tavaly októberben szervezte meg – sikerrel – ezt az eseményt, melynek idén már a Pesti Vigadó ad otthont. A kiállítás felett az Európa Tanács vállalt védnökséget, annál is inkább, mert az INTERBRIGHT alaptevékenységének tekinti az információ szabad áramoltatását, legyen a hordozóeszköz könyv vagy videó.

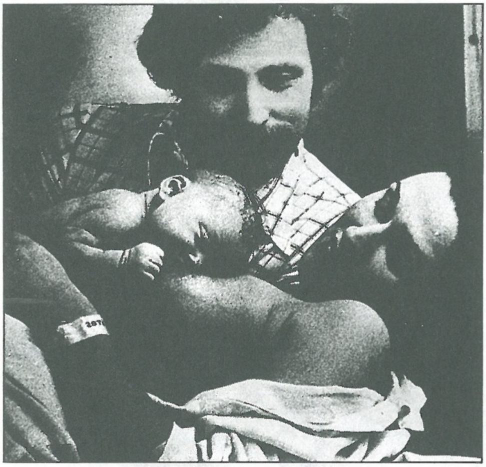
A kiállításhoz csatlakozott a bonni székhelyű Where How International, amely húsz ország másfél száz kiadója számára szervez nyelvtanulással kapcsolatos rendezvényeket. Így Expolingva Budapest elnevezéssel a Vigadó ugyanebben az időben egy másik kiállításnak is helyt ad. A rendezvények, az ígéretek szerint, szimpoziumok, videóvetítések fogják színesíteni.

A tavalyiak mellett számos új kiállító is jelezte részvételi szándékát: eljön egyebek mellett az Oxford University Press és a Maxwell Macmillan cég is. A tapasztalatok és az igények alapján a szervezők úgy döntöttek, hogy a videózással foglalkozó cégek is bemutatkozhatnak az eseményen és a helyszínen árusíthatják termékeiket.

A videó meglesi az élet titkait

Emlékezetes botrányt kavart annak idején Mészáros Márta *Kilenc hónap* című filmje, amelyben Monori Lili főszereplőként hozzájárult, hogy saját – valódi – szülését filmre vegyék. Azóta filmen és videón láthattunk különféle nemzetiségű, ismeretterjesztő és művészi szándékú, naturalista és idealizált, könnyű és nehéz szüléseket, abortuszt, és már nálunk is mód van arra, hogy az ifjú atya ott lehessen gyermeke születésénél. Mit keres akkor a videókamera a szülőszobán, mit mutathat meg, amit még ne tudnánk?

Legalábbis így gondoltam, amikor a XIV. kerületi Május 1. úti rendelőben megláttam a Gyermeket Várók Klubjába hívogató hirdetményt, és megtudtam, hogy a „klubgazda" szülészorvos videófelvételekkel szemlélteti előadását.

Előadás? Nem volt ez előadás. Az orvos önmagát mint „dülledt szemű, őrült apaállat"-ot mutatta be, aki saját gyermeke megszületése óta szinte prófétája lett a félelem nélküli, boldog szülésnek, és aki a videófelvételek tanúsága szerint olyan bensőséges kapcsolatba kerül pácienseivel, hogy percek alatt képes kisimogatni belőlük a szorongást, a feszültséget, tán még a fájdalmat is. Beszélgetett, mesélt itt is, a mindentudás fölénye, a mindenható orvosok póza nélkül. S amit a félig amatőr, technikailag éppen csak élvezhető felvételeken mutatott, azzal alighanem nagyobb hatást gyakorolt közönségére, mintha egy magas költségvetésű, professzionális színvonalú, feszesen megvágott-szerkesztett videót mutatott volna be.

Tátott szájjal bámulták a jelenlévők a képernyőt; nincs az a műholdas szuperkrimi, ami olyan izgalmat válthat ki, mint egy döcögős videófelvétel, ami a nézőt közvetlenül érintő, személyes sorsát befolyásoló dolgokat ábrázol. Hogy miért? Mert a videókamera azt a helyszínt mutatja, ahol – vagy amihez nagyon hasonló közegben, egy hipermodernnek aligha nevezhető magyar közkórházban – ezek a fiatalasszonyok világra fogják hozni gyermeküket. Mert a helyiségek, a felszerelések, a segédkező emberek, az esemény egész folyamata előre átélhetővé tette a várva várt és rettegett órákat. Mert a szülésnek olyan fázisait is megmutatta, amelyeket a kismama nem láthat, pedig talán saját állapotánál is jobban foglalkoztatják, hogy mi történik az újszülöttel, amikor a hagyományos koreográfia szerint az „elkapó ember" ölébe pottyan, és egy időre eltűnik az anya szeme elől. És amit a szülő nő úgy fog átélni, hogy testének számára láthatatlan részein idegen kezek manipulálnak, és hol fájdalmat, hol megkönnyebbülést idéznek elő, itt láthatóvá, megfigyelhetővé, szinte személyes tapasztalattá válik.

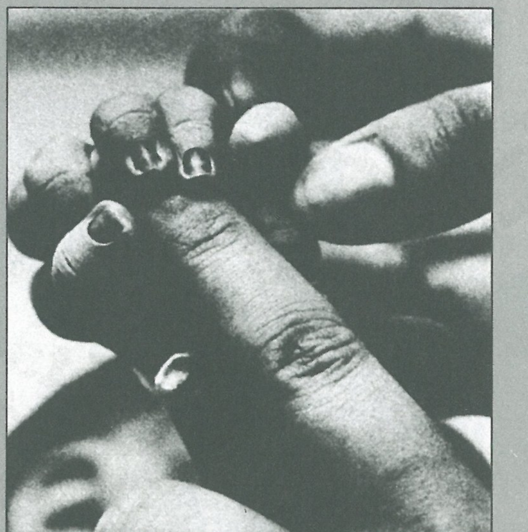
A kívülálló – a kamera – szemszögéből nézve értelmes, szükségszerű és követhető műveletek célja és végrehajtásuk módja immár ismertté válik, vagyis kevésbé ijesztő. A képmagnó megállítható, ha egy-egy pillanat magyarázatra szorul; visszapörgethető, ha még egyszer – és lelassítható, ha alaposabban – szemügyre akarunk venni valamit.

Még az összejövetel elején felmerült a kérdés, kik szeretnének a jelenlevő házaspárok közül együtt szülni. Sok pár jelentkezett. Számukra ennek a „házimozinak" még egy fontos szerepe volt: ott helyben eldönthette az ifjú atya, valóban akarja-e, bírja-e végigasszisztálni az emberi élet születését, vagy csak romantikus hevületből vállalkozott rá. A csipkés pólyában gőgicsélő bájos csecsemő és a boldogan mosolygó kismama ugyanis nem volt tárgya ezeknek a felvételeknek. Itt burokrepesztés, gátmetszés, magzatmáz, vér és verejték látható, és hogy sok jelenlévő korábbi döntését legalábbis újragondolja magában. „Az apa kimehet közben?" szólt egy kérdés joggal, hiszen az egyik ifjú apa olyan mértékű empátiás készségről tett tanúbizonyságot a videónézés közben, hogy egy kritikusabb pillanatban kitódult arcából a vér, és ájultan dőlt felesége pocakjára. Talán nem kell bizonygatni, mennyivel jobb, hogy itt és ekkor, nem pedig a szülőszobán, akkor.

Az első videófelvétel egyébként úgy készült, hogy egy filmszakmaközeli leendő atya vállára kapta Panasonic kamkorderét és bekönyörögte magát saját felesége mellé a szülőszobára. Hogy aztán ez a felvétel – és a továbbiak – nemcsak a családi mozgóképalbumot gazdagítja, az már a szüléseket levezető orvos érdeme. Alighanem ugyanaz a szándék munkált benne, amikor ezekkel a videófelvételekkel a hóna alatt odaállt a leendő szülők elé, mint amiért nem sajnálja az időt a vajúdó asszonyok simogatására sem; hogy minél kevesebb szorongás és félelem keveredjék a gyerekszülés örömébe.

Simándi Júlia

(A XIV. ker. Gyermeket Várók Klubját dr. Bottyán Erik vezeti; a klubban vetített felvételek az Uzsoki utcai Weil Emil Kórház 2. számú szülészetén készültek. Illusztrációinkat Lennart Nilsson Gyermek születik című könyvéből kölcsönöztük)

INFORMATÉKA KFT

Tel.:
132-2562 131-1986
FAX: 131-1786
Minitex: Informa Téka
Telex: 202701 itkft h

Videótechnikai ajánlatunk

Sony 8 mm rendszer

Sony CCD–V 200 PRO camcorder	189 000
EV–S 850 PS Videorecorder (editing) VHS	120 000
SLV–402 Videorecorder (editing)	59 200
RME–100 editing controller	20 800
XV–T 500 digital superimposer	56 000
XV–T 600 digital computer (scanner)	80 000
XV–T 550 Titelgenerator	80 000

JVC

GF–S 1000 HE S–VHS HIFI-camcorder	224 000
GR–S 77 E S–VHS–C camcorder	160 000
GR–S 707 E S–VHS–C HIFI-camcorder	200 000
GR–A1E VHS–C camcorder	92 000
GR–A60E VHS–C camcorder	120 000
HR–S 5000 EG S–VHS HIFI-videorecorder	117 600

Panasonic

M7–VHS camcorder	132 000
MC–30–HIFI–VHS–C camcorder	136 000
M10–VHS HIFI- camcorder	145 600
MS–E S–VHS camcorder	196 800
FS–100 S–VHS HIFI-videorecorder	134 400
VW–EC 300 E editing controller	44 800

Feliratozók; táskák; mixerek; stb.

HIFI-berendezések forintért megrendelhetők (használt vagy új). Rövid szállítási határidő.

Revox B 77	126 400
Revox C 274	316 000
Stúdiómagnetofonok	4 000
Revox Mastering Tape 641	

Sony: JVC; Nakamichi; Teac; Tandbert; Aiwa; Revox; Pioneer; Akai; A&R Cambridge; Audiolab; Audio Research; Burmester; Creek; Harman–Kardon; Marantz; Meridian; Mission; NAD; Naim; Quad; Rotel; Trio; Technics; Acoustic Research; B&W; Goodmans; Bose; Castle; Celestion; Heybrook; JBL; KEF; Magneplanar; Monitor Audio Spendor; Tannoy; Wharfedale;

A fenti áraink áfát nem tartalmaznak.

INFORMATÉKA KFT

Videoberendezések javítása, áthangolása, színes televíziók áthangolása, valamint Hi-Fi berendezések áthangolása és javítása.
VIII., József krt. 38.
Tel.: 114-1216

Hazai és külföldi garanciális és készpénzes fekete-fehér és színes televíziók javítása, videomagnetofonok áthangolása.
XV., Frankovics M. u. 57–63.
Tel.: 163-5225

Nyugati készülékek szervize:
Video- és Hi-Fi berendezések javítása, áthangolása.
VI., Lenin krt. 94.
Tel.: 131-1129

Szervizeink
CSÜTÖRTÖKÖN 20 ÓRÁIG
tartanak nyitva.

RÁVISZ
SZOLGÁLTATÓ KISSZÖVETKEZET

Semmi kétség!
A Rávisz a segítség!

SIKERLISTA

INTERVIDEO

1. **A Bourne-rejtély (Bourne Identity)** • amerikai bűnügyi film Richard Chamberlainnel, Jaclyn Smithszel
2. **Esőember (Rain Man)** • amerikai dráma Dustin Hoffmannal
3. **Nagy menekülés (The Great Escape)** • amerikai háborús film Steve McLainnel, James Garnerrel, Richard Attenborough-val
4. **Dr. No** • angol akciófilm Sean Conneryval, Ursula Anderss-szel
5. **Cleopátra John és az Aranykaszinó** • amerikai akciófilm Tamara Robsonnal, Stella Stevensszel
6. **Olcsó whisky (White Lightning)** • amerikai akciófilm Burt Reynoldsszal
7. **A Sárkány közbelép (Enter the Dragon)** • hongkongi akciófilm Bruce Lee-vel
8. **Szfinx (Sphinx)** • amerikai kalandfilm John Gielguddal, Lesley-Anne Downnal, Maurica Ronet-val
9. **Salem végzete (Return of Shalem's Lot)** • amerikai horror Michael Moryartyval, Samuel Fullerral
10. **A harcosok királya (King Boxer)** • hongkongi akciófilm Lo Lieh-vel, Wang Pinggel
11. **Egy hónappal később (One Month Later)** • amerikai vígjáték Renee Soutendijkkel, Edwin Devniesszel, Monique Van De Vennel
12. **Bugs Bunny (Road Runner Movie)** • amerikai rajzfilm
13. **Rendőrakadémia I. (Police Academy I.)** • amerikai vígjáték Steve Guttenberggel, Georges Goyne-nal, Kim Tattrallal
14. **Nyomás utána! (Go for It)** • amerikai vígjáték Terence Hill-lel, Bud Spencerrel
15. **Cápák kincse (Shark's Treasure)** • amerikai kalandfilm Cornel Wilde-dal, Yaphet Kottóval, John Neilsonnal
16. **Moonraker** • angol James Bond-film Roger Moore-ral
17. **Agyban nagy (Man with Two Brains)** • amerikai vígjáték David Wagnerrel, Kathleen Turnerrel
18. **Mackintosh embere (Mackintosh Man)** • amerikai krimi Paul Newmannel, Dominique Sandával, James Masonnel
19. **Kényes ügy (Hotpotato)** • amerikai akciófilm Kim Kellyvel, Georges Memmoesszel
20. **Exodus** • amerikai filmdráma Paul Newmannel, Eva Marie Sainttel, John Derekkel

MOKÉP

1. **Szellemirtók I.** • (amerikai)
2. **Karate kölyök I.** • (amerikai)
3. **Karate kölyök II.** • (amerikai)
4. **Különben dühbe jövünk** • (olasz)
5. **Los Angeles 43-as körzet** • (amerikai)
6. **Londoni fojtogató** • (angol)
7. **Az emberi tényező** • (amerikai)
8. **Az öldöklés terme** • (angol)
9. **Rémület** • (angol)
10. **Sóhajok** • (olasz)
11. **Moszkva a Hudson partján** • (amerikai)
12. **Szórakozott szomszédok** • (amerikai)
13. **Az Aranygyapjú legendája** • (amerikai)
14. **Mi történt az elmúlt éjjel?** • (amerikai)
15. **Hívők** • (amerikai)
16. **A vad** • (amerikai)
17. **Néma düh** • (amerikai)
18. **10-es különítmény** • (amerikai)
19. **Magányos zsaru** • (francia)
20. **Bíborsivatag** • (amerikai)

HUNGAROVIDEO

1. **Rózsaszín párduc** • (amerikai rajzfilm)
2. **Harc az Endor bolygóért** • (amerikai fantasztikus film)
3. **Kiáltás az idegenekért** • (amerikai lélektani krimi)
4. **A fészek** • (amerikai horrorkomédia)
5. **Kissyfur** • (amerikai rajzfilm)
6. **Frankenstein, avagy az őrültek kórháza** • (amerikai vígjáték)
7. **Az acél fiai** • (amerikai sci-fi)
8. **Meghalok érted** • (amerikai romantikus vámpírtörténet)
9. **Hamikák** • (amerikai horrorparódia)
10. **Meztelen halál I–II.** • (amerikai bűnügyi film)

VICO

1. **A rémület éjszakája** • (amerikai horror)
2. **GOR** • (amerikai sci-fi)
3. **Sextette** • (amerikai vígjáték)
4. **Dempsey** • (amerikai játékfilm)
5. **Önpusztító tűz** • (amerikai játékfilm)
6. **Rajzfilmek gyerekeknek 3.** • (Walt Disney-összállítás)
7. **Hentesbárd** • (amerikai horror)
8. **Féltékenység** • (amerikai játékfilm)
9. **Gyilkosságok a motelban** • (amerikai horror)
10. **Vörös Szonja** • (amerikai kalandfilm)
11. **Dracula** • (amerikai horror)
12. **Bolero** • (amerikai szexfilm)
13. **Dühöngő majom** • (amerikai horror)
14. **GOR II.** • A szökés (amerikai sci-fi)
15. **Rajzfilmek gyerekeknek 4.** • (Walt Disney-összeállítás)
16. **Delta kommandó** • (amerikai akciófilm)
17. **A szakaszvezető** • (amerikai háborús film)
18. **Gyilkos a toronyházban** • (amerikai krimi)
19. **A kollégium rejtélye** • (amerikai krimi)
20. **A Las Vegas-i zsaru** • (amerikai krimi)

FÉNYPONT TOP 20

1990. I. negyedévi sikerlista
(januártól márciusig, a kölcsönzések alapján)

1. **Szakaszvezető** – akciófilm *(főszereplő Michael Dudikoff)* **VICO** 328
2. **USA invázió** — akciófilm *(fsz. Chuck Norris)* **VICO** 267
3. **Delta kommandó** — akciófilm *(fsz. Chuck Norris)* **VICO** 246
4. **Murphy törvénye** — akciófilm *(fsz. Charles Bronson)* **VICO** 236
5. **Aladdin** — vígjáték *(fsz Bud Spencer)* **VICO** 231
6. **Amerikai ninja** — akciófilm *(fsz. Michael Dudikoff)* **VICO** 229
7. **Esőember** (Rainman) — vígjáték *(fsz. Dustin Hoffman)* **INTERVIDEO** 219
8. **Néma düh** — akciófilm *(fsz. Chuck Norris* **MOKÉP** 198
9. **GOR I.** — sci-fi **VICO** 188
10. **Bosszúvágy 3** — akciófilm *(fsz. Charles Bronson)* **VICO** 181
11. **Szakasz** — akciófilm *(fsz. Michael Dudikoff)* **VICO** 174
12. **Merénylet** — akciófilm *(fsz. Charles Bronson)* **VICO** 173
13. **A ninja színre lép** — akciófilm *(fsz. Franco Nero)* **VICO** 167
14. **A szökés** (GOR II.) — sci-fi **VICO** 149
15. **Remo** — akciófilm **MOKÉP** 146
17. **Űrvadász** — sci-fi **MOKÉP** 144
18. **Az angyalok is babot esznek** — vígjáték *(fsz. Bud Spencer)* **MOKÉP** 140
19. **Las Vegas-i zsaru** — akciófilm *(fsz. Burt Reynolds)* **VICO** 137
20. **Tengerészakadémia** — vígjáték **HUNGAROVIDEO**

Böngésző

A bőség

Külföldi útjaink során számos olyan – sokunk számára ismeretlen – készüléktípussal és gyártóval találkozunk, melyek nem férnek bele tesztjeinkbe vagy a Böngésző táblázataiba. Nem kell persze szégyenkezni. Ez nemcsak a külföldi turistáknak jelent gondot, hanem a bennszülötteknek is sok fejtörésébe kerül a választás.

A piacot szinte lehetetlen áttekinteni. Az NSZK-ban jelenleg több mint 200 videómagnót kínálnak, és ebben nincsenek benne a kifutó modellek és a korábbi maradék raktárkészletek. Ezért a stuttgarti *Video* című lap nemrégiben összesítő táblázatot készített az általa fellelt több mint 200 videó tulajdonságairól, hogy valamiféle fogódzót adjon az érdeklődőknek. Mint kiderült, a többféle márkanév mögött sok esetben csak néhány gyártó rejtőzik, de ettől függetlenül jelentős áreltérések lehetnek az egyes típusok között. Ezekről az érdekességekről már tesztjeinkben is igyekeztünk szólni, a mellékelt táblázatokban azonban összefoglalva szerepelnek az ikertípusok, ami különösen az áruházi fantázianeveknél lehet érdekes. Ott, ahol a felépítés alapján mégsem lehet meghatározni az azonos típust, csak a gyártó került az utolsó rovatba. A táblázatnak azonban mégis van egy „apró" szépséghibája, ami közvetlen fogyasztásra kevésbé teszi alkalmassá: az oszlopokban nincsenek feltüntetve a német piac szempontjából egyelőre érdektelennek tűnő PAL–SECAM dekóderrel ellátott típusok és a hangnormák. Ám egyre több nagy gyártó számol már a kelet-európai piaccal, és katalógusaiban szerepel a PAL–Secam szín- és D–K hangkivitel is. Közülük a legnagyobbak, a Fisher, Goldstar, Grundig, Hitachi, NEC, Panasonic, Philips, Sanyo, Siemens rendelkeznek gyárilag többnormásított kivitellel. Ám nem valószínű, hogy ezek a német kereskedelemben is fellelhetők.

Vegyük sorra a táblázat oszlopait, kiegészítve a hazai sajátosságokkal.

Az első sokatmondó oszlop a *rendszerek*kel foglalkozik. A Sony Video–8 és a Beta kínálata néhány típust jelent, a döntő a VHS-rendszer. Az előbbiek továbbfejlesztett változata a Super VHS (S-VHS) illetve a Hi-8 a Video 8 esetében. Mindkét szuper rendszer alkalmas a standard változatok lejátszására, míg a szuper felvételek hagyományos magnókon nem játszhatók le. A normál Video–8 videók árai nem magasabbak, mint a VHS-eké, de teljes kihasználtságuk csak kamkorderrel együtt képzelhető el.

A *digitális zajelnyomás* hasznos szolgáltatás, gyakorlatban azonban a különböző készülék ezt eltérő módon valósítják meg. A Sanyo például a világosságjel zajait, míg a Grundig a színzajokat csökkenti. Nálunk ilyen megoldás a NEC DX1000 G típusú készülékében volt, jól érezhető hatással, bár nagyobb színfelületeknél tónusfoltokat hozott létre.

A kép a képben is praktikus szolgáltatás. A „behívott" kép folyamatos információt ad a nézett műsor mellett a „figyelt" képsorokról.

*Digitális effektusok*nál azonban már bajban vagyunk. A különböző trükkök, mint például a négyzetgrafikák, képrészletnagyítások, a színeltolások a készülékek döntő részénél csak PAL-jelek esetén maradnak színesek, a SECAM-jeleknél pedig elszürkülnek. Felvételük jelenleg csak a VS 680-nál megoldott.

A *long play*, vagyis hosszú idejű játék bármilyen, praktikus szolgáltatás is, jól érzékelhető minőségromlással jár.

Sávkövető automatika. A szalagra felírt információk és forgó videófejek pontos egymásra találását biztosítja. Nélküle zavarcsíkok látszanak a képen. A kép minőségét tehát jelentősen javítja.

Lassítás/gyorsítás. Inkább a különleges funkciók közé sorolható, mivel szerepe csak mozgáselemzéseknél van.

Képernyő-dialógus. Néhány készülék (például Akai) a képernyőre is kiírja az éppen funkcionáló műveletet, illetve ellenőrizhető a beprogramozott idő. Inkább csak a kényelmet szolgálja.

Inzertsnitt. Egy új jelenet beiktatása a már felvett anyagra. Két fajtájáról beszélhetünk: az egyik esetben a videófejek a régi anyag fölé írják fel az új anyagot, (quasi-insert) valójában a másik eset a tökéletes, amikor a repülő (fejdobba épített) törlőfejekkel végezzük a képrészlet beillesztését.

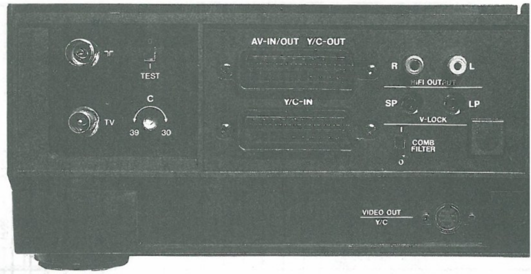
Hifi-sztereó hang. A VHS és Beta magnóknál kétféle eljárás állítja elő: az álló fejekkel a szalag hosszanti csíkjára történő felvétel – aminek minősége gyengébb –, vagy a forgófejes FM rögzítés. A hifi-sztereó készülékek egyébként mint hangmagnók is használhatók. A Video–8-asoknak nincs hosszanti csíkos rögzítése, csak monó Hifi-sávja.

Hifi – Long-play. Félsebességű hangfelvételre lehet használni, jó minőségi jellemzők mellett.

Manuális/automatikus kivezérlés. A hangmagnókhoz hasonlóan a videómagnók hangfelvételénél biztosít hangszínt, állítási lehetőséget. Csak a hifi (FM) hangrögzítésre vonatkozik. A manuá-

g zavara

lis beállításnak a jó hangminőségben fontos szerepe van, mivel az automatikák mindig kompromisszumos megoldásúak.

Utóhangosítás. A VHS és Beta rendszereknél csak a hosszanti sávon lehetséges, a Video–8-nál a digitális sztereó hang utóhangosítható.

Hifi sávhelyzet kijelzése. Hifi hangcsíkok pontos beállítására szolgál az ilyen jellegű készülékeknél. Az automatikával rendelkező típusoknál természetesen nélkülözhető.

Programozási kapacitás. Általában elég az egy hónap, de hosszabb időtartam esetén sem befolyásolja a készülék árát.

Gyorsfelvételi kapcsoló (OTR vagy QTR). Azonnali vagy rövid időn belüli felvételeknél biztosít programozási lehetőséget. Nem árt, ha nemcsak félórás lépésekben lehet az időt beírni.

VPS. Előre programozott felvételeknél azonosító jelekkel figyeli az esetleges műsorcsúszást. Ki nem sugárzott jelek hiányában, hazai műsoroknál egyelőre nincs jelentősége.

Vonalkód-programozás. Egyszerűvé és gyorssá teszi a programozást. Nálunk akkor van jelentősége, ha a magnó rendelkezik kódtáblával, melynek segítségével az időpontok beírhatók.

Videotext-programozás. A hazai műsoroknál még nem használható ki.

Tényleges időszámláló. Percnyi (másodpercnyi) pontossággal mutatja a ténylegesen lefutott játékidőt. Az újabb – tesztünkben is szereplő – típusok ezt átcsévéléskor is mutatják. Praktikus szolgáltatásnak ítéljük.

Szalaghossz felismerése (maradékidő-kijelzés). Néhány típus szabványos hosszúságú kazetta esetén felismeri annak játékidejét, és automatikusan megállapítja, hogy mennyi lehetséges játékidő van még hátra.

Indexkeresés. Elektronikusan felvett markerjelek segítségével biztosítja a kívánt szalaghelyre (film vagy klip) történő rátalálást.

Szalaghelykeresés. Egy bizonyos helyre történő rátalálás, melyet játékidőben vagy a számláló beállításával lehet megadni. Az általánosabb szolgáltatások közé tartozik.

Gyerekbiztosítás. Egy elektronikus zár, amelyet nehezen hozzáférhető nyomógombbal vagy kódjel beadásával lehet feloldani.

Tanulásra képes távszabályozó. Kódolja más készülékek (pl. tv) infravörös kódjait, és tárolja azokat. Így feleslegessé teszi a két távvezérlővel történő működtetést.

Csatlakoztatások. (AV-csatlakozók) A hangjelek (audió) és képjelek (videó) információit továbbítja anélkül, hogy az antennacsatlakozón keresztül történő továbbítás során egyébként elkerülhetetlen minőségromlás nélkül. Európában szabványként a 21 pólusú scart csatlakozó terjedt el, de alkalmazzák – elsősorban kiegészítő csatlakozóként – a hangtechnikából ismert RCA és a műszertechnikában elterjedt BNC csatlakozókat is. Számos keleteurópai piacra szánt készüléken az RCA-t alkalmazzák. Az S–VHS és Hi 8 készülékeken a szín- és világosságjeleket különkülön viszik át. Kétféle csatlakozótípus elfogadott: a 4 pólusú Hosiden és az átkapcsolható scart. A kamkordereknél az előbbi jöhet szóba, a tv-készülékeknél mindkettő. Mostanában azonban terjedőben a speciálisan bekötött scart csatlakozó is.

Forgalmazó/modell	Méretek (szélesség × magasság × mélység)	Rendszer	Digitális zajelnyomás	Kép a képben	Más digitális hatások	Longplay	Sávhelyzet-automatika	Lassítás	Gyorsítás	Képernyő-párbeszéd	Inzertsnitt	Hifi sztereó hang	Hifi Longplay	Kivezérlés: Manuális	Kivezérlés: Automatikus	Utóhangosítás	Hifi sávhelyzetkijelzés	Kapcsolóó kapacitás: Szám	Kapcsolóó kapacitás: Napok	Gyorsfelvétel-timer	VPS dekóder	Vonalkód-programozás	Text-programozás	Eltelt idő kijelzésű számláló	Szalaghossz-felismerés	Indexkeresés	Szalaghelykeresés	Gyerekbiztosítás	Tanulásra képes távvezérlő	Scart	BNC	RCA (videó)	RCA (audió)	Scart S-összekapcsolás	Hosiden	Mikronfoncsatlakozó	Fejhallgató-csatlakozó	Körülbelüli ár márkában	Azonos vagy hasonló modellek/gyártó
Neckermann																																							
Palladium 235/415	385 × 81 × 334	VHS																8	28	•	•											•	•					6)	Orion VH 889 RC/VPS
Palladium 235/407	385 × 81 × 334	VHS																8	28	•												•	•					6)	Orion VH 897 RC
Palladium 701/696	420 × 100 × 315	VHS																8	28	•	•											•	•					759[8]	Orion VH 536 RC/VPS
Palladium 701/653	420 × 95 × 350	VHS																8	28	•												•	•					699[8]	Orion VH 532 RC
Palladium 701/734	358 × 94 × 358	VHS																8	28	•	•											•	•					899[8]	Orion VH 2150 RC/VP
Palladium 701/777	385 × 81 × 325	VHS																8	28	•	•											•	•					998[8]	Orion VH 2189 VPS
Sanyo																																							
VHR-D4600 G	420 × 79 × 350	VHS		•	•		•	•	•		2)							8	365	•	•			•	•	•	•	•		•								1600	
VHR-D4710 G	420 × 99 × 350	VHS	•				•	•	•		2)	•	•	•	•	•	•	8	365	•	•			•	•	•	•	•		•			•			•	•	2100	Fisher FVH-D270 KV
VHR-D4710 G	420 × 108 × 357	VHS, S-VHS		•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	8	365	•	•			•	•	•	•	•		•			•		•	•	•	2600	Fisher FVS-D290
Loewe																																							
OC-630M	436 × 82 × 332	VHS					•	•	•	•								8	365	•	•				•	•	•	•		•								1100	
OC-635M	436 × 82 × 332	VHS				•	•	•	•	•								8	365	•	•			•	•	•	•		•									1200	Hitachi
OC-730M	436 × 82 × 332	VHS					•	•	•	•								8	365	•	•				•	•	•	•		•								1100	Hitachi
OC-735M	436 × 82 × 332	VHS				•	•	•	•	•								8	365	•	•				•	•	•	•		•								1300	Hitachi
OC-640M	436 × 82 × 332	VHS		•	•	•		•	•	•								8	365	•	•				•	•	•	•		•		•	•					1700	Hitachi
OC-570H	436 × 93 × 380	VHS		•	•			•	•	•		•	•	•	•	•		8	365	•	•				•	•	•			•		•	•			•	•	2000	Hitachi
OC-650H	436 × 93 × 380	VHS, S-VHS				•		•	•	•	•	•	•	•	•	•		8	365	•	•				•	•	•			•		•	•	•	•	•	•	2500	Hitachi
Marantz																																							
MV 635	420 × 83 × 270	VHS					•	•	•			•	•	•	•			8	31	•	•			•	•		•			•			•					1600	Philips
Telefunken																																							
A 930S	440 × 95 × 330	VHS																8	365	•	•				•		•	•		•								1100	J2T[7]
A 930L	440 × 95 × 330	VHS																8	365	•	•				•		•	•		•								1000	J2T[7]
A 935SV	440 × 95 × 330	VHS																8	365	•	•		4)		•		•	•		•								1300	J2T[7]
A 960S	440 × 95 × 330	VHS										•	•	•	•	•	•	8	365	•	•				•		•	•		•			•			•	•	1500	J2T[7]
A 932M	440 × 95 × 330	VHS								•								8	365	•	•				•		•	•		•								1100	J2T[7]
A 980V	440 × 95 × 330	VHS						•	•	•		•	•	•	•	•	•	8	365	•	•		4)	•		•	•	•		•			•			•	•	1900	J2T[7]
A 1200 HIFI	440 × 105 × 370	VHS, S-VHS				•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	8	365	•	•		1)	•	•	•	•	•		•			•	•	•	•	•	2700	J2T[7]
Schneider																																							
SVC 475RC	420 × 85 × 350	VHS					•											4	31	•	•						•	•		•								900	Philips
SVC 476RC LCD	420 × 85 × 350	VHS					•											4	31	•	•						•	•		•								1000	Philips
SVC 480RC LCD	420 × 85 × 350	VHS		•			•											4	31	•	•						•	•		•								1300	Philips
SVC 500 HIFI LCD	420 × 99 × 370	VHS				•	•	•				•	•	•	•		•	8	31	•	•			•	•	•	•			•			•				•	1500	Philips
Siemens																																							
FM 620	420 × 79 × 347	VHS																8	365	•	•						•			•								1000	Sanyo
FM 621Q4	420 × 79 × 347	VHS					•	•										8	365	•	•					•	•	•		•								1100	Sanyo
FM 621W4	420 × 79 × 347	VHS					•	•										6	365	•	•		4)	•	•	•	•	•		•								1300	Sanyo
FM 622	435 × 87 × 360	VHS																4	365	•	•		•		•			•		•								1050	Grundig
FM 623	420 × 79 × 347	VHS				•	•	•	•									6	365	•	•		1)		•	•		•		•								1300	Sanyo
FM 624	435 × 87 × 360	VHS																4	365	•	•		•	•	•			•		•								1200	Grundig
FM 626Q4	420 × 79 × 387	VHS					•	•				•	•	•		•	•	6	365	•	•				•	•	•	•		•			•			•		1700	Sanyo
FM 626W4	420 × 79 × 387	VHS					•	•				•	•	•		•	•	6	365	•	•		4)		•	•	•	•		•			•			•		1900	Sanyo
FM 627	435 × 87 × 368	VHS				•		•				•	•	•	•		•	8	365	•	•		•	•	•	•	•	•		•			•					1900	Grundig

Sony																																							
SLV-757VP	430 × 110 × 387	VHS		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		8	30	•	•			•	•	•	•			•		•	•			•	•	2000	Hitachi
SLV-353VP	430 × 99 × 382	VHS				•	•	•	•	•								8	30	•	•			•	•	•	•			•		•	•					1400	Hitachi
SLV-402	355 × 94 × 345	VHS		•	•			•	•	•								8	30	•	•			•	•	•	•			•		•	•					1600	Hitachi
Nordmende																																							
Spectra V 1000 MD	440 × 95 × 335	VHS						•	•	•								8	365	•	•				•		•	•		•								1020	J2T[7]
Spectra V 1000 V	400 × 85 × 335	VHS						•	•	•								8	365	•	•		4)		•		•	•		•								1300	J2T[7]
Spectra V 1000 C	400 × 85 × 335	VHS						•	•	•								8	365	•	•				•		•	•		•								1100	J2T[7]
Spectra V 2000 B	440 × 85 × 335	VHS		•				•	•	•								8	365	•	•			•	•	•	•	•		•								1500	J2T[7]
Spectra V 2000 D	440 × 95 × 335	VHS		•	•			•	•									8	365	•	•			•	•	•	•	•		•								1500	J2T[7]
Spectra V 2500 H	440 × 95 × 335	VHS						•	•			•	•	•	•	•	•	8	365	•	•				•	•	•	•		•			•			•	•	1500	J2T[7]
Orion																																							
VH 2400 HL	385 × 94 × 358	VHS										•		•	•		•	8	28	•	•									•		•	•				•	1300	
VH 2189 SP/VPS	385 × 94 × 358	VHS										•		•	•		•	8	28	•	•									•		•	•				•	1000	Palladium 701/777
VH 897 RC	385 × 81 × 334	VHS																8	28	•												•	•					750	Palladium 235/407
VH 689 RC/VSP	385 × 81 × 334	VHS																8	28	•	•											•	•					850	Palladium 235/415
VH 940 RC/VSP	358 × 79 × 358	VHS																8	28	•	•											•	•					850	
Panasonic																																							
NV–L20 EQ	380 × 82 × 345	VHS					•	•	•									8	31	•	•	•		•			•			•								1200	Blaupunkt RTV–570
NV–L25 EQ	380 × 82 × 345	VHS					•	•	•		2)					•		8	31	•	•	•		•		•	•			•	3)		3)			•		1400	Blaupunkt RTV–670
NV–L28 EQ	380 × 82 × 358	VHS		•	•	•	•	•	•		2)					•		8	31	•	•	•		•		•	•			•	3)		3)			•		1700	Blaupunk RTV–730
NV–F70 EQ	430 × 86 × 376	VHS				•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	8	31	•	•	•		•	•	•	•			•	•		•			•	•	1900	Blaupunkt RTV–810
NV–FS1 EQ	460 × 109 × 404	VHS, S-VHS				•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	8	31	•	•	•		•		•	•	•		•	•		•		•	•	•	2500	Blaupunkt RTV–910
NV–FS100 EQ	480 × 109 × 404	VHS, S-VHS				•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	8	31	•	•	•		•	•	•	•			•	•		•	•	•	•	•	3000	Blaupunkt RTV-920
Pioneer																																							
VR 737 VPS	420 × 86 × 395	VHS				•	•	•	•			•			•	•		8	31	•	•			•	•	•	•			•		•	•					1800	Philips
Philips																																							
VR 5948	430 × 110 × 360	VHS, S-VHS				•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	8	31	•	•			•		•				•	•		•		•	•	•	2500	Panasonic NV–FS 1
Quelle/Universum																																							
065. 090	420 × 92 × 315	VHS																5	14	•										•								649[8]	Funai
065. 091	420 × 92 × 315	VHS																5	14	•										•								779[8]	Funai
065. 092	420 × 92 × 315	VHS																7	365	•	•									•								949[8]	Funai
065. 034	385 × 82 × 325	VHS																8	28	•												•	•					699[8]	Orion VH 897 RC
065. 935	385 × 82 × 325	VHS																8	28	•	•											•	•					849[8]	Orion Vh 689RC/VPS
065. 527	430 × 86 × 360	VHS								•								8	365	•	•									•								999[8]	Goldstar GHV–1290
Saba																																							
VR 6620	440 × 95 × 337	VHS						•										8	365	•	•				•			•		•								1030	J2T[7]
VR 6520	440 × 95 × 337	VHS						•										8	365	•	•				•			•		•								1030	J2T[7]
VR 6560	440 × 85 × 335	VHS						•	•			•	•	•	•	•		8	365	•	•		1)	•		•	•			•			•			•	•	1700	J2T[7]
VR 6440	440 × 95 × 330	VHS		•	•			•	•									8	365	•	•		1)	•		•	•	•		•								1400	J2T[7]
VR 6480	440 × 95 × 370	VHS, S-VHS				•		•	•		•	•	•	•	•	•	•	8	365	•	•		1)	•	•	•	•	•		•			•	•	•	•	•	2700	JVC HR–S500 EQ
ITT-Nokia																																							
VR 106 HIFI VPS	425 × 80 × 310	VHS					•	•	•	•		•	•	•				8	365	•	•		1)	•	•	•	•		•	•			•					1600	Sanyo
VR 103 VPS	425 × 80 × 310	VHS					•	•	•	•								8	365	•	•		1)	•		•	•	•		•								1100	Sanyo
VR 102 VPS	425 × 80 × 310 ×	VHS					•	•	•	•								8	365	•	•			•		•	•	•		•								1000	Sanyo
SVR 3799 HIFI VPS	420 × 108 × 358	VHS, S-VHS		•	•	•	•	•	•		•	•	•		•	•	•	8	365	•	•			•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	2800	Graetz STR 99, Sanyo
VR 3770 HIFI VPS	420 × 79 × 380	VHS				•	•	•	•		•	•			•	•	•	6	365	•	•		1)	•	•	•	•	•	•	•			•			•	•	2000	Sanyo
JVC																																							
HR–D 440EQ	435 × 95 × 341	VHS						•	•									4	365	•	•		1)			•				•								1200	J2T[7]
HR–D 600EQ	435 × 85 × 330	VHS					•	•	•									8	365	•	•		1)	•		•		•		•								1200	1)
HR–D 620EQ	435 × 85 × 330	VHS		•			•	•	•									8	365	•	•		1)	•		•		•		•								1500	J2T[7]
HR–D 700EQ	435 × 95 × 330	VHS		•	•			•	•									8	365	•	•		1)	•		•				•								1600	J2T[7]

1. Utólag beépíthető ● 2. Quasi-inzert ● 3. Csak bemenet ● 4. Top-video text ● 5. Többnormás magnó ● 6. Még nem ismert ● 6. Még nem ismert ● 7. J2T: a JVC és a Thomson közös készüléke ● 8. Katalógusár ● 9. Csak kimenet ● 10. Mono ● 11. 18 óra
● Valamennyi adat a gyártók közlése, felelősséget nem vállalunk.

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen közzétesszük magánszemélyek 100 szótagnál nem hosszabb szövegű hirdetéseit. Levélben kérhetik gyári vagy házilag felvett, de megunt műsoros kazettáik, valamint „üres" kazettáik, prospektusaik, televízióik, monitorjaik, képmagnóik, kameráik hirdetéseit.

● Commodore–64 számítógépemet elcserélném egy jó állapotban lévő távirányítós videóra. Karakó Viktor, 3529 Miskolc, Testvérvárosok u. 30. 3/6.

● Megvételre keresem a Videó Magazin 1–19 számait, a VHS Magazin, a Videótechnika eddig megjelent számait, valamint videófelszerelésekkel kapcsolatos prospektusokat, katalógusokat, magyar nyelvű használati utasításokat. Kuti Szilárd, 8500 Pápa, Vajda P. ltp. 3/B.

● Eladó a Videó Magazin 1–25. száma. Litter Csaba, 7900 Szigetvár, Kórház u. 15/1.

● Akai VS–15 típusú hifi sztereo videómagnetofon, LP, inzert, monitordialóg üzemmód, keveset használt, olcsón eladó. Érdeklődni este, a 36/25-756-os telefonon.

● Eladó egy Betamax Pal-Secam Sony SL–T30 ME videómagnó és műsoros kazetták, Betamax szalagok, angol nyelvűek. Tel.: 27/45-397

● Eladó egy Ortofon VMS 20E Mk II. típusú hangszedő 2000 Ft-ért, valamint Genesis együttes Abacab c. holland nyomású lemeze 500 Ft-ért. Papp József, 4027 Debrecen, Sinai Miklós u. 13. I/5. Tel.: 52/20-564, este.

● A Videó Magazin eddig megjelent összes száma, és a VHS Magazin összes száma eladó vagy kazettára cserélhető. Perjési József 8800 Nagykanizsa, Zemplén u. 2.

● Szuper VHS és VHS videófelvétel! Kőhegyi, 4400 Nyíregyháza, Kun B. u. 28.

● Keresem másolás céljából az Akai VS–22 EV típusú videómagnó magyar nyelvű használati utasítását. Homoki István, 1021 Budapest, Madách u. 27.

● Eladom a Videó Magazin 1–22. számait, ezenkívül keresem a The Wall c. filmet kiváló minőségben átvételre. Eladók még C–64-es számítógéphez bővítő, gyorstöltő modulok (resetgombbal!) 1500 Ft-ért. Laczkó János, 2370 Dabas, Erkel u. 9. Mh. Tel.: 1-142-220

● Eladó JVC HR–7655 EG sztereó videómagnó és 50 db videókazetta. A videó 4 fejes, felezővel és kameracsatlakozóval ellátott, szinkronra, inzertálásra alkalmas. Eladó még egy C–64-es számítógép floppyval, magnóval, tartozékokkal, +10 db lemez és kazetták. Gál Zoltán, 2025 Visegrád, Doboskert u. 2. Tel.: 26/28-208

● Eladnám igényes videózónak ITT–Nokia Digivizion sztereó színes, teletextes, kép a képben, dekóderes, multistandard 2-szer 40 watt teljesítményű 2-szer 100 csatornás, 59 programmemóriájú televíziómat. Varga Imre, 4032 Debrecen, Jerikó u. 15. III/23.

● Keresem jó minőségben magyar hanggal vagy szinkronnal az alábbi filmeket: Set Up (Sylvester Stallone), Moszkító-sziget, Indiana Jones és az utolsó keresztes lovag (Harrison Ford), Twinky, A törvény a halál, Mr. Majestic, Szöktetés, 10 000 dolláros megbízás, Déltől háromig (Charles Bronson). Az átmásolást vállalom, filmenként 150 Ft térítést adok. Csere is érdekel. Molnár Zoltán, 3580 Leninváros, Lórántffy u. 31/2.

● Eladó jó állapotban lévő Orion VH–1060–2 RC japán videórekorder távirányítóval, 7 db jó minőségű műsoros kazettával 37 000 Ft-ért, valamint 2,5 éves Super Color színes tv 20 000 Ft-ért. Lengyel Gábor, 2760 Nagykáta, Úttörők útja 3/B. II/8.

● C–16 és C+4 programok eladók 15 Ft/db áron. Az 1200 programról válaszborítékellenében listát küldök. Tóth Róbert, 6100 Kiskunfélegyháza, Zrínyi u. 5. Tel.: 76/62-718

● Képlemezzel rendelkezőket és mozigépészeket keresek, akik megfelelő ellenszolgáltatásért vagy pénzért felvennének filmeket, ill. mozifilmeket. Olasz Zsolt, 1211 Budapest, Ady E. u. 13–15. Tel.: 114-7772

● Keresek Yamaha KX R 700-as decket új vagy újszerű állapotban. Árajánlatokat kérek. Makra István, 6800 Hódmezővásárhely, Ráday u. 8.

● JVC-licenc alapján készült Saba ZB 20 E nyugatnémet videórekorder 20 hónapos, alig használt, eladó, valamint eladó a Videó Magazin 5–24. száma. Gedő Tamás, Tel.: 183-8037.

● Eladó Panasonic NV 180-as rekorder tunerrel, hálózati adapterrel és Panasonic A2-es kamerával összesen 160 000 Ft-ért. Czéhné Tóth Ildikó, 1196 Budapest, Báthory u. 15–16/A.

● Keresem az Arany ninja, Női ninja, Öt ninja ellen, Fantastic Ninja, Ninja három élete, Ninja kommandó c. filmeket csak jó minőségben, lehetőleg magyar hanggal. Átmásolás esetén 500 Ft-ot adok filmenként. Rácz Csaba, Szeged-Kiskundorozsma, Kút u. 9.

● Keresem a Videó Magazin 87-ben és 88-ban megjelent számait. Rácz Csaba, Szeged-Kiskundorozsma, Kút u. 9.

● Keresem megvételre, lehetőleg magyar hanggal az Üvöltő szelek c. filmet. Átvétel, vagy más megoldás is érdekel. Bajnok Imréné, 2600 Vác, Mártírok u. 20. Tel.: 27/11-127

● Keresem megvételre, vagy kölcsön jó minőségben, magyar fordításban az alábbi filmeket: Meztelenek és bolondok, Éretlenek, They Live, Rendőrakadémia VI., Mac and Me, Mistific of Science. Pongrácz Emil, 8000 Székesfehérvár, Münnich ltp. 30.

● JVC S–100 E videókamera olcsón eladó, vagy egyedi műholdvevő berendezésre cserélhető. Eladó még egy 3 csatornás JVC videókeverő-pult, esetleg guruló videóállvány is. Molnár Pál, 6000 Kecskemét, Fecske u. 13.

● Eladó reális áron keveset használt Grundig SVR 4004 típusú fejhibás képmagnó, 23 db részben új, illetve jó állapotban lévő műsoros kazettával (2–4 órás). Vennék ugyanezen típusú, használható fejdobbal rendelkező hibás készüléket. Dr. Székely-Szűcs Imre, 6726 Szeged, Kállay u. 9/B. Tel.: 62/12-644, napközben.

● Grundig VS–380 UPS hifisztereó, 6 fejes videórekorder 1,5 éves, áron alul, családi okok miatt eladó. Tel.: 1866-610, este.

● Panasonic NV–180 EG turnerral együtt, új, vámkezelt, eladó, esetleg személygépkocsi-csere is érdekel. Barát György, 6500 Baja, Kálvária u. 87.

● Keresem átvételre térítés ellenében, jó minőségben, szinkronnal vagy hangalámondással a következő filmeket: Indiana Jones I–II–III, Karate Kid, Bosszúvágy IV., Elfújta a szél, Amerikai ninja III., A bolygó neve: halál, Nyolc szamuráj legendája. Vas megyeiek előnyben. Németh Zoltán, 9700 Szombathely, Rózsa F. krt. 39.

● Cserélek zenés hifi-sztereó videóműsorokat. Eladó Panasonic NV–H 65 hifi-videó, Sony trinitronos tv és orsós magnószalagok. Tel.: 06-99 14-431

● Eladom a Videó Magazin összes számát 5-től 30-ig. Csonka Csaba 9700 Szombathely, Szűrcsapó u. 22. IX. em.

● Grundig VS–540 hifi típusú videómagnó eladó. Jellemzők: textprogram, code, VPS, ATTS, Long play. Tel.: Takács, 06/84 31-057

● Vállalom bármilyen típusú videó, televízió, kamera vagy egyéb műszaki berendezés használati utasításának németről magyarra fordítását. Fodor Zoltán, 1195 Budapest, József A. u. 90.

● C–64-es játékprogramokat tartalmazó kazetták cseréjéhez cseretársakat keresek. Pásztor Tamás, 2255 Szentlőrinckáta, Gyetvai u. 17.

● Eladó a Hifi Magazin 9., 11., 12., 22. száma egyben vagy külön is. Tyukodi Zoltán, 5600 Békéscsaba IV., Leiningen u. 3.

● Keresem átvételre térítés ellenében Rod Steward bármely műsoros kazettáját. Druskóczi Miklós, 9600 Sárvár, Újsziget u. 5.

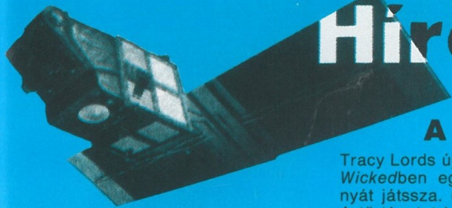
● Akai 4000 DS lejátszófej és Akai VS 37 EDG videó (nem Videoton) eladó. Index, intro scan, 2 sebesség, 4 fej, memória, képléptetés, lassítás, szuper állókép, letiltás, programvédelem, 62 programhely. Kovács János, 7500 Nagyatád, Kossuth u. 13/C.

● Eladnám Metz típusú, nyugatnémet videómat 25 db műsoros kazettával 50 000 Ft-ért, vagy márkás színes tv-re cserélem. Adorján Attila, 9400 Sopron, Várfal u. 7/3.

● Keresem a következő filmeket jó minőségben, hangalámondással vagy szinkronizálva: Csillagok háborúja, A birodalom visszavág, Jedi visszatér, Nyolcadik utas a halál, A bolygó neve: Halál. Kerstner József, 9023 Győr, Munkásőr u. 73.

● Cserélek angol nyelvlecke I–II. magnókazettát német nyelvűre. Kovács István, 5000 Szolnok, Szántó krt. 47.

● Eladó egy 37 cm-es képátmérőjű Videoton színes televízió garanciával. 29 csatornás, super infracolor. Suszter Imre, 2151 Fót, Baross u. 25.

Hírözön

A puritán

Tracy Lords új filmjében a *Pray for the Wicked*ben egy lelkész idősebbik lányát játssza. (Mi mást is játszhatna?) A történetet bonyolítja, hogy a család betörési ügybe keveredik. A szerep állítólag bonyolultabb színészi feladatok megoldására is ösztönözheti Tracyt...

*

Kim és hercege

Közös lemezfelvételüknél összezördültek, most viszont szerelmespárként emlegetik őket. Kim Basinger és szép hercege, Prince, már közös filmet is tervez. Videójuk – *The Scandalous Sex Suite* címmel – nem a legjobban sikerült, pedig Kim rendezőként is közreműködött. A kritikák szerint a klip kevéssé izgató, és húszperces lemezüket sem tartják izgalmasnak.

*

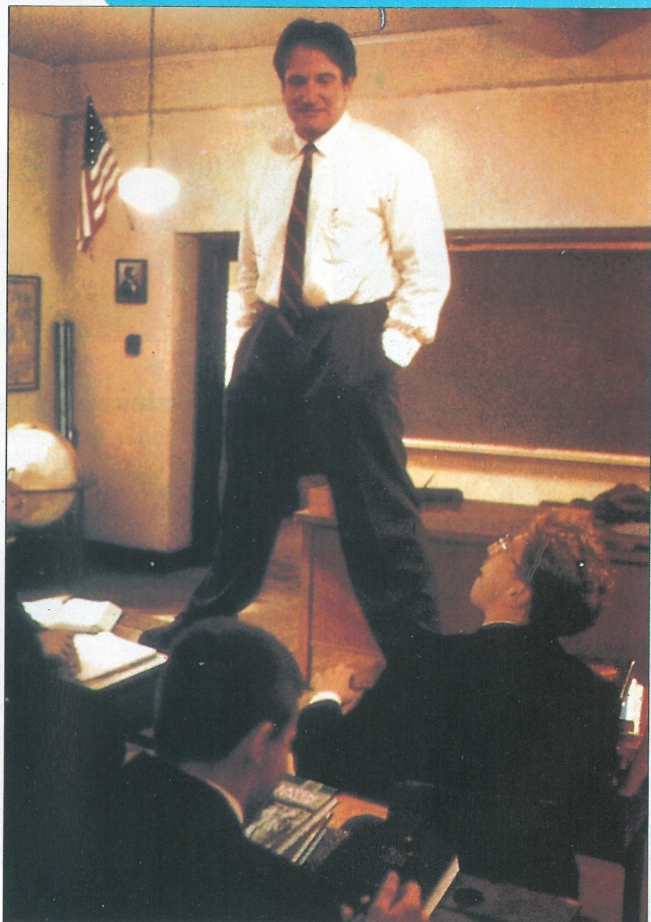
Az utolsó krimi

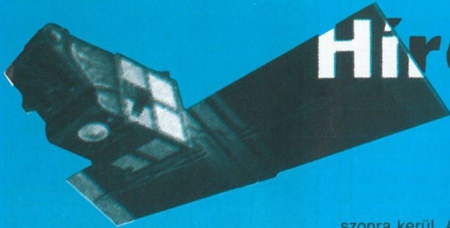
Sydney Pollack, három évtizeddel Raymond Chandler halála után az író befejezetlen krimijét viszi filmre. Philip Marlowe életre keltője Poodle Springs lesz. A forgatókönyv írója: Michael Blake.

Jó reggelt, tanár úr!

Nemcsak a főszerep, az egész történet mély nyomokat hagyott Robin Williamsben, aki a nemrégiben bemutatott – és Magyarországra is viharos gyorsasággal eljutott – *Holt költők társasága* – című filmben alakít egy új tanítási módszerekkel dolgozó angol tanárt. Bevallása szerint kockázatvállalásáért, bátorságáért és az övével megegyező életfilozófiájáért szereti ezt a figurát. Williams egyébként 1952-ben Detroitban született, s nálunk a *Jó reggelt, Vietnam!* című alkotásban mutatkozott be.

Hírözön

Megütötte, aztán megcsókolta

A Poison Penn (Mérges Penn) gúnynevet kapta Sean Penn, a popsztár Madonna férje. Viszonyuk nem mondható felhőtlennek: féltékenységi rohamaik során Sean gyakorta ütlegeli feleségét, majd a fotósok kerülnek sorra.

Az 1960-ban született kaliforniai számára *Az erőszak színei* (1987) című film hozta meg a közönségsikert. Bár a rossz nyelvek szerint a kezdetben szinte teljesen ismeretlen színész egyedül színészi tehetségére támaszkodva nemigen gazdagodhatott volna meg.

*

Dick Tracy életre kel

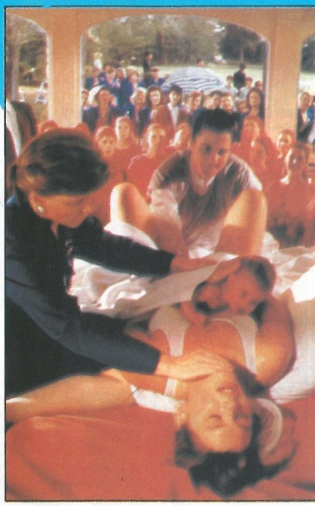
Filmben kél életre egy rajzolt hős. Dick Tracy – Warren Beatty eleveníti meg – a Batmanhez hasonlóan legyőzi a gonosztevőket, oldalán egy ellenállhatatlan szőkével, aki nem más, mint Madonna.

*

A szobalány meséje

Max Frisch 1957-ben írta a Homo Fabert, amely a német nyelvű irodalom legtöbbet olvasott művei közé tartozik. Most filmvászonra kerül. A Bádogdob, a „The Handmaid's Tale" (A szobalány meséje) rendezője, Volker Schlöndorff filmesíti meg. A címszerepet Sam Shepard alakítja.

Az 1989-ben készült „The Handmaid's Tale" Nyugat-Európában most kezdi hódító útját. Forgatókönyvét Harold Pinter írta. Főszereplői: Natasha Richardson, Robert Duvall, Faye Dunaway, Aldan Quinn.

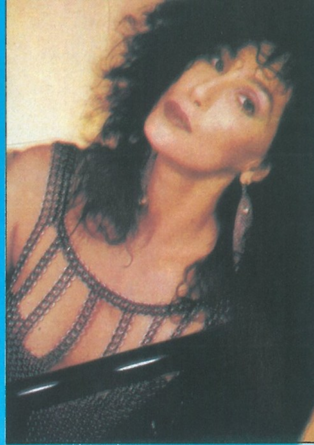

*

Dühös háziasszonyok

Bette Midler és Cher háziasszonyi teendőjét sutba dobva punkegyüttest alakít – egyelőre csak filmen. A zenés komédia forgatókönyvírója: A. M. Collins, címe: *Angry Housewives* (Dühös háziasszonyok).

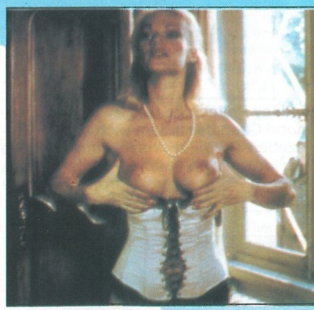

*

Csatatér az ágyban

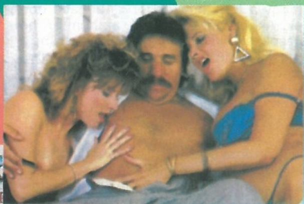

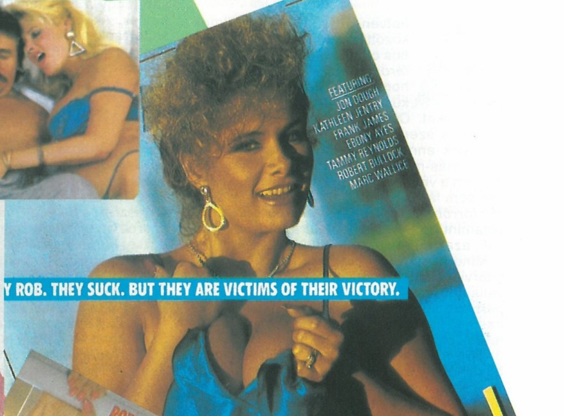

Videóforgalomba került a franciák erotikus filmkomédiája, a *La Diable Rose*. A film szerint a második világháború kimenetele a francia tengerpart Troudelec nevű városában dőlt el, a kicsi, ám exkluzív bordélyban. Ott harcolt egymással egy német tábornok, két angol Air Force-pilóta és a francia ellenállási mozgalom emberei. A csatatér: Gabrielle, Niniche és Lolita ágya, már akkor a „Make Love Not War" jelszónak megfelelően. Végül még a tábornok adjutánsa, Claudia is leveti az egyenruhát, és a bordély új sztárjaként debütál.

FÓKUSZBAN A GALAXY-VIDEÓK

A puha pornót nem az aláírások fenyegetik

Nem mindennapi önfegyelemre van szüksége annak, aki vállalja, hogy rövid időn belül megnéz öt egyforma filmet. Ez minden műfajra igaz, legyen az akció-, western-, horrorfilm, vígjáték, sőt akár valódi műalkotás. Ha ▶

hozzátesszük, hogy öt, enyhén szólva közepes erotikus videót sodort utunkba az élet, amelyekben zömmel ugyanazok a lányok vetkőztek, az olvasó már sejtheti, hogy lapunk semmilyen áldozattól sem riad vissza, ha a hiteles tájékoztatás a tét.

A hetven–százöt perces filmek között akad olyan, amely csábos címe – *Mister Milliárd dolláros babái* – ellenére éppen hogy csak kielégíti az „erotikus" alkotásokkal szembeni elvárásokat. Csupán sejteti, mikor pajzánkodnak a szereplők, mit sem törődve azokkal, akik ennél többre kíváncsiak. A többi négy, más-más szinten, már továbbmegy – de nem a végsőkig: maga a nemi aktus egyiken sem látható. Az *Orgia Berlinben*, a *Van, aki forróbban szereti*, a *Táncoló angyalok*, valamint az *Erotikus mulató* az úgynevezett soft, azaz puha pornó műfajába tartozó film.

Mind az ötöt a Fókusz Kft. hozta be és az Intervideóval közösen forgalmazza. A vegyes vállalati formában létesült cég NSZK-beli partnere apportjának részeként összesen tíz hasonló jellegű videó forgalmazási és terjesztői jogait hozta a vállalkozásba. A további öt film közül kettő várhatóan kemény lesz. Mivel mind a tíznek van puha és kemény változata, csak a Fókusz itthoni döntésétől függ, melyiket találja könnyebben értékesíthetőnek.

A bizonytalanság abból adódik, hogy idehaza egyáltalán nem világos, mit szabad és mit nem. Az Intim Centerben nyíltan árulnak kemény pornót, másutt azonban egyelőre még nem hágták át a határt. (A dolog irracionalitását fokozza, hogy a feketepiacon már hosszú évek óta gond nélkül hozzáférhetők a pornófilmek, a határon immár legálisan lehet őket behozni, ráadásul a félpornó kazetták erotikus borítókkal együtt ott kelletik magukat valamennyi főútvonal kirakataiban.) Jogi szabályozás hiányában az óvatosság egyetlen oka a hazai vállalkozók bátortalansága – esetleg jó ízlése. Ez utóbbi azonban alighanem könnyen áldozatul esik a profitszerzés vágyának – így van ez a világ más részein is.

KERET A PUCÉRKODÁSNAK

Képes Gábor és Varga István, a Fókusz Kft. vezetői elmondták, hogy tavaly decembertől forgalmazzák a filmeket Flórián üzletközpontbeli videókölcsönzőjükben, de az Intervideóval kötött megállapodás miatt eddig csak eladásra kínálták a kazettákat. A következő lépés a nyilvános vetítésekre történő kölcsönzés lenne, s csak ezt követően szándékozzák a házi kölcsönzői hálózatba bocsátani őket. Számításaikat az motiválja, hogy ezek a videók lényegesen jobb minőségűek, mint a műfajból korábban behozottak, s alkalmasnak tűnnek az ilyen irányú igények csillapítására.

Valóban ezek a filmek a maguk korlátai között kísérletet tesznek bizonyos minőségi követelmények teljesítésére. Ám senki se gondoljon igazi, művészi vállalkozásra. A bárgyú történetek egyetlen értelme, hogy valamilyen keretet adjanak a pucérkodásnak, ami a keményebb változatban valószínűleg éppen olyan gátlástalan pornójelenetekbe csap át, mint a többi hasonló alkotásban. A jellemábrázolás csak néha sikerült elviselhetőre, valószínűleg véletlenül, hiszen annyira tehetségtelenek a szereplők, hogy jobban tennék, ha meg sem próbálkoznának vele. A meztelenkedő lányok és fiúk többsége jó külsejű, ezzel tehát nem lenne baj, csakhogy a kemény változat szeretkezéseit a puha filmben át kell beszélni. Így nem csoda, ha a cselekmény vontatottan halad, és az egészet szelíd unalom lengi körül. Öt filmből talán már lehet általánosítani: a puha pornó olyan kompromisszum, aminek nincs túl sok értelme.

Ettől félnek a Fókusznál is. Ha felszakadnak a gátak, és bejön a legálisan forgalmazható igazi pornó, akkor ezek a szexfilmek gyorsan kiszorulnak a piacról. Olyan gyorsan, hogy a forgalmazók tervei dugába dőlhetnek. Aki pornóra kíváncsi, az nem éri be sejtetésekkel. Aki meg filmre, az nem éri be a filmet csak imitáló, valójában csak a szexre koncentráló videókkal.

KALÓZOK ELŐNYBEN

A Fókuszt persze nem csak a műfaj korlátaiból fakadó veszélyek fenyegetik. A magánszemélyeknek eladásra kínált kazetta nagykereskedelmi ára áfával együtt 1800 forint. A terjesztés jelenlegi stádiumában ennyiért szeretnének eladni minél többet. Az egyik József körúti videósbolt át is vett néhányat, s már aznap délután kitette kirakatába – kölcsönözni. A kölcsönzési joggal egy-egy kazetta ára 5000-6000 forint lenne, áfa nélkül. Így a Fókuszt kettős kár érte: nem kapta meg a piacon szokásos árat a kazettáiért, s mire a Flóriánban és másutt is megjelennek majd a házi kölcsönzésre szánt példányok, a közönség egy része már csak unottan legyint.

Ugyanabbe a kategóriába tartozik az a fajta kalózkodás, amikor a legújabb, a mozikban éppen futó filmsikerek videókópiáit házilag másolt kazettákon, golyóstollal írt címkével, boltokban, videókölcsönzőkben, netán trafikokban árulják. Az ár ilyenkor 800-1000 forint, amelynek nagyjából fele az üres kazetta ára, a többi csaknem tiszta haszon. Ráadásul adómentes is.

A kockázat minimális, egészen addig, amíg törvényes előírások nem szabályozzák majd a videópiac minden szeletét – beleértve természetesen a pornót is. Illúzióink persze nem lehetnek, a jog a kényszerítő lépések nélkül nem sokat ér. A törvények betartatását azonban segíthetné az is, ha a kizárólag legális üzletben érdekelt videóforgalmazók és -kölcsönzők érdek-képviseleti szervezetet hoznának létre, amely eljárna a szakma általános érdekeivel mit sem törődő, nyilvánvalóan „kaszáló" kölcsönzőkkel szemben. Mivel a hazai videókazetta-forgalmazók egyelőre kevesen vannak, könnyűszerrel nehéz helyzetbe hozhatnák a kalózmásolatokat iparszerűen kölcsönző ügyfeleiket.

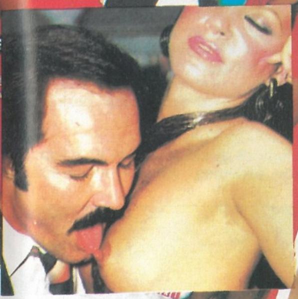
Videókölcsönzőt nyitni viszonylag könnyű, ám azt jó filmekkel folyamatosan megtölteni nehéz – mondják a Fókuszban, s bizonyára igazuk van, hiszen Képes Gábor az Intervideónál szerzett tapasztalatok birtokában vágott önálló vállalkozásba. A minimális befektetés összege azonban meghaladja a félmilliót – csak az induló kazettakészletért, nem számítva az üzlethelyiséggel kapcsolatos költségeket. Aki ennyi pénzt áldoz a vállalkozás beindítására, az később rákényszerülhet arra, hogy fusson a pénze után.

„PORNÓJUK VAN?"

Az öt szexfilmmel egyébként sincsenek megoldva a Fókusz gondjai. A legnagyobb keresletnek változatlanul az akciófilmek örvendenek, s ezeket csak messze leszakadva követi

az azonos nagyságrendű forgalmat hozó vígjáték, illetve erotikus film. A helyzet a kemény pornó beérkeztével nyilvánvalóan változni fog, hiszen egyre több olyan ember fordul meg Flórián téri kölcsönzőben is, aki kertelés nélkül, fennhangon rákérdez: „Pornójuk van?" Egy-két évvel, de akár csak néhány hónappal ezelőtt még azok voltak döntő többségben, akik legfeljebb suttogva mertek érdeklődni. A világ azonban nagyot fordult. Ma már az sem hozza zavarba az embereket, ha az Intim Centerben ismerősükkel találkoznak.

A pornográfia terjedésének meggátolására indított aláírásgyűjtő akciótól nem tartanak a Fókusznál: „Nem hiszem, hogy bármilyen piacot lehetne így korlátozni" – vallja Képes Gábor, aki szerint a csomagolás, az elkülönítés mind megoldható, s igazuk van azoknak, akik úgy érvelnek: aki nem akarja, ne legyen rákényszerítve a pornográf képek megpillantására. Ám ha a követelések netán túlságosan is messzire mennének, és a másik féltől elvitatnák azt a jogát, hogy azt nézzen, amit akar, akkor számítani lehet ellentétes szervezkedésre is – jósolja. Sok múlik azon, hogyan végződnek az Intim Center körüli viták. Ha a bolt megmarad, netán újabb ilyen üzletek nyílnak, a pornográfia-üzletág ellenőrizhető mederben marad. Ha a feketepiacra szorítják, akkor sokkal nagyobb társadalmi veszélyeket rejt magában, miként azt számos nyugati példa is igazolja.

Senki ne gondolja ugyanis, hogy Hegyeshalomtól nyugatra minden a legnagyobb rendben van a pornó körül. Egyrészt ez a műfaj hagyományosan a törvényes és a törvénytelen határán mozog, kimutathatóan kapcsolatban van a szervezett bűnözéssel. A lakosság jó része a kifogástalan, törvényes vállalkozásokkal szemben is jelentős ellenérzéssel viseltetik. A „szürke" gazdaságban uralkodó állapotokat jól példázza az az eset, amellyel Bécsben találkoztak a kft. vezetői:

Miközben üzleti partnereket kerestek, több helyen is kaptak ajánlatokat: az osztrák pornóiparban működő cégek átadnának kazettákat, teljes forgalmazási jogkörrel. Csak az üzlet véglegesítésekor derült ki, hogy a bécsi „üzletembereknek" semmilyen okmány sincs a birtokukban, amellyel igazolni tudnák a filmek tulajdonjogát. Sőt ők voltak meglepődve, amikor ilyeneket kértek rajtuk számon. (Valószínű, hogy találnak olyan osztrák és magyar vállalkozókat, akik nem ragaszkodnak ennyire a formalitásokhoz.)

JÖN A KEMÉNY VÁLTOZAT IS

A Fókusz által behozott videókkal ilyen gondok nincsenek, azok jogi értelemben teljesen tiszták. A Galaxy márkanév mögött a VTO Pictures nevű cég húzódik meg, s a fennmaradó öt film is tőlük származik, akár a puha, akár a kemény változat behozatala mellett döntenek a magyarok. A borítók elülső lapjain még véletlenül sincsenek fedetlen keblek – az más kérdés, hogy így is világos, miféle videókról van szó – s a borító hátoldala minden kétséget eloszlat. Ezen szerepel az a felirat, amely felhívja a figyelmet a filmben lévő erotikus jelenetekre, s egy másik, amely tizennyolc éven felülieknek ajánlja a kazettát.

Ha mindezt elkülönített helyiségben kínálnák, ahol véletlenül sem kerül a Micimackót vagy Tom és Jerryt kereső alsó tagozatos kezébe, akkor szinte ideális állapotokról számolhatnánk be. Egyelőre azonban nem világos, hogy az e sorok megjelenésekor már valószínűleg beérkező kemény változatokat miképpen fogják terjeszteni a zömükben egyetlen elárusítóhellyel rendelkező kölcsönzők.

Horváth Gábor

Bukott

TALÁLKOZÁS Nastassja Kinskivel

Udvarias, álszemérmes országban felnővén mindig meglep, ha valahol valaki primér érzelmekkel reagál egy neki nem tetsző élményre. A nyugat-berlini Filmfest egyik elegáns esti vetítésén mutatták be *A titok* című, elképesztően rossz olasz filmet. A közönség végighahotázta a képtelen történetet, ezt a lila szósszal és habókos krimihangszereléssel körített szerelmi háromszöget. A vetítés végén kijöttek meghajolni az alkotók. Utolsónak a szupersztár, Nastassja Kinski. Akit nagyjából mindenki imád. Ha férfi.

Kijött. Kislányos volt. Fekete szoknya, csipkés érettségiblúz. Kis pirulás a nyaka táján, egy elszabadult szőke tincs körül. Észbontóan hamvas. És ekkor fölugrott a színpadra egy nekivadult úr, és olaszul üvöltve szidni kezdte. Mondandójának lényege – finomítva – így szólt: ezért az iszonyú, jeges baromságért nem kellett volna hagynia, hogy lefektessék. Kinski bájosan széttárta a kezét – hát tehetek én erről? –, rámosolygott felhevült rajongójára, aztán gyorsan visszavonult.

Kíváncsi voltam, ezek után hogyan állja a sajtótájékoztatót. Briliáns volt. Pedig nem kímélték. Csodáltam. Pedig féltettem. Még egy férfi állt a teremben, aki hasonlóan érzett. Igaz, az enyémnél kicsit több joggal: a férje, két gyermekének milliomos arab édesapukája. Összeismerkedtünk. Ő tette lehetővé – hiába, mindig a férjjel kell kezdeni –, hogy kapjak egy negyedórát Nastassjától egy rövid beszélgetésre.

– Tudom, már unja a kérdést: hogyan vállalhatott szerepet egy ilyen penetrában?

– Nézze, én szinte semmit sem érzékeltem a film egészéből, amikor aláírtam a szerződést. Egyrészt ott volt ajánlólevélnek az egyik producer...

– A kedves férje...

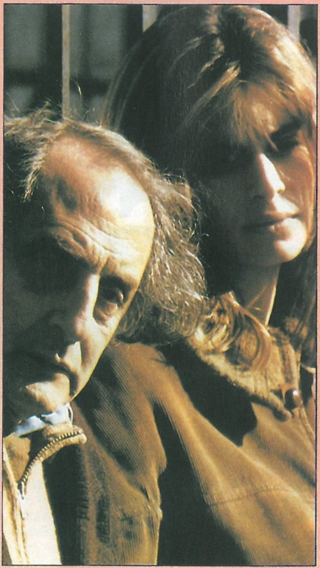
– Ő még sosem csapott be, másrészt annyit láttam, hogy eljátszhatok egy igazi szerelmes lányt, aki csalafintán, szenvedve, de megküzd a maga érzéseiért. És együtt akartam dolgozni Masellivel, a rendezővel is. Látja, ezt nem bántam meg. Fantasztikus fickó! Olyan légkört teremt, hogy bármit hajlandó vagyok megcsinálni, akármit kérjen is. Olyan volt az egész forgatás, mint egy elvarázsolt utazás. Szinte azt sem tudtam pontosan, hol vagyok, mit csinálok, álomvilágban éltem hetekig.

– És most, hogy fölébredt?

– Én is itt, a fesztiválon láttam először összevágva a filmet. Nem mondom, hogy tetszik, de nem is érdekel. Közben jól éreztem magam, ez fontosabb.

– Megengedheti magának, hogy ne törődjék egy bukással sem?

– Ha ezt most elismerném, megennének reggelire a nagy hatalmú újságírók. Annyit azért elárulok, hogy a dolog nem ilyen egyszerű. Egyrészt túl sok filmben játszom ahhoz, hogy akár egyetlen fiaskót is gond nélkül elviseljek. Másrészt egyáltalán nem biztos, hogy ez a film végül is kudarcnak bizonyul. A mozikban talán túlságosan kamaradarab; erotikus krimit inkább otthon kell nézni. Ezért jelentős a videó hatalma. Nem lennék meglepve, ha A titok videókazettán karriert futna be. Egy fesztivál, egy díj nagyon fontos, de nem a legfontosabb.

A népszerűségemet sokkal inkább annak köszönhetem, hogy biztos lehetek abban, nincs olyan este, amikor a világon legalább félmilliónyian ne éppen engem néznézek a házimozijukban. Ha a filmjeimből eladott kazettákat veszem, akkor én holtbiztos üzlet vagyok, akit nem érint meg egy ilyen látványos bukás sem. Ami pedig a színpadra felszaladt fiatalembert illeti: reklámnak sem volt utolsó. Csak azt bizonyította, hogy szeretnek, hogy fontos vagyok. Ez pedig jó érzés.

– Fontos, hogy rajongjanak önért?

– Színészként igen. Ha arra kíváncsi, hogy nőként szükségem van-e rajongásra, akkor a válaszom: nem. Szeretetre van szükségem. Meg gyengédségre. Egy apró figyelmesség sokkal jobban levesz a lábamról, mint a rajongás ezernyi pazarló jele.

– A kislányosság tehát nem csak külcsín és álca?

– Azért annyira kislányos nem vagyok. Vagy annak talál?

– Amikor szemtől szemben látom, mindig.

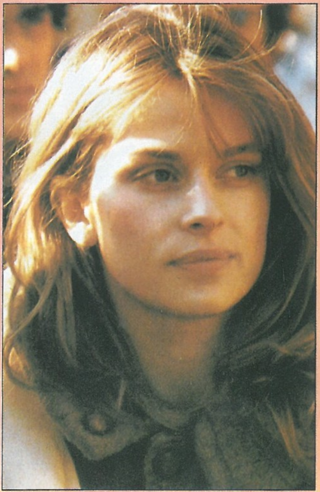
– Ezt bóknak veszem.

– A filmbeli énjében is a romlott ártatlansága a legvonzóbb.

– Azt hiszem, az ártatlanságomat nagyon hamar elveszítettem ebben a szakmában. De higgye el, a romlottság vagy a naivitás, a csábítás vagy az ártatlanság: ezek mind-mind csak eszközök számomra.

– Hogy elbújjon?

– Hogy csak akkor adjam ki magam, amikor érdemes. Amikor ez hivatás

vagy élet. Én mindig pontosan tudom, hol találom magam a sok szerep között; hogy más is tudja, teljesen fölösleges. Persze vannak kitüntetett emberek, akikkel élek vagy akiknek egy munka során odaadom magam. Többet ne várjon tőlem.

– Dehogy várok! Most is a férjével ismerkedtem meg előbb...

– Tudja, én nagyon korán belecsöppentem a filmes világba. Olyan korán, hogy a lexikonok el sem merik hinni. Úgy tudom, huszonkilenc éves vagyok, ők ragaszkodnak ahhoz, hogy már harmincegy. Mondom, korán belekeveredtem ebbe az illúzióba. De szükségem van a valóságra is, hogy újra föltöltődhessem az illúziókra. Ezért aztán, amit civil lényemként lát, az nem álca: van persze benne viselkedés, de végül is nem hazugság.

– Talán azért is hoz zavarba a külseje, a kora, a kislányossága, mert nem tudom szép ékszerként bársonydobozba zárni. Négy nyelven válaszolt az újságírók kérdéseire, világpolgár...

– Sokszor a szememre vetették már, különösen itt, Németországban, hogy gyökértelen vagyok, hogy nem tartozom sehová, hogy azt sem vállalom, hogy német vagyok. Arra sem emlékszem, hol születtem. Amikor eszméltem, sok ember vett körül, mindegyik másképp szólt hozzám. Felnőttem, körülnéztem, és úgy vettem észre, hogy Európában vagyok, Európában élek. Sohasem tartottam fontosnak a határokat. Sohasem tulajdonítottam jelentőséget annak, ki honnan származik. Nekem soha senki nem magyarázta meg, miért olyan fontos meghatározni, ki melyik ketrec lakója. Azt sem érzékeltem soha, hogy bármi értelme lenne ketrecben élni. Európai vagyok, s nem német vagy valami más. Úgy érzek, úgy gondolkodom, ahogyan egy európai lény képes: semmi kedvem, hogy hazug hovatartozások okán hamis nézőpontból kezdjem szemlélni a körülöttem lévő világot. Szememre vetik azt is, hogy kevés német filmben játszom. Hát egyrészt ez sem csak rajtam múlik – másrészt, amikor Wenders filmjében játszom, akkor az azért nem német, mert Amerikában készült? A gondolkodásmódja nagyon is európai. És nekem ez a fontos, nem a nemzeti címkék.

– Ehhez a függetlenségérzéshez sikeresnek és gazdagnak kell lenni ma Európában!

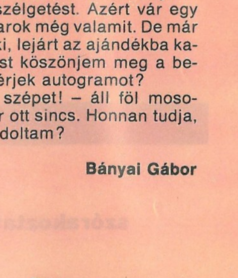
– Biztosan segít, ha az embernek pénze van, ha a szakmája is olyan, hogy nincsen helyhez kötve. De a lényeg a fejekben dől el. Gondolja csak meg, mennyi mindent lehetne megúszni, ha európaiként határoznánk meg magunkat. Nekem a film ezt a kötetlenséget biztosítja. Többek között ezért szeretem.

Rám néz. Tudja, hogy jó végszót mondott, hogy ezzel illik is befejezni egy röpke beszélgetést. Azért vár egy picit, hátha akarok még valamit. De már integetnek neki, lejárt az ajándékba kapott időm. Most köszönjem meg a beszélgetést? Kérjek autogramot?

– Álmodjon szépet! – áll föl mosolyogva. És már ott sincs. Honnan tudja, hogy erre gondoltam?

Bányai Gábor

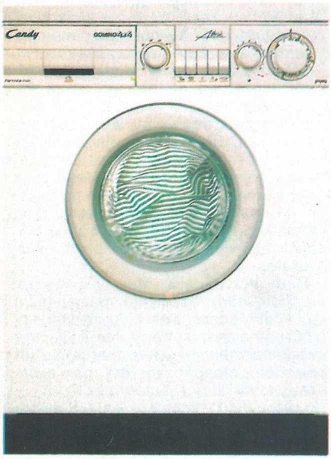

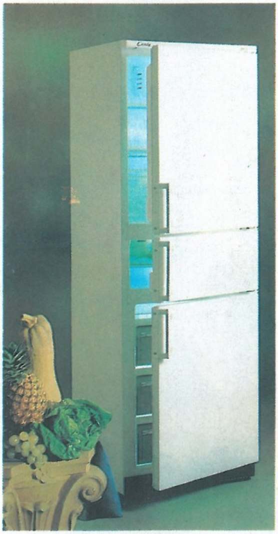

Ne menjen külföldre nálunk olcsóbban vásárolhat!

Candy

Háztartási kis- és nagygépek,
szórakoztató elektronikai cikkek folyamatosan megújuló választékával
várjuk vásárlóinkat a

RAMOVILL – DUKÁT

devizás bolthálózatában:

Budapest V., Galamb u. 6.
Budapest IX., Üllői út 69.
Szeged, Bartók Béla tér 9.
Fonyód, Ady Endre u. 36.
Kecskemét, Rákóczi út 2.
Nagykanizsa, Deák tér 1–3.

DUKÁT

DUKÁT

Egyéb hasznos elektromos berendezésekkel és ajándéktárgyakkal állunk konvertibilis valutával rendelkező vásárlóink rendelkezésére, OTP-IKKA hálózaton keresztül is.